

CARINSKI ZAKON

"Službeni glasnik RS", br. 95 od 8. decembra 2018, 91 od 24. decembra 2019 - **dr. zakon**, 144 od 27. novembra 2020, 118 od 9. decembra 2021, 138 od 12. decembra 2022.

DEO PRVI UVODNE ODREDBE

GLAVA I

OBLAST PRIMENE CARINSKIH PROPISA, MISIJA CARINE I DEFINICIJE

Sadržaj i primena zakona

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se opšta pravila i postupci koji se primenjuju na robu koja se unosi i iznosi iz carinskog područja Republike Srbije.

Ovaj zakon:

- 1) primenjuje se na promet robe između carinskog područja Republike Srbije i drugih carinskih područja, uz propise iz ostalih oblasti koji se odnose na trgovinu robom;
- 2) uređuje carinske radnje i postupke, kao i prava i obaveze lica i carinskog organa, koji iz tih radnji i postupaka proističu;
- 3) primenjuje se jedinstveno na celom carinskom području Republike Srbije, osim ako nije drugačije propisano ovim zakonom, drugim zakonom ili međunarodnim sporazumom koji je potvrdila Republika Srbija;
- 4) odredbe carinskih propisa mogu se primenjivati i van carinskog područja Republike Srbije ako je to utvrđeno međunarodnim sporazumom.

Cilj zakona

Član 2.

Carinski organ kontroliše međunarodni promet robe, doprinoseći slobodnoj trgovini, sprovođenju spoljašnjih aspekata domaćeg tržišta i principa koji se odnose na trgovinu, kao i opštoj bezbednosti u lancu trgovine. Carinski organ utvrđuje mere koje imaju za cilj, naročito, sledeće:

- 1) zaštitu finansijskih interesa Republike Srbije;
- 2) zaštitu Republike Srbije od nefer i nelegalne trgovine pri čemu se podržava zakonito poslovanje;

- 3) obezbeđivanje sigurnosti i bezbednosti Republike Srbije i njenih stanovnika i zaštite životne sredine, u bliskoj saradnji sa ostalim organima; i
- 4) održavanje prave ravnoteže između carinskih kontrola i olakšavanja zakonite trgovine.

Carinsko područje Republike Srbije

Član 3.

Carinsko područje Republike Srbije obuhvata teritoriju i unutrašnje vode Republike Srbije, kao i vazdušni prostor iznad Republike Srbije i ograničeno je carinskom linijom koja je istovetna s granicom Republike Srbije.

Definicije

Član 4.

Pojedini pojmovi u smislu ovog zakona, imaju sledeća značenja:

- 1) „carinski organ” – Uprava carina, carinarnica i njene organizacione jedinice nadležne za primenu carinskih i ostalih propisa, kao i ovlašćeni carinski službenik;
- 2) „carinski propisi” obuhvataju:
 - (1) ovaj zakon i propise donete na osnovu ovog zakona radi njegovog sprovođenja,
 - (2) Zakon o Carinskoj tarifi i propise donete radi njegovog sprovođenja,
 - (3) međunarodne sporazume i propise donete radi njihovog sprovođenja;
- 3) „carinska kontrola” – određene radnje koje sprovodi carinski organ u cilju obezbeđivanja pravilne primene carinskih i drugih propisa kojima se propisuju ulazak, izlazak, tranzit, kretanje, smeštaj i upotreba u posebne svrhe robe koja se kreće između carinskog područja Republike Srbije i zemalja ili teritorija van tog područja, kao i prisustvo i kretanje strane robe i robe koja je stavljena u postupak upotrebe u posebne svrhe, unutar carinskog područja Republike Srbije;
- 4) „lice” – fizičko lice, preduzetnik, pravno lice i bilo koje udruženje lica koje nije pravno lice, ali kojem je priznata, u skladu sa propisima, sposobnost za obavljanje pravnih radnji;
- 5) „privredni subjekat” – svako pravno i fizičko lice koje je, tokom obavljanja delatnosti, uključeno u radnje koje su obuhvaćene carinskim propisima;
- 6) „carinski zastupnik” – svako lice imenovano od strane drugog lica da preuzima radnje i formalnosti koje se zahtevaju u skladu sa carinskim propisima u poslovanju sa carinskim organima;
- 7) „rizik” – verovatnoća nastajanja i uticaj događaja u vezi s unošenjem, iznošenjem, tranzitom, kretanjem ili upotrebom u posebne svrhe robe koja se kreće između carinskog područja Republike Srbije i zemalja ili teritorija van tog

područja, kao i sa prisustvom strane robe na carinskom području Republike Srbije, što može da ima jednu od sledećih posledica:

- (1) sprečavanje pravilne primene carinskih i drugih propisa,
 - (2) ugrožavanje finansijskih interesa Republike Srbije,
 - (3) da predstavlja pretnju po bezbednost i sigurnost Republike Srbije i njenih građana, po javni moral, zdravlje ljudi, životinja i biljaka, nacionalno blago istorijske, umetničke ili arheološke vrednosti, prava intelektualne svojine, prava potrošača, životnu sredinu i dr.;
- 8) „carinske formalnosti” – aktivnosti koje preduzimaju lica i carinski organ u cilju primene carinskih propisa;
- 9) „ulazna sažeta deklaracija” – izjava ili radnja kojom lice obaveštava carinski organ, u propisanom obliku, na propisan način i u određenom roku, da roba treba da se unese u carinsko područje Republike Srbije;
- 10) „izlazna sažeta deklaracija” – izjava ili radnja kojom lice obaveštava carinski organ, u propisanom obliku, na propisan način i u određenom roku, da roba treba da se iznese iz carinskog područja Republike Srbije;
- 11) „deklaracija za privremeni smeštaj” – izjava ili radnja kojom lice navodi, u propisanom obliku i na propisan način, da je roba u privremenom smeštaju;
- 12) „carinska deklaracija” (u daljem tekstu: deklaracija) – izjava ili radnja kojom lice zahteva, u propisanom obliku i na propisan način, da stavi robu u određeni carinski postupak, sa naznakom, po potrebi, posebnih postupaka koji bi trebalo da se primene;
- 13) „deklaracija za ponovni izvoz” – izjava ili radnja kojom lice zahteva, u propisanom obliku i na propisan način, da iznese stranu robu, osim one koja je stavljena u postupak slobodne zone ili je u privremenom smeštaju, iz carinskog područja Republike Srbije;
- 14) „obaveštenje o ponovnom izvozu” – radnja kojom lice zahteva, u propisanom obliku i na propisan način, da iznese stranu robu koja je stavljena u postupak slobodne zone ili je u privremenom smeštaju, iz carinskog područja Republike Srbije;
- 15) „deklarant” – lice koje podnosi deklaraciju, deklaraciju o privremenom smeštaju, ulaznu sažetu deklaraciju, izlaznu sažetu deklaraciju, deklaraciju za ponovni izvoz ili obaveštenje o ponovnom izvozu u svoje ime ili lice u čije ime se podnosi takva deklaracija ili obaveštenje;
- 16) „carinski postupak” je:
- (1) stavljanje robe u slobodan promet,
 - (2) posebni postupci,
 - (3) izvoz;

17) „privremeni smeštaj” – stavljanje strane robe privremeno pod carinski nadzor u periodu između njenog dopremanja carini i njenog stavljanja u carinski postupak ili ponovni izvoz;

18) „carinski dug” – obaveza lica da plati iznos uvoznih ili izvoznih dažbina koji se primenjuje na određenu robu u skladu sa carinskim propisima;

19) „dužnik” – svako lice odgovorno za carinski dug;

20) „uvozne dažbine” – carinske dažbine koje se plaćaju pri uvozu robe;

21) „izvozne dažbine” – carinske dažbine koje se plaćaju pri izvozu robe;

22) „carinski status” – status robe u carinskom postupku, kao domaće ili strane;

23) „domaća roba” je:

(1) roba u potpunosti dobijena na carinskom području Republike Srbije, a koja ne uključuje robu uvezenu iz zemalja ili sa teritorija van carinskog područja Republike Srbije,

(2) roba uneta u carinsko područje Republike Srbije iz zemalja ili sa teritorija van tog područja i stavljena u slobodan promet,

(3) roba dobijena ili proizvedena na carinskom području Republike Srbije, samo od robe iz podtačke (2), ili od robe iz podt. (1) i (2);

24) „strana roba” – sva roba, osim robe iz tačke 23. ovog člana ili roba koja je izgubila svoj carinski status kao domaća roba;

25) „upravljanje rizikom” – sistematsko utvrđivanje rizika, uključujući nasumične provere, i sprovođenje svih mera neophodnih za ograničenje izloženosti riziku;

26) „puštanje robe” – radnja kojom carinski organ stavlja robu na raspolaganje u svrhe određene carinskim postupkom u koji je roba stavljena;

27) „carinski nadzor” – radnja koju uobičajeno preduzima carinski organ u cilju obezbeđenja poštovanja carinskih propisa i, po potrebi, ostalih propisa primenljivih na robu koja je predmet takve radnje;

28) „povraćaj” – vraćanje iznosa uvoznih ili izvoznih dažbina koji je plaćen;

29) „otпуст” – odustajanje od naplate iznosa uvoznih ili izvoznih dažbina koji nije plaćen;

30) „dobijeni proizvodi” – roba koja je stavljena u postupak oplemenjivanja koja je prošla radnje prerade;

31) „lice poslovno nastanjeno odnosno osnovano ili registrovano (u daljem tekstu: lice poslovno nastanjeno) na carinskom području Republike Srbije” je:

(1) u slučaju fizičkog lica – svako lice koje na carinskom području Republike Srbije ima prebivalište ili centar poslovnih i životnih interesa,

(2) u slučaju pravnog lica ili udruženja lica – svako lice koje ima sedište, registrovani ogranak, predstavništvo ili mesto stalnog poslovnog nastanjenja na carinskom području Republike Srbije;

32) „mesto stalnog poslovnog nastanjenja” – utvrđeno mesto poslovanja, sa neophodnim ljudskim i tehničkim resursima preko kojeg se poslovanje lica koje je obuhvaćeno carinskim propisima, u potpunosti ili delimično sprovodi;

33) „dopremanje robe carinskom organu” – obaveštenje carinskom organu o dolasku robe u carinarnicu ili na neko drugo mesto koje je naznačio ili odobrio carinski organ i raspoloživost te robe za carinske kontrole;

34) „držalac robe” – lice koje je vlasnik robe ili koje ima slična prava raspolaganja robom ili koje ima fizičku kontrolu nad robom;

35) „nosilac postupka” je:

(1) lice koje podnosi deklaraciju ili za čiji račun se ta deklaracija podnosi; ili

(2) lice na koje su preneti prava i obaveze u vezi sa carinskim postupkom;

36) „mere trgovinske politike” – netarifne mere koje se odnose na izvoz i uvoz robe;

37) „radnje prerade” su:

(1) obrada robe, uključujući njenu montažu ili sklapanje ili njenu ugradnju u drugu robu,

(2) prerada robe,

(3) uništavanje robe,

(4) popravka robe, uključujući obnavljanje i njeno osposobljavanje za upotrebu,

(5) upotreba robe koja ne treba da se nađe u dobijenim proizvodima, ali koja omogućava ili olakšava proizvodnju tih proizvoda, i ako je u potpunosti ili delimično upotrebljena u procesu proizvodnje (pomoćna sredstva u proizvodnji);

38) „normativ” – količina ili procenat dobijenih proizvoda koji se dobija radnjama prerade određenih količina robe stavljene u postupak oplemenjivanja;

39) „odluka” – svaka radnja carinskog organa koja se odnosi na carinske propise kojom se donosi odluka o određenoj stvari i koja ima pravno dejstvo na zainteresovano lice ili lica;

40) „prevoznik” :

(1) prilikom ulaska u carinsko područje Republike Srbije – lice koje unosi robu, ili koje preuzima odgovornost za prevoz robe. Izuzetno:

– u slučaju kombinovanog transporta – lice koje upravlja prevoznim sredstvom koje će se, kad jednom uđe u carinsko područje Republike Srbije, kretati samostalno kao aktivno prevozno sredstvo;

– u slučaju vodnog ili vazdušnog saobraćaja u okviru zajedničkog plovila ili ugovornog aranžmana (vessel-sharing or contracting arrangement) – lice koje zaključuje ugovor i izdaje teretnicu ili vazduhoplovni tovarni list za konkretni prevoz robe na carinsko područje Republike Srbije;

(2) prilikom izlaska iz carinskog područja Republike Srbije – lice koje iznosi robu, ili koje preuzima odgovornost za prevoz robe. Izuzetno:

– u slučaju kombinovanog transporta, pri čemu aktivno prevozno sredstvo koje napušta carinsko područje Republike Srbije samo prevozi drugo prevozno sredstvo koje će se, nakon dolaska aktivnog prevoznog sredstva na svoje odredište, samostalno kretati kao aktivno prevozno sredstvo – lice koje će upravljati prevoznim sredstvom koje će se samostalno kretati pošto je prevozno sredstvo koje napušta carinsko područje Republike Srbije stiglo na svoje odredište;

– u slučaju vodnog ili vazdušnog saobraćaja u okviru zajedničkog plovila ili ugovornog aranžmana – lice koje zaključuje ugovor, i izdaje teretnicu ili vazduhoplovni tovarni list, za konkretni prevoz robe van carinskog područja Republike Srbije;

41) „kupovna provizija” – naknada koju uvoznik plaća zastupniku za usluge zastupanja prilikom kupovine robe za koju se utvrđuje vrednost.

GLAVA II

PRAVA I OBAVEZE LICA U VEZI SA CARINSKIM PROPISIMA

ODELJAK 1

PRUŽANJE INFORMACIJA

Sredstva za razmenu i čuvanje informacija i zahtevi koji se odnose na podatke

Član 5.

Razmene informacija, kao što su deklaracije, zahtevi ili odluke, između carinskih organa i između privrednih subjekata i carinskog organa, i čuvanje tih informacija, u skladu sa carinskim propisima, vrše se upotrebom tehnika elektronske obrade podataka.

Zahtevi koji se odnose na vrstu, oblik, strukturu i šifre podataka definišu se u svrhu razmene i čuvanja informacija iz stava 1. ovog člana.

Sredstva za razmenu i čuvanje informacija, osim upotrebe tehnika elektronske obrade podataka iz stava 1. ovog člana, mogu se koristiti:

1) stalno ako su naročito opravdana vrstom saobraćaja ili ako upotreba tehnika elektronske obrade podataka nije odgovarajuća za date carinske formalnosti;

2) privremeno, u slučaju privremenog kvara računarskog sistema carinskog organa ili privrednih subjekata.

Carinski organ određuje uslove pod kojima privredni subjekti mogu da se obraćaju tom organu upotrebom tehnika elektronske obrade podataka.

Ovlašćenja Vlade i ministra

Član 6.

Vlada propisuje:

1) posebne slučajeve u kojima se druga sredstva za razmenu i čuvanje informacija, osim tehnika elektronske obrade podataka, mogu koristiti u skladu sa odredbom člana 5. stav 3. tačka 1) ovog zakona;

2) vrste informacija i podataka koje treba uneti u evidenciju iz člana 131. st. 6–8. i člana 186. st. 1. i 2. ovog zakona;

3) proceduralna pravila o razmeni i čuvanju informacija koje mogu da se vrše sredstvima koja nisu tehnike elektronske obrade podataka iz člana 5. stav 3. ovog zakona.

Ministar nadležan za poslove finansija (u daljem tekstu: ministar) propisuje zahteve koji se odnose na vrstu, oblik, strukturu i šifre podataka iz člana 5. stav 2. ovog zakona, uzimajući u obzir neophodnost ispunjavanja carinskih formalnosti utvrđenih carinskim propisima i prirodu i svrhu razmene i čuvanja informacija iz člana 5. stav 1. ovog zakona.

Registracija

Član 7.

Privredni subjekti poslovno nastanjeni na carinskom području Republike Srbije, registruju se kod carinskog organa nadležnog za mesto na kojem su osnovani.

U posebnim slučajevima, privredni subjekti koji nisu poslovno nastanjeni na carinskom području Republike Srbije, registruju se kod carinskog organa nadležnog za mesto na kom oni prvi put podnesu deklaraciju ili podnesu određeni zahtev.

Lica koja nisu privredni subjekti ne registruju se kod carinskog organa ukoliko nije drugačije propisano.

Lica iz stava 3. ovog člana od kojih se zahteva da se registruju, dužna su da:

1) ako su poslovno nastanjena na carinskoj teritoriji Republike Srbije, se registruju kod carinskog organa nadležnog za mesto na kom su poslovno nastanjena;

2) ako nisu poslovno nastanjena na carinskom području Republike Srbije, se registruju kod carinskog organa nadležnog za mesto gde prvi put podnesu deklaraciju ili određeni zahtev.

Ovlašćenja Vlade

Član 8.

Vlada propisuje:

- 1) slučajeve iz člana 7. stav 2. ovog zakona u kojima se od privrednih subjekata koji nisu poslovno nastanjeni na carinskom području Republike Srbije zahteva da se registruju kod carinskog organa;
- 2) slučajeve iz člana 7. stav 3. ovog zakona u kojima se od lica koja nisu privredni subjekti zahteva da se registruju kod carinskog organa;
- 3) slučajeve iz člana 7. stav 4. ovog zakona u kojima carinski organ poništava registraciju;
- 4) dan početka primene obavezne registracije privrednih subjekata iz člana 7. ovog zakona, kao i koji carinski organ je nadležan za registraciju iz člana 7. ovog zakona.

Saopštavanje informacija i zaštita podataka

Član 9.

Carinski organ, sa podacima koji su po svojoj prirodi, odnosno načinu pribavljanja, tajni, postupa u skladu sa propisima kojima se uređuje tajnost podataka i zaštita poslovne tajne.

Podaci koje poseduje carinski organ, a koji su označeni nekim od stepena tajnosti, mogu se učiniti dostupnim javnosti u skladu sa zakonom kojim se uređuje slobodan pristup informacijama od javnog značaja.

Obrada ličnih podataka od strane carinskog organa vrši se u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Obrada ličnih podataka osoba sa invaliditetom, u slučaju podnošenja zahteva za korišćenje carinske povlastice, odnosi se isključivo na identifikaciju akta nadležnog organa, medicinske ustanove, odnosno lekara specijaliste kojim je utvrđena invalidnost.

Razmena dodatnih informacija između carinskog organa i privrednih subjekata

Član 10.

Carinski organ i privredni subjekti mogu da razmene informacije koje se posebno ne zahtevaju u skladu sa carinskim propisima, naročito u svrhu uzajamne saradnje u prepoznavanju i delovanju na smanjenju rizika. Ta razmena se može odvijati u skladu sa pisanim sporazumom između njih i može uključiti pristup carinskog organa računarskim sistemima privrednih subjekata.

Informacije koje je pružila jedna strana drugoj tokom saradnje iz stava 1. ovog člana su poverljive osim ako se obe strane drugačije ne dogovore.

Pružanje informacija od strane carinskih organa

Član 11.

Carinski organ na zahtev zainteresovanog lica pruža informaciju o primeni carinskih propisa u roku od 30 dana od dana podnošenja zahteva.

Svako lice može od carinskog organa tražiti informacije koje se odnose na primenu carinskih propisa. Takav zahtev može biti odbijen ako se ne odnosi na radnju koja je u vezi sa međunarodnom trgovinom robom koja je zaista planirana.

Carinski organ održava redovnu komunikaciju sa privrednim subjektima i ostalim organima uključenim u međunarodnu trgovinu robom. Carinski propisi, opšte upravne odluke i obrasci zahteva moraju biti dostupni i, gde god je to moguće, bez naplate, kao i preko interneta.

Pružanje informacija carinskom organu

Član 12.

Svako lice neposredno ili posredno uključeno u obavljanje carinskih formalnosti ili u carinske kontrole, na zahtev carinskog organa i u roku koji odredi carinski organ, pruža tom organu sve neophodne isprave i informacije, u odgovarajućem obliku i svu neophodnu pomoć za okončanje tih formalnosti ili kontrola.

Brisan je raniji stav 2. (vidi član 1. Zakona - 138/2022-210)

Podnosilac deklaracije, deklaracije za privremeni smeštaj, ulazne sažete deklaracije, izlazne sažete deklaracije, deklaracije za ponovni izvoz, obaveštenja o ponovnom izvozu ili zahteva za izdavanje odobrenja ili neke druge odluke, odgovoran je za:

- 1) tačnost i potpunost podataka datih u deklaraciji, obaveštenju ili zahtevu;
- 2) verodostojnost, tačnost i punovažnost svih isprava koji prate deklaraciju, obaveštenje ili zahtev;
- 3) poštovanje, po potrebi, svih obaveza koje se odnose na stavljanje date robe u određeni carinski postupak ili sprovođenje odobrenih aktivnosti.

Odredba **stava 2.*** ovog člana primenjuje se i na sve informacije, u bilo kom drugom obliku, koje se pružaju carinskom organu ili ih taj organ zahteva.

Ako carinski zastupnik podnese deklaraciju, obaveštenje ili zahtev ili pruži informacije, u skladu sa odredbom člana 13. ovog zakona, taj carinski zastupnik podleže obavezama iz **stava 2.*** ovog člana.

*Službeni glasnik RS, broj 138/2022

ODELjAK 2
CARINSKO ZASTUPANJE

Carinski zastupnik

Član 13.

Svako lice može da imenuje carinskog zastupnika.

Zastupanje može da bude ili neposredno, u kom slučaju carinski zastupnik postupa u ime i za račun drugog lica, ili posredno, u kom slučaju carinski zastupnik postupa u svoje ime, a za račun drugog lica.

Carinski zastupnik je poslovno nastanjen na carinskom području Republike Srbije.

Carinski zastupnik ne mora da bude poslovno nastanjen na carinskom području Republike Srbije ako postupa za račun lica koja ne moraju da budu poslovno nastanjena na carinskom području Republike Srbije ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

Davanje ovlašćenja carinskom zastupniku

Član 14.

Carinski zastupnik se mora izjasniti pred carinskim organom koje lice zastupa, kao i da li je zastupanje neposredno ili posredno.

Lice koje se ne izjasni da postupa kao carinski zastupnik ili koje se izjasni da postupa kao carinski zastupnik, a nije ovlašćen za to, smatra se licem koje postupa u svoje ime i za svoj račun.

Carinski organ može zahtevati od lica koje se izjašnjava da postupa kao carinski zastupnik da pruži dokaz o ovlašćenju od strane lica koje zastupa.

U slučajevima koje propiše Vlada, carinski organ neće zahtevati pružanje dokaza iz stava 3. ovog člana.

Carinski organ neće zahtevati od lica koje postupa kao carinski zastupnik i koje redovno sprovodi radnje i formalnosti, da svaki put pruži dokaz o ovlašćenju, pod uslovom da je to lice u mogućnosti da pruži takav dokaz na zahtev carinskog organa.

Posredno zastupanje

Član 15.

Posredno zastupanje u carinskom postupku u smislu člana 13. ovog zakona može da obavlja pravno lice:

- 1) koje ima registrovano sedište na carinskom području Republike Srbije,
- 2) koje je registrovano za obavljanje poslova međunarodne špedicije,
- 3) koje ima najmanje jednog zaposlenog sa dozvolom za carinsko zastupanje.

Dozvola za carinsko zastupanje može se izdati fizičkom licu zaposlenom kod pravnog lica koje ima ovlašćenje za posredno zastupanje u carinskom postupku:

- 1) ako je radilo na poslovima carinjenja najmanje šest meseci,

- 2) ako ima najmanje srednju stručnu spremu,
- 3) ako je položilo poseban stručni ispit za zastupanje u carinskom postupku, i
- 4) ako nije pravnosnažno osuđivano ili kažnjavano za krivična dela ili prekršaje spoljnotrgovinskih, deviznih, carinskih ili poreskih propisa.

Ministar utvrđuje program i sadržinu posebnog stručnog ispita za zastupanje u carinskom postupku, kao i postupak izdavanja i oduzimanja dozvola za zastupanje u carinskom postupku.

Posebni stručni ispit za zastupanje u carinskom postupku polaže se pred ispitnom komisijom koju obrazuje ministar na predlog direktora Uprave carina.

Uprava carina izdaje i oduzima dozvole za zastupanje u carinskom postupku.

Uprava carina oduzima dozvolu za zastupanje u carinskom postupku licu koje zastupanje obavlja na nezakonit, neispravan i neprofesionalan način, pod uslovom da je carinski zastupnik obavešten o ovome u pismenom obliku i da postoje osnovi za takvo upozorenje u smislu nezakonitog, neispravnog i neprofesionalnog obavljanja aktivnosti zastupanja u poslednje tri godine.

Uprava carina oduzima dozvolu za carinsko zastupanje licu ako se posle izdavanja dozvole izmene okolnosti iz stava 2. tačka 4) ovog člana.

Uprava carina neće izdati dozvolu za zastupanje u carinskom postupku carinskom službeniku koji je dobio otkaz. Carinskom službeniku koji je dao otkaz ili je penzionisan Uprava carina može izdati dozvolu za zastupanje u carinskom postupku posle isteka dve godine nakon napuštanja službe ili odlaska u penziju u skladu sa uslovima iz stava 2. ovog člana.

Kada se dozvola za carinsko zastupanje oduzme u skladu sa stavom 6. ovog člana, lica kojima je dozvola oduzeta stiču pravo da ponovo polažu stručni ispit za zastupanje u carinskom postupku po isteku dve godine od dana oduzimanja dozvole. Lice kojem je dozvola oduzeta dva puta nema pravo da ponovo polaže stručni ispit za zastupanje u carinskom postupku, na šta Uprava carina pazi po službenoj dužnosti.

Ovlašćenja Vlade

Član 16.

Vlada propisuje:

- 1) slučajeve u kojima se ne zahteva da carinski zastupnik bude poslovno nastanjen u Republici Srbiji,
- 2) slučajeve u kojima carinski organ ne zahteva dokaz o ovlašćenju iz člana 14. st. 3. i 4. ovog zakona.

ODELJAK 3

ODLUKE KOJE SE ODNOSE NA PRIMENU CARINSKIH PROPISA

Odluke koje se donose na osnovu zahteva

Član 17.

Lice koje podnosi zahtev za donošenje odluke koja se odnosi na primenu carinskih propisa, dužno je da dostavi nadležnom carinskom organu sve informacije koje zahteva, kako bi mogao da donese tu odluku.

Zahtev za donošenje odluke može da podnese više lica i odluka može da se odnosi na više lica, u skladu sa uslovima utvrđenim carinskim propisima.

Nadležni carinski organ se određuje prema mestu gde se nalazi ili gde je dostupna knjigovodstvena evidencija podnosioca zahteva i gde bi trebalo da se, u celini ili delimično, sprovedu aktivnosti na koje se odluka odnosi, ako nije drugačije propisano.

Carinski organ, bez odlaganja, a najkasnije u roku od osam dana od dana prijema zahteva, proverava da li su uslovi za prihvatanje tog zahteva ispunjeni.

Ako carinski organ utvrdi da zahtev sadrži sve informacije koje se traže kako bi bio u mogućnosti da donese odluku, o prihvatanju zahteva obaveštava podnosioca zahteva u roku iz stava 4. ovog člana.

Nadležni carinski organ donosi odluku iz stava 1. ovog člana i o tome obaveštava podnosioca zahteva bez odlaganja u skladu sa odredbama zakona koji uređuje opšti upravni postupak. Izuzetno, rok za donošenje odluka koje se odnose na obavezujuća obaveštenja o svrstavanju robe ili obavezujuća obaveštenja o poreklu robe, na odobravanje statusa ovlašćenog privrednog subjekta **ili**** odobravanje pojednostavljenja ** ne može biti duži od 120 dana od dana prihvatanja zahteva.

Ako carinski organ nije u mogućnosti da ispoštuje rok za donošenje odluke, obaveštava podnosioca zahteva o tome pre isteka propisanog roka, uz navođenje razloga i uz određivanje dodatnog roka koji smatra neophodnim za donošenje odluke. Dodatni rok ne može biti duži od 30 dana ako ovim zakonom nije drugačije predviđeno.

Ne isključujući primenu odredbe stava 7. ovog člana, carinski organ može produžiti rok za donošenje odluke, ako podnosilac zahteva traži produženje roka radi prilagođavanja, kako bi obezbedio ispunjavanje određenih uslova i kriterijuma. O radnjama potrebnim za prilagođavanje i o dodatnom vremenskom periodu neophodnom da se one sprovedu, obaveštava se carinski organ koji odlučuje o produženju roka.

Odluka iz stava 6. ovog člana stupa na snagu od dana kada je dostavljena podnosiocu zahteva ili se smatra da mu je dostavljena, ako ovim zakonom ili odlukom carinskog organa nije drugačije navedeno. Donete odluke su izvršne od dana **dostavljanja***, osim u slučajevima iz člana 31. stav 2. ovog zakona.

Odluka proizvodi pravno dejstvo bez vremenskog ograničenja ako nije drugačije predviđeno carinskim propisima.

Pre donošenja odluke koja nije u interesu stranke, carinski organ saopštava osnove na kojima namerava da zasniva svoju odluku podnosiocu zahteva, kojem je data mogućnost da izrazi svoj stav u okviru određenog roka, koji teče od dana kada je primio to saopštenje ili se smatra da ga je primio. Nakon isteka tog roka, podnosilac zahteva se obaveštava, u odgovarajućem obliku, o odluci.

Odredbe stava 11. ovog člana ne primenjuju se:

- 1) u slučaju odluka iz člana 23. stav 1. ovog zakona;
- 2) u slučaju odbijanja povlastice u okviru tarifne kvote ako se dostigne obim utvrđene tarifne kvote, u skladu sa odredbom člana 41. stav 5. ovog zakona;
- 3) ako to zahteva priroda ili nivo pretnje po sigurnost i bezbednost Republike Srbije i njenih stanovnika, po zdravlje ljudi, životinja ili biljaka, životnu sredinu ili potrošače;
- 4) ako odluka ima za cilj da obezbedi sprovođenje druge odluke na koju je primenjena odredba stava 11. ovog člana;
- 5) ako bi se dovele u pitanje provere koje su pokrenute u svrhu borbe protiv prevare;
- 6) u drugim slučajevima koje propiše Vlada.

Odluka koja nije u interesu podnosioca zahteva sadrži osnove na kojima se zasniva i pravo na žalbu iz člana 30. ovog zakona.

Na postupak pred carinskim organom primenjuju se odredbe zakona koji uređuje opšti upravni postupak, osim ako nije drugačije predviđeno ovim zakonom.

*Službeni glasnik RS, broj 144/2020

**Službeni glasnik RS, broj 118/2021

Postupanje po odlukama koje se donose na osnovu zahteva

Član 18.

Lice na koje se odluka odnosi postupa u skladu sa obavezama iz te odluke.

Lice na koje se odluka odnosi obaveštava carinski organ, bez odlaganja, o svakoj okolnosti koja je nastala nakon što je odluka doneta, a koja može da utiče na njenu dalju primenu ili njenu sadržinu.

Carinski organ koji je doneo odluku može u bilo kom trenutku da je poništi, izmeni ili ukine, ako odluka nije u skladu sa carinskim propisima, ne dovodeći u pitanje odredbe predviđene drugim propisima, a koje se odnose na slučajeve u kojima su odluke nevažeće ili postaju ništave.

U slučajevima koje propiše Vlada carinski organ:

- 1) ponovo procenjuje odluku;
- 2) suspenduje primenu odluke.

Carinski organ prati uslove i kriterijume koje treba da ispuni lice na koje se odluka odnosi, kao i ispunjavanje obaveza koje proizilaze iz te odluke. Ako je lice na koje se odluka odnosi poslovno nastanjeno manje od tri godine, carinski organ ga pažljivo prati prvih godinu dana od dana donošenja odluke.

Vlada propisuje:

- 1) slučajeve za izuzeće od člana 17. stav 3. ovog zakona;
- 2) uslove za prihvatanje zahteva iz člana 17. st. 4. i 5. ovog zakona;
- 3) rok za donošenje određene odluke, uključujući moguće produženje tog roka, u skladu sa odredbom člana 17. st. 6–8. ovog zakona;
- 4) slučajeve iz člana 17. stav 9. ovog zakona, u kojima odluka proizvodi pravno dejstvo od dana koji se razlikuje od dana kada je dostavljena podnosiocu zahteva ili se smatra da mu je dostavljena;
- 5) slučajeve iz člana 17. stav 10. ovog zakona, u kojima odluka nije važeća bez vremenskog ograničenja;
- 6) trajanje roka iz člana 17. stav 11. ovog zakona;
- 7) posebne slučajeve iz člana 17. stav 12. tačka 6) ovog zakona, u kojima se podnosiocu zahteva ne daje mogućnost da izrazi svoj stav;
- 8) slučajeve i pravila za ponovnu procenu i suspenziju odluka u skladu sa odredbom stava 4. ovog člana;
- 9) podnošenje i prihvatanje zahteva za odluku iz člana 17. st. 1–5. ovog zakona;
- 10) donošenje odluke iz člana 17. ovog zakona;
- 11) praćenje odluke, u skladu sa stavom 5. ovog člana.

Poništavanje povoljnih odluka

Član 19.

Carinski organ poništava odluku koja je povoljna za lice na koje se odnosi ako su ispunjeni sledeći uslovi:

- 1) odluka je doneta na osnovu netačnih ili nepotpunih podataka;
- 2) lice na koje se odluka odnosi je znalo ili je opravdano trebalo da zna da su podaci netačni ili nepotpuni;
- 3) da su podaci bili tačni i potpuni, odluka bi bila drugačija.

Lice na koje se odluka odnosi se obaveštava o njenom poništavanju.

Poništenje proizvodi pravno dejstvo od datuma donošenja poništene odluke, osim ako je, u skladu sa ovim zakonom, u odluci navedeno drugačije.

Ukidanje i izmena povoljnih odluka

Član 20.

Carinski organ ukida ili menja odluku koja je povoljna za lica na koje se odnosi ako, u slučajevima različitim od navedenih u članu 19. ovog zakona:

- 1) jedan ili više uslova za donošenje te odluke nisu bili ili više nisu ispunjeni; ili
- 2) na zahtev korisnika odluke.

Povoljna odluka koja se odnosi na više lica može biti ukinuta samo u pogledu lica koje ne ispuni obavezu određenu tom odlukom, osim ako nije drugačije predviđeno.

Lice na koje se odluka odnosi obaveštava se o njenom ukidanju ili izmeni.

Odredba člana 17. stav 9. ovog zakona primenjuje se i na ukidanje ili izmenu odluke.

Izuzetno, ako opravdani interesi lica na koje se odluka odnosi tako zahtevaju, carinski organ može da, do jedne godine, odloži dan od kada ukidanje ili izmena odluke proizvodi pravno dejstvo. Dan od kada ukidanje ili izmena odluke proizvodi pravno dejstvo se navodi u odluci o ukidanju ili izmeni odluke.

Donošenje odluka po službenoj dužnosti

Član 21.

Odredbe člana 17. st. 9–13, člana 18. stav 3. i čl. 19. i 20. ovog zakona primenjuju se i na odluke koje donosi carinski organ po službenoj dužnosti.

Ograničenja koja se primenjuju na odluke o robi koja se stavlja u carinski postupak ili privremeni smeštaj

Član 22.

Ukidanje, izmena ili suspenzija povoljne odluke ne utiče na robu koja je, u trenutku kada ukidanje, izmena ili suspenzija proizvode pravno dejstvo, već bila stavljena i još uvek je u carinskom postupku ili je u privremenom smeštaju na osnovu ukinute, izmenjene ili suspendovane odluke, osim ako podnosilac zahteva ne zahteva drugačije.

Vlada propisuje slučajeve iz člana 20. stav 2. ovog zakona kada povoljna odluka koja se odnosi na više lica može biti ukinuta u pogledu drugih lica, a ne lica koje nije ispunilo obavezu određenu tom odlukom, kao i izuzetne slučajeve, u kojima carinski organ može da odloži dan kad ukidanje ili izmena proizvode pravno dejstvo u skladu sa odredbom člana 20. stav 5. ovog zakona.

Odluke koje se odnose na obavezujuća obaveštenja

Član 23.

Na pismeni zahtev zainteresovanog lica carinski organ donosi odluke koje se odnose na obavezujuća obaveštenja o svrstavanju robe (u daljem tekstu: OOS) ili odluke koje se odnose na obavezujuća obaveštenja o poreklu robe (u daljem tekstu: OOP).

Carinski organ neće prihvatiti zahtev iz stava 1. ovog člana:

1) ako se podnosi ili je već bio podnet, od strane ili u ime lica na koje se odluka odnosi u vezi sa istom robom i, u slučaju OOP, pod istim okolnostima koje određuju sticanje porekla;

2) ako se ne odnosi ni na jednu nameravanu upotrebu OOS ili OOP ili nameravanu primenu carinskog postupka.

OOS, odnosno OOP su obavezujuća samo u vezi sa tarifnim svrstavanjem ili utvrđivanjem porekla robe:

1) za carinske organe, u odnosu na lice na koje se odluka odnosi, samo u vezi sa robom nad kojom su carinske formalnosti obavljene nakon dana od kojeg OOS, odnosno OOP proizvodi pravno dejstvo;

2) za lice na koje se odluka odnosi, u odnosu na carinske organe, od dana kada mu je odluka dostavljena ili se smatra da mu je dostavljena.

OOS ili OOP važe tri godine od dana od kada odluka počinje da proizvodi pravno dejstvo.

Za primenu OOS ili OOP u pogledu određenog carinskog postupka, lice na koje se odluka odnosi mora da dokaže:

1) u slučaju OOS – da deklarirana roba odgovara u svakom pogledu onoj koja je opisana u odluci;

2) u slučaju OOP – da data roba i okolnosti koje određuju sticanje porekla, odgovaraju u svakom pogledu robi i okolnostima koji su opisani u odluci.

Upravljanje odlukama koje se odnose na obavezujuća obaveštenja

Član 24.

OOS prestaje da važi pre isteka roka iz člana 23. stav 4. ovog zakona ako više nije u skladu sa propisima, zbog:

1) donošenja izmena nomenklatura iz člana 41. stav 3. tač. 1) i 2) ovog zakona;

2) objavljivanja propisa iz člana 42. stav 5. ovog zakona.

U slučajevima iz stava 1. ovog člana, OOS prestaje da važi na dan početka primene propisa.

OOP prestaje da važi pre isteka roka iz člana 23. stav 4. ovog zakona:

1) ako zbog izmene propisa ili potvrđivanja međunarodnog ugovora, više nije u skladu sa propisima, odnosno međunarodnim ugovorom;

2) ako više nije u skladu sa Sporazumom o pravilima o poreklu Svetske trgovinske organizacije (u daljem tekstu: STO) ili sa usvojenim komentarima ili mišljenjima o poreklu, kojima se tumači taj sporazum.

U slučajevima iz stava 3. ovog člana, OOP prestaje da važi na dan početka primene donetog propisa ili međunarodnog ugovora, odnosno komentara ili mišljenja o poreklu.

Prestanak važenja OOS ili OOP ne proizvodi retroaktivno dejstvo.

Izuzetno od člana 18. stav 3. i člana 19. ovog zakona, OOS i OOP se poništavaju ako su zasnovani na netačnim i nepotpunim podacima podnosioca zahteva.

OOS i OOP se ukidaju u skladu sa odredbom člana 18. stav 3. i člana 20. ovog zakona. OOS i OOP se ne mogu ukidati na zahtev lica na koje se odluke odnose.

OOS i OOP ne mogu da budu izmenjeni.

Carinski organ ukida OOS:

1) ako više nije u skladu sa tumačenjem bilo koje nomenklature iz člana 41. stav 3. tač. 1) i 2) ovog zakona, zbog:

(1) Dopunskog komentara Kombinovane nomenklature EU, s pravnim dejstvom od dana njihovog objavljivanja u službenom glasilu;

(2) presude Upravnog suda, s pravnim dejstvom od dana pravosnažnosti presude;

(3) odluka o svrstavanju, mišljenja o svrstavanju ili izmene Komentara nomenklature Harmonizovanog sistema naziva i šifarskih oznaka robe, koje je donela organizacija osnovana Konvencijom o uspostavljanju Saveta za carinsku saradnju, sačinjenom u Briselu 15. decembra 1950. godine, iz člana 42. stav 4. ovog zakona, s pravnim dejstvom od dana objavljivanja u službenom glasilu; ili

2) u drugim posebnim slučajevima.

Carinski organ ukida OOP:

1) ako više nije u skladu sa presudom Upravnog suda, s pravnim dejstvom od dana pravosnažnosti presude; ili

2) u drugim posebnim slučajevima.

U slučajevima kada OOS ili OOP prestaju da važe u skladu sa stavom 1. tačka 2) ili stavom 3. ovog člana ili su ukinuta u skladu sa st. 7, 9. ili 10. ovog člana, OOS ili OOP se i dalje* mogu koristiti u pogledu obavezujućih ugovora koji su na njima zasnovani a koji su zaključeni pre nego što su oni prestali da važe ili su ukinuti. Produžena primena se ne može primeniti na OOP doneto za robu koja tek treba da se izveze.

Produžena primena iz stava 11. ovog člana ne može da bude duža od šest meseci od dana kada je OOS ili OOP prestalo da važi ili je ukinuto. Izuzetno od stava 11. ovog člana, propisi iz člana 42. stav 5. ovog zakona ili mere iz člana 50. ovog zakona, mogu isključiti tu produženu primenu ili utvrditi kraći period njenog trajanja. U slučaju proizvoda za koji se dostavlja uverenje ili isprava koja

prati robu prilikom obavljanja carinskih formalnosti, rok od šest meseci se zamenjuje rokom važenja tog uverenja ili isprave.

Da bi lice na koje se OOS ili OOP odnosi moglo da koristi produženu primenu, podnosi zahtev carinskom organu koji je doneo odluku u roku od 30 dana od dana kad je ona prestala da važi ili je ukinuta, navodeći količine robe za koju se rok produžene primene zahteva. Carinski organ donosi odluku o produženoj primeni i obaveštava korisnika, bez odlaganja, a najduže u roku od 30 dana od dana kada je primio sve informacije potrebne za donošenje odluke.

*Službeni glasnik RS, broj 118/2021

Odluke koje se odnose na obavezujuća obaveštenja u vezi sa elementima na osnovu kojih se primenjuju uvozne ili izvozne dažbine i druge mere u vezi sa trgovinom robom

Član 25.

U slučajevima koje propiše Vlada, carinski organ, na pismeni zahtev, može doneti odluke koje se odnose na obavezujuća obaveštenja u vezi sa elementima na osnovu kojih se primenjuju uvozne ili izvozne dažbine i ostale mere u vezi sa trgovinom robom.

Na postupke prestanka važenja, ukidanja, poništavanja, suspenzije, i produžene primene odluka iz stava 1. ovog člana, shodno se primenjuju odredbe člana 24. ovog zakona.

Ovlašćenja Vlade

Član 26.

Vlada propisuje bliže uslove za:

- 1) posebne slučajeve iz člana 24. stav 9. tačka 2) i člana 24. stav 10. tačka 2) ovog zakona, ako OOS i OOP treba da se ukinu;
- 2) primenu OOS ili OOP nakon što prestanu da budu važeća ili su ukinuta, u skladu sa odredbom člana 24. st. 11, 12. i 13. ovog zakona;
- 3) primenu odluka iz člana 25. ovog zakona, utvrđenih u skladu sa članom 25. stav 1. ovog zakona, nakon što prestanu da važe;
- 4) suspenziju odluka iz člana 25. ovog zakona, utvrđenih u skladu sa članom 25. stav 1. ovog zakona.

ODELJAK 4

OVLAŠĆENI PRIVREDNI SUBJEKAT

Zahtev i odobrenje

Član 27.

Privredni subjekat poslovno nastanjen na carinskom području Republike Srbije i koji ispunjava kriterijume iz člana 28. ovog zakona može podneti zahtev za dobijanje statusa ovlašćenog privrednog subjekta.

Carinski organ, ako je potrebno, posle konsultacija sa drugim nadležnim organima, odobrava status ovlašćenog privrednog subjekta, koji je predmet nadzora.

Status ovlašćenog privrednog subjekta se stiče dobijanjem odobrenja:

- 1) za ovlašćenog privrednog subjekta za carinska pojednostavljenja, koji omogućava ostvarivanje olakšica koje se odnose na određena pojednostavljenja u skladu sa carinskim propisima; ili
- 2) za ovlašćenog privrednog subjekta za sigurnost i bezbednost, koji omogućava ostvarivanje olakšica koje se odnose na sigurnost i bezbednost.

Odobrenja iz stava 3. ovog člana mogu se koristiti istovremeno.

Carinski organ, na osnovu priznatog statusa ovlašćenog privrednog subjekta za carinska pojednostavljenja i pod uslovom da su ispunjeni zahtevi koji se odnose na određenu vrstu pojednostavljenja predviđenu carinskim propisima, odobriće korišćenje pogodnosti predviđene tim pojednostavljenjem. Carinski organ neće preispitivati one kriterijume koji su već bili ispitani kada je odobran status ovlašćenog privrednog subjekta.

Ovlašćeni privredni subjekt iz stava 3. ovog člana uživa povoljniji tretman od ostalih privrednih subjekata u pogledu carinskih kontrola, u skladu sa vrstom dobijenog odobrenja, uključujući manje fizičkih i dokumentarnih kontrola.

Carinski organ odobrava olakšice koje proizlaze iz statusa ovlašćenog privrednog subjekta licima osnovanim u zemljama ili na teritorijama van carinskog područja Republike Srbije, koja ispunjavaju uslove i obaveze definisane propisima tih zemalja ili teritorija, ako su ti uslovi i obaveze priznati u Republici Srbiji kao istovetni onima koji se odnose na ovlašćene privredne subjekte poslovno nastanjene na carinskom području Republike Srbije. Takvo odobravanje olakšica zasniva se na načelu reciprociteta, u skladu sa međunarodnim sporazumima.

Odobrovanje statusa

Član 28.

Kriterijumi za odobravanje statusa ovlašćenog privrednog subjekta su:

- 1) odsustvo bilo koje ozbiljne povrede ili ponovljenih povreda carinskih i poreskih propisa, uključujući nepostojanje krivičnih dela koja se odnose na privrednu delatnost podnosioca zahteva;
- 2) posedovanje visokog nivoa kontrole aktivnosti i protoka robe od strane podnosioca zahteva, kroz zadovoljavajuće vođenje poslovne evidencije i, po potrebi, evidencije o prevozu robe, koja omogućava odgovarajuće carinske kontrole;

3) finansijska likvidnost, koja se smatra dokazanom ako podnosilac zahteva ima dobro finansijsko stanje, koje mu omogućava ispunjavanje obaveza, s obzirom na poslovne aktivnosti;

4) u pogledu odobrenja iz člana 27. stav 3. tačka 1) ovog zakona, praktični standardi stručnosti ili profesionalnih kvalifikacija koji su u neposrednoj vezi sa aktivnošću koja se sprovodi; i

5) u pogledu odobrenja iz člana 27. stav 3. tačka 2) ovog zakona, odgovarajući sigurnosni i bezbednosni standardi, koji se smatraju ispunjenim ako podnosilac zahteva dokaže da preuzima odgovarajuće mere kako bi se obezbedila sigurnost i bezbednost međunarodnog lanca snabdevanja, uključujući fizički integritet oblasti i kontrolu pristupa, logističke procese i rukovanje određenim vrstama robe, proveru osoblja i identifikaciju svojih poslovnih partnera.

Ovlašćenja Vlade

Član 29.

Vlada propisuje:

- 1) vrstu i obim pojednostavljenja iz člana 27. stav 3. tačka 1) ovog zakona;
- 2) vrstu i obim olakšica iz člana 27. stav 3. tačka 2) ovog zakona;
- 3) način ostvarivanja povoljnijeg tretmana iz člana 27. stav 6. ovog zakona;
- 4) bliže uslove za primenu kriterijuma iz člana 28. ovog zakona.

ODELJAK 5 PRAVNI LEK

Pravo na žalbu

Član 30.

Protiv prvostepene odluke koju u upravnom postupku donese carinski organ može se izjaviti žalba ministarstvu nadležnom za poslove finansija (u daljem tekstu: ministarstvo).

Lice koje je carinskom organu podnelo zahtev za odluku i nije dobilo odluku po tom zahtevu u rokovima iz člana 17. st. 6, 7. i 8. ovog zakona, ima pravo na žalbu.

Odlaganje izvršenja

Član 31.

Žalba ne odlaže izvršenje odluke.

Carinski organ koji je doneo prvostepenu odluku u upravnom postupku može odložiti izvršenje odluke u celini ili delimično, ako priloženi dokazi i činjenice ukazuju na to da je odluka u suprotnosti sa carinskim propisima i da postoji opasnost od nanošenja velike štete licu koje izvršava odluku, zbog čega je odlaganje izvršenja opravdano.

Ako se, u slučaju iz stava 2. ovog člana, osporena odluka odnosi na obračun uvoznih ili izvoznih dažbina, odlaganje izvršenja može biti odobreno samo ako se položi odgovarajuće obezbeđenje. Polaganje obezbeđenja neće se zahtevati ako bi to za dužnika predstavljalo neprimereno veliko opterećenje, odnosno nanelo veliku ekonomsku štetu.

Upravni spor

Član 32.

Protiv drugostepene odluke koja je doneta u upravnom postupku može se, u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuju upravni sporovi, pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom.

ODELJAK 6

CARINSKA KONTROLA

Upravljanje rizikom i carinska kontrola

Član 33.

Carinski organ može sprovesti bilo koju carinsku kontrolu koju smatra neophodnom.

Carinska kontrola sastoji se naročito od: pregleda robe, uzimanja uzoraka, provere tačnosti i potpunosti informacija koje su navedene u deklaraciji ili obaveštenju, provere postojanja, verodostojnosti, tačnosti i važnosti isprava, pregleda računa i drugih evidencija privrednih subjekata, pregleda prevoznih sredstava, pregleda prtljaga i druge robe koju lica nose sa sobom ili na sebi i sprovođenja službenih ispitivanja i drugih sličnih radnji.

Carinska kontrola, osim nasumičnih provera, prvenstveno treba da se zasniva na analizi rizika uz upotrebu tehnika elektronske obrade podataka, u svrhu utvrđivanja i procene rizika, kao i u svrhu primene neophodnih mera, na osnovu kriterijuma razvijenih na nacionalnom nivou i, gde je to moguće, na međunarodnom nivou.

Carinski organ sprovodi upravljanje rizikom u svrhu određivanja različitih nivoa rizika u vezi sa robom koja podleže carinskoj kontroli ili nadzoru i u svrhu određivanja da li će roba biti predmet carinske kontrole i, ako će biti predmet kontrole, na kom mestu će se obaviti kontrola.

Upravljanje rizikom uključuje radnje kao što su prikupljanje podataka i informacija, analiza i procena rizika, propisivanje i preduzimanje mera i redovan nadzor i preispitivanje tog procesa i njegovih rezultata, na osnovu međunarodnih i nacionalnih izvora i strategija.

Carinski organi razmenjuju informacije o riziku i rezultate analize rizika ako:

1) procene da su rizici značajni i da zahtevaju carinsku kontrolu, a rezultati kontrole utvrde pojavu rizičnog događaja; ili

2) rezultati kontrole ne utvrđuju pojavu rizičnog događaja, ali carinski organ smatra da postoji pretnja za pojavu visokog rizika van carinskog područja Republike Srbije.

Za utvrđivanje kriterijuma i standarda rizika, kontrolnih mera i prioriternih područja kontrole, uzima se u obzir sledeće:

- 1) proporcionalnost u odnosu na rizik;
- 2) hitnost neophodnog sprovođenja kontrole;
- 3) moguć uticaj na promet robe i na kontrolne resurse.

Kriterijumi i standardi rizika, uključuju sledeće:

- 1) opis rizika;
- 2) pokazatelje rizika koji treba da se koriste pri izboru robe ili privrednih subjekata za carinsku kontrolu;
- 3) vrstu carinske kontrole koju će carinski organ vršiti;
- 4) period sprovođenja carinske kontrole iz tačke 3) ovog stava.

Prioritetna područja carinske kontrole obuhvataju carinske postupke, vrste robe, saobraćajne puteve, vidove transporta ili privredne subjekte koji, u određenom periodu, treba da budu predmet povišenog nivoa analize rizika i carinske kontrole, ne dovodeći u pitanje ostale kontrole koje carinski organ redovno sprovodi.

Saradnja nadležnih organa

Član 34.

Kada drugi nadležni organi, nad istom robom sprovode kontrole, carinski organ će, u bliskoj saradnji sa tim drugim organima, nastojati da se te kontrole izvrše, gde god je to moguće, u isto vreme i na istom mestu kao i carinska kontrola (one-stop-shop), uz koordinirajuću ulogu carinskog organa.

U okviru kontrole iz čl. 33–36. ovog zakona, carinski i drugi nadležni organi mogu, ako je to neophodno u cilju smanjenja rizika i borbe protiv prevara, razmenjivati podatke u vezi sa ulaskom, izlaskom, tranzitom, kretanjem, smeštajem i upotrebom robe u posebne svrhe, uključujući poštanski saobraćaj, rezultate kontrole, kao i podatke u vezi sa prisustvom strane robe.

Naknadna kontrola

Član 35.

Carinski organ može da proverava tačnost i potpunost podataka u deklaraciji, deklaraciji za privremeni smeštaj, ulaznoj sažetoj deklaraciji, izlaznoj sažetoj deklaraciji, deklaraciji za ponovni izvoz ili obaveštenju o ponovnom izvozu, kao i postojanje, verodostojnost, tačnost i validnost svih pratećih isprava i mogu ispitati knjigovodstvo deklaranta i ostalu evidenciju koje se odnose na aktivnosti

u vezi sa predmetnom robom, ili se odnose na prethodne ili naknadne komercijalne aktivnosti koje uključuju tu robu nakon što je ona puštena. Carinski organ može takođe pregledati predmetnu robu i/ili uzeti uzorke, ako je to još uvek moguće.

Kontrola može biti sprovedena u prostorijama držaoca robe ili njegovog zastupnika, bilo kog drugog lica koje je neposredno ili posredno poslovno uključeno u pomenute radnje ili u prostorijama bilo kog lica koje poseduje navedene isprave i podatke.

Ako se naknadnom kontrolom deklaracije ili naknadnom kontrolom carinjenja utvrdi da su propisi koji se odnose na određeni carinski postupak primenjeni na osnovu netačnih ili nepotpunih podataka, carinski organ, u skladu sa carinskim i drugim propisima, preduzima neophodne mere i donosi odgovarajuće odluke da se nepravilnosti isprave i pravno stanje uskladi s novoutvrđenim okolnostima.

Na sprovođenje naknadne kontrole od strane carinskog organa shodno se primenjuju odredbe zakona kojim se uređuje sprovođenje inspeksijskog nadzora.

Ovlašćenje Vlade

Član 36.

Vlada može da donese mere u cilju obezbeđivanja jednoobrazne primene carinske kontrole, uključujući razmenu informacija o riziku i rezultata analize rizika, kriterijume i standarde rizika, mere carinske kontrole i prioritetna područja carinske kontrole iz člana 33. ovog zakona.

ODELJAK 7

ČUVANJE ISPRAVA I DRUGIH PODATAKA, TAKSE I TROŠKOVI

Čuvanje isprava i drugih informacija

Član 37.

Lice čuva isprave i podatke iz člana 12. stav 1. ovog zakona, najmanje tri godine, na bilo koji način dostupan i prihvatljiv za carinski organ.

U slučaju robe stavljene u slobodan promet u okolnostima koje su drugačije od onih iz stava 3. ovog člana ili u slučaju robe deklarirane za izvoz, rok iz stava 1. ovog člana počinje da teče od poslednjeg dana kalendarske godine u kojoj je prihvaćena deklaracija za stavljanje u slobodan promet, odnosno izvozna deklaracija.

U slučaju robe stavljene u slobodan promet bez plaćanja carine ili sa smanjenom stopom carine zbog njene upotrebe u posebne svrhe, rok iz stava 1. ovog člana počinje da teče od poslednjeg dana kalendarske godine u kojoj je okončan carinski nadzor nad tom robom.

U slučaju robe stavljene u drugi carinski postupak ili u slučaju robe u privremenom smeštaju, rok iz stava 1. ovog člana počinje da teče od poslednjeg

dana kalendarske godine u kojoj je okončan carinski postupak, odnosno privremeni smeštaj.

Ako carinska kontrola u pogledu carinskog duga utvrdi da se određeno knjiženje mora ispraviti i ako je lice obavješteno o tome, isprave i podaci se čuvaju tri godine nakon roka iz stava 1. ovog člana, ne isključujući primenu odredbe člana 90. stav 4. ovog zakona.

Ako je uložena žalba ili ako je započet sudski postupak, isprave i podaci se čuvaju u roku predviđenom u stavu 1. ovog člana ili dok se žalbeni ili sudski postupak ne okončaju, koji god da se završi kasnije.

Takse i troškovi

Član 38.

Carinski organ ne naplaćuje takse za obavljanje carinske kontrole, kao i u ostalim slučajevima primene carinskih propisa za vreme redovnog radnog vremena.

Carinski organ naplaćuje takse ili zahteva nadoknadu troškova za pružanje posebnih usluga, naročito za:

- 1) prisustvo carinskog službenika, na zahtev lica, van redovnog radnog vremena ili u prostorijama koje nisu carinske prostorije;
- 2) analizu ili stručni nalaz u vezi sa robom i za poštanske troškove za vraćanje robe podnosiocu zahteva, naročito u pogledu odluka donesenih u skladu sa odredbom člana 23. ovog zakona ili pružanja informacija u skladu sa odredbom člana 11. stav 1. ovog zakona;
- 3) pregled ili uzorkovanje robe radi njene provere ili za uništavanje robe, koji uključuje troškove različite od troškova angažovanja carinskih službenika;
- 4) posebne mere kontrole, koje su neophodne zbog prirode robe ili mogućeg rizika;
- 5) organizovanje obuke za polaganje posebnog stručnog ispita i za polaganje tog ispita.

Za usluge iz stava 2. ovog člana plaća se propisana republička administrativna taksa.

GLAVA III PRERAČUNAVANJE STRANE VALUTE I ROKOVI

Preračunavanje strane valute

Član 39.

Ako je neophodno da se iznos u stranoj valuti preračuna u dinare zato što se elementi koji se upotrebljavaju za određivanje carinske vrednosti robe izražavaju u stranoj valuti, primenjuje se devizni kurs koji nadležni organi objavljuju, odnosno čine dostupnim na internetu.

Ako je preračunavanje strane valute u dinare neophodno iz razloga koji nisu navedeni u stavu 1. ovog člana, devizni kurs se, radi primene carinskih propisa, utvrđuje najmanje jednom godišnje.

Vlada propisuje pravila za preračunavanje strane valute radi primene ovog člana.

Periodi, datumi i rokovi

Član 40.

Ako su period, datum ili rok utvrđeni carinskim propisima, taj period se ne produžava niti se skraćuje, a datum ili rok se ne odlažu niti pomeraju unapred, osim ako tim propisima nije drugačije predviđeno.

DEO DRUGI

ELEMENTI NA OSNOVU KOJIH SE PRIMENJUJU UVOZNE ILI IZVOZNE DAŽBINE I DRUGE MERE U VEZI SA TRGOVINOM ROBOM

GLAVA I

CARINSKA TARIFA I TARIFNO SVRSTAVANJE ROBE

Carinska tarifa i nadzor

Član 41.

Uvozne i izvozne dažbine utvrđuju se na osnovu carinske tarife.

Druge mere predviđene propisima koji uređuju određene oblasti koje se odnose na trgovinu robom se, po potrebi, primenjuju u skladu sa tarifnim svrstavanjem te robe.

Carinska tarifa, u smislu ovog zakona, obuhvata sledeće:

- 1) nomenklaturu robe propisanu zakonom kojim se uređuje carinska tarifa i propisima donetim na osnovu tog zakona;
- 2) svaku drugu nomenklaturu koja se u potpunosti ili delom zasniva na nomenklaturi robe iz tačke 1) ovog stava ili koja predviđa njene dalje podele i koja je predviđena propisima koji uređuju određene oblasti sa ciljem primene tarifnih mera koje se odnose na trgovinu robom;
- 3) carinsku dažbinu koja se primenjuje na robu poreklom iz zemalja na koje se primenjuje klauzula najvećeg povlašćenja ili koje tu klauzulu primenjuju na robu poreklom iz Republike Srbije, a koja se primenjuje na robu obuhvaćenu nomenklaturom iz tačke 1) ovog stava;
- 4) preferencijalne tarifne mere koje su sadržane u sporazumima koje je Republika Srbija zaključila sa određenim zemljama ili teritorijama ili grupom zemalja ili teritorija;
- 5) preferencijalne tarifne mere koje je Republika Srbija jednostrano donela u odnosu na određene zemlje ili teritorije ili grupe zemalja ili teritorija;

6) autonomne mere kojima se predviđa smanjenje ili izuzimanje određene robe od carinskih dažbina;

7) povlašćen tarifni tretman određen za pojedinu robu, zbog njene prirode ili upotrebe u posebne svrhe, u okviru mera iz tač. 3)–6) ili 8) ovog člana;

8) druge tarifne mere predviđene poljoprivrednim, trgovinskim ili drugim propisima Republike Srbije.

Ako roba ispunjava uslove predviđene merama iz stava 3. tač. 4)–7) ovog člana, na zahtev deklaranta, primenjuju se dažbine utvrđene merama navedenim u tim odredbama, umesto mera predviđenih u tački 3) tog stava.

Ako je primena mera iz stava 3. tač. 4)–7) ovog člana, ili izuzimanje od mera iz tačke 8) stav 3. ovog člana, ograničena na određeni obim uvoza ili izvoza, takva primena ili izuzimanje, u slučaju tarifnih kvota, prestaje čim se dostigne određeni obim uvoza ili izvoza.

Primena tarifnih maksimuma prestaje na osnovu propisa kojim su ti maksimumi utvrđeni.

Stavljanje u slobodan promet ili izvoz robe, na koju se primenjuju mere iz st. 1–3. ovog člana, može biti predmet nadzora.

Tarifno svrstavanje robe

Član 42.

Za primenu Carinske tarife, pod tarifnim svrstavanjem robe podrazumeva se određivanje jednog od tarifnih podbrojeva ili daljih podela nomenklature, u skladu sa kojom se ta roba svrstava.

Za primenu netarifnih mera, pod tarifnim svrstavanjem robe podrazumeva se određivanje jednog od tarifnih podbrojeva ili daljih podela nomenklature, ili bilo koje druge nomenklature koja je ustanovljena propisima Republike Srbije i koja je u potpunosti ili delom zasnovana na nomenklaturi Carinske tarife iz člana 41. stav 3. tačka 1) ovog zakona ili koja predviđa njenu dalju podelu, u skladu sa kojom se ta roba svrstava.

Tarifni podbroj ili dalja podela određena u skladu sa odredbama st. 1. i 2. ovog člana se koristi za svrhe primene mera koje su u vezi sa tim tarifnim podbrojem.

Odluke o svrstavanju, mišljenja o svrstavanju ili izmene Komentara nomenklature Harmonizovanog sistema naziva i šifarskih oznaka robe, koje je donela organizacija osnovana Konvencijom o uspostavljanju Saveta za carinsku saradnju, sačinjenom u Briselu 15. decembra 1950. godine, obavezne su za primenu.

Uredbe Komisije o svrstavanju određene robe u Kombinovanu nomenklaturu EU, objavljene u „Službenom listu Evropske unije” („Official Journal of the European Union”), obavezne su za primenu.

Ovlašćenja Vlade

Član 43.

Vlada propisuje:

- 1) uslove i način primene autonomnih mera iz člana 41. stav 3. tačka 6) ovog zakona, za robu koja se ne proizvodi u Republici Srbiji ili se ne proizvodi u dovoljnim količinama ili ne zadovoljava potrebe domaće privrede i tržišta. Ove mere mogu se utvrditi na određen rok, kao i za ograničene i neograničene količine robe;
- 2) sezonske stope carine za poljoprivredne proizvode, ne više od 20% od carinske vrednosti, uz vremensko ograničenje njihove primene, u slučajevima gde stope carine propisane Zakonom o Carinskoj tarifi za poljoprivredne proizvode, u određenom periodu ne obezbeđuju stabilnost domaće proizvodnje i domaćeg tržišta;
- 3) mere o jednoobraznom upravljanju tarifnim kvotama i tarifnim maksimumima iz člana 41. st. 5. i 6. ovog zakona i o nadzoru nad stavljanjem u slobodan promet ili izvozom robe, iz člana 41. stav 7. ovog zakona.

GLAVA II

POREKLO ROBE

ODELJAK 1

NEPREFERENCIJALNO POREKLO

Oblast primene

Član 44.

Pravila za određivanje nepreferencijalnog porekla robe utvrđuju se u svrhu primene:

- 1) Carinske tarife, osim mera iz člana 41. stav 3. tač. 4) i 5) ovog zakona;
- 2) mera, koje nisu tarifne, a koje su utvrđene propisima koji uređuju određene oblasti koje se odnose na trgovinu robom; i
- 3) drugih mera koje se odnose na poreklo robe.

Sticanje porekla

Član 45.

Roba u potpunosti dobijena u jednoj zemlji ili na jednoj teritoriji se smatra robom sa poreklom iz te zemlje ili sa te teritorije.

Roba čija proizvodnja uključuje više od jedne zemlje ili teritorije smatra se da je poreklom iz zemlje ili sa teritorije u kojoj je obavljena poslednja, bitna, ekonomski opravdana prerada ili obrada, u privrednom subjektu opremljenom za te svrhe, i čiji je rezultat novi proizvod ili koja predstavlja bitnu fazu proizvodnje.

Dokaz o poreklu

Član 46.

Ako je poreklo naznačeno u deklaraciji, u skladu sa carinskim propisima, carinski organ može zahtevati da deklarant dokaže poreklo robe.

Ako se podnese dokaz o poreklu robe u skladu sa carinskim propisima ili drugim propisima, carinski organ može, u slučaju osnovane sumnje, zahtevati svaki dodatni dokaz koji je potreban kako bi se obezbedilo da je naznačeno poreklo u skladu sa pravilima utvrđenim relevantnim propisima.

Ako potrebe trgovine tako zahtevaju, isprava kojom se dokazuje poreklo može biti izdata u Republici Srbiji, u skladu sa pravilima o poreklu koja su na snazi u zemlji ili na teritoriji odredišta, ili na bilo koji drugi način koji identifikuje zemlju, odnosno teritoriju, u kojoj je roba u potpunosti dobijena ili u kojoj je obavljena poslednja bitna promena.

Ovlašćenja Vlade

Član 47.

Vlada propisuje:

- 1) pravila u skladu sa kojima se roba, za koju se, za svrhe primene mera Republike Srbije iz člana 44. ovog zakona, zahteva određivanje nepreferencijalnog porekla, smatra u potpunosti dobijenom u jednoj zemlji ili na jednoj teritoriji ili se smatra da je podvrgnuta poslednjoj, bitnoj, ekonomski opravdanoj preradi ili obradi, u privrednom subjektu opremljenom u tu svrhu, i čiji je rezultat novi proizvod ili koja predstavlja bitnu fazu proizvodnje u zemlji ili na teritoriji, u skladu sa odredbom člana 45. ovog zakona;
- 2) pravila za obezbeđivanje i proveru dokaza o poreklu iz člana 46. ovog zakona **i organ nadležan za izdavanje isprave iz člana 46. stav 3. ovog zakona;***
- 3) način izdavanja drugih isprava i uverenja koja prate robu pri uvozu ili izvozu **i organ nadležan za izdavanje tih isprava i uverenja.***

*Službeni glasnik RS, broj 118/2021

ODELJAK 2 PREFERENCIJALNO POREKLO

Preferencijalno poreklo robe

Član 48.

Radi ostvarivanja povlastica predviđenih merama iz člana 41. stav 3. tač. 4) ili 5) ovog zakona ili netarifnim preferencijalnim merama, kao i prava pri izvozu robe po osnovu preferencijalnih mera u okviru sporazuma koje je Republika Srbija zaključila sa određenim zemljama i teritorijama ili grupom zemalja ili teritorija, roba mora da zadovolji pravila o preferencijalnom poreklu, u skladu sa odredbama st. 2–4. ovog člana.

Za robu na koju se odnose povlastice predviđene preferencijalnim merama u okviru sporazuma koje je Republika Srbija zaključila sa određenim zemljama ili teritorijama ili sa grupom zemalja ili teritorija, pravila o preferencijalnom poreklu utvrđuju se u tim sporazumima.

Za robu na koju se odnose povlastice predviđene preferencijalnim merama koje je Republika Srbija jednostrano donela u odnosu na određene zemlje ili teritorije ili grupe zemalja ili teritorija, Vlada donosi mere kojima se utvrđuju pravila o preferencijalnom poreklu.

Pravila o poreklu se zasnivaju ili na kriterijumu da je roba u potpunosti dobijena ili na kriterijumu da je roba dobijena kao rezultat dovoljne prerade ili obrade.

Na svoju inicijativu ili na zahtev zemlje ili teritorije korisnice, Vlada može, za određenu robu, da odobri za tu zemlju ili teritoriju privremeno odstupanje od pravila o preferencijalnom poreklu iz stava 3. ovog člana.

Privremeno odstupanje je opravdano jednim od sledećih razloga:

- 1) unutrašnji ili spoljašnji faktori koji privremeno lišavaju zemlju ili teritoriju mogućnosti da poštuje pravila o preferencijalnom poreklu;
- 2) zemlja ili teritorija korisnica zahteva vreme da se pripremi za poštovanje tih pravila.

Po pisanom zahtevu za odstupanje zemlje ili teritorije korisnice, u kome se navode razlozi zbog kojih se odstupanje traži i prilažu odgovarajuća prateća dokumenta, odlučuje Vlada.

Privremeno odstupanje se ograničava na trajanje dejstava unutrašnjih ili spoljašnjih faktora koji su ga izazvali ili na razdoblje koje je potrebno zemlji ili teritoriji korisnici da dostigne poštovanje pravila.

Ako je odstupanje odobreno, zemlja ili teritorija korisnica mora da poštuje sve utvrđene zahteve, kao što je pružanje Vladi informacija koje se odnose na korišćenje odstupanja i upravljanje količinama za koje se odobrava odstupanje.

Ovlašćenje Vlade

Član 49.

Vlada propisuje pravila o poreklu iz člana 48. stav 1. ovog zakona, radi olakšavanja određivanja preferencijalnog porekla robe u Republici Srbiji.

O DELJAK 3

ODREĐIVANJE POREKLA ZA POJEDINU ROBU

Ovlašćenje Vlade

Član 50.

Vlada može da donese mere za određivanje porekla za pojedinu robu, u skladu sa pravilima o poreklu koja se primenjuju na tu robu.

GLAVA III
CARINSKA VREDNOST ROBE

Oblast primene

Član 51.

Carinska vrednost robe, radi primene Carinske tarife i netarifnih mera utvrđenih posebnim propisima kojima se uređuje trgovina robom, utvrđuje se primenom metoda carinskog vrednovanja na osnovu transakcijske vrednosti iz člana 52. ovog zakona kao i sekundarnih metoda carinskog vrednovanja iz člana 56. ovog zakona.

Metod carinskog vrednovanja na osnovu transakcijske vrednosti

Član 52.

Carinska vrednost robe je transakcijska vrednost, odnosno stvarno plaćena cena ili cena koja treba da se plati za robu kada se ona prodaje za izvoz u Republiku Srbiju, prilagođena, po potrebi.

Pod stvarno plaćenom cenom ili cenom koja treba da se plati podrazumevaju se sva plaćanja koja je izvršio ili treba da izvrši kupac prodavcu, ili kupac trećoj strani u korist prodavca za uvezenu robu i obuhvata sva plaćanja koja su izvršena, ili koja treba da se izvrše kao uslov prodaje uvezene robe.

Transakcijska vrednost se primenjuje pod uslovom da su svi sledeći uslovi ispunjeni:

1) nema ograničenja za kupca u pogledu raspolaganja robom ili njenom upotrebom, osim ograničenja koja:

(1) su uvedena ili se zahtevaju na osnovu zakona ili koja zahtevaju državni organi Republike Srbije,

(2) ograničavaju geografsko područje u kojem roba može ponovo da se proda,

(3) značajno ne utiču na carinsku vrednost robe;

2) prodaja ili cena nisu predmet nekog uslova ili ograničenja za koje vrednost ne može da se utvrdi u odnosu na robu koja se vrednuje;

3) nijedan deo prihoda od naknadne preprodaje, raspolaganja robom ili upotrebe robe od strane kupca ne pripada neposredno ili posredno prodavcu, osim ako može biti izvršeno odgovarajuće prilagođavanje;

4) kupac i prodavac nisu povezani ili povezanost nije uticala na cenu.

Elementi transakcijske vrednosti

Član 53.

Prilikom utvrđivanja carinske vrednosti u skladu sa odredbom člana 52. ovog zakona, ceni koja je stvarno plaćena ili treba da se plati za uvezenu robu dodaju se:

1) troškovi u meri u kojoj ih snosi kupac ali nisu obuhvaćeni cenom koja je stvarno plaćena ili treba da se plati za robu, i to:

(1) provizije i naknade posredovanja, osim kupovne provizije,

(2) troškovi ambalaže koja se za potrebe carinjenja, smatra jedinstvenim delom predmetne robe, i

(3) troškovi pakovanja, bilo za rad ili materijale;

2) odgovarajući deo vrednosti robe i usluga koje je kupac isporučio neposredno ili posredno, besplatno ili po sniženoj ceni za upotrebu u vezi sa proizvodnjom i prodajom za izvoz uvezene robe, u meri u kojoj ta vrednost nije bila uračunata u cenu koja je stvarno plaćena ili cenu koju treba platiti:

(1) materijala, komponenata, delova i sličnih stavki ugrađenih u uvezenu robu,

(2) alata, matrica, kalupa i sličnih stavki upotrebljenih za proizvodnju uvezene robe,

(3) materijala potrošenih u proizvodnji uvezene robe, i

(4) projektovanja, razvoja, umetničkog rada, oblikovanja, planova i skica izrađenih van Republike Srbije i neophodnih za proizvodnju uvezene robe;

3) naknade za korišćenje autorskog prava i licencne naknade koje se odnose na robu koja se vrednuje a koje kupac mora da plati, bilo neposredno ili posredno, kao uslov prodaje robe koja se vrednuje, u meri u kojoj te naknade za korišćenje autorskog prava i licencne naknade nisu uključene u cenu koja je stvarno plaćena ili cenu koju treba platiti;

4) vrednost svakog dela prihoda od bilo koje naredne preprodaje, raspolaganja ili upotrebe uvezene robe koja pripada neposredno ili posredno prodavcu; i

5) troškovi do mesta gde se roba unosi na carinsko područje Republike Srbije, i to:

(1) transporta i osiguranja uvezene robe, i

(2) utovara, istovara i manipulativni troškovi koji su u vezi sa transportom uvezene robe.

Dodaci na cenu koja je stvarno plaćena ili na cenu koja treba da se plati, u skladu sa stavom 1. ovog člana, uračunavaju se samo na osnovu objektivnih i merljivih podataka.

Prilikom utvrđivanja carinske vrednosti, u cenu koja je stvarno plaćena ili koju treba platiti, ne uračunavaju se nikakvi dodaci, osim onih koji su propisani ovim članom.

Troškovi koji se ne uračunavaju u carinsku vrednost

Član 54.

Prilikom utvrđivanja carinske vrednosti u skladu sa članom 52. ovog zakona, ne uračunavaju se:

- 1) troškovi transporta uvezene robe nakon njenog ulaska u carinsko područje Republike Srbije;
- 2) troškovi izgradnje, montaže, sklapanja, održavanja ili tehničke podrške uvezene robe kao što su industrijska postrojenja, mašine ili oprema, nastali nakon ulaska u carinsko područje Republike Srbije;
- 3) troškovi kamate u skladu sa finansijskim aranžmanom u koji je stupio kupac i koji se odnosi na kupovinu uvezene robe, bez obzira da li je finansiranje obezbedio prodavac ili drugo lice, pod uslovom da je finansijski aranžman sačinjen u pismenoj formi i, ako se zahteva, kupac može dokazati da su sledeći uslovi ispunjeni:
 - (1) da se ta roba stvarno prodaje po ceni koja je prijavljena kao cena koja je stvarno plaćena ili cena koju treba platiti,
 - (2) zahtevana kamatna stopa ne prelazi uobičajenu visinu za takve transakcije u zemlji u kojoj, i u vreme kada je, obezbeđeno finansiranje;
- 4) troškovi za pravo reprodukcije robe uvezene u Republiku Srbiju;
- 5) kupovna provizija;
- 6) uvozne dažbine ili druge naknade koje se plaćaju u Republici Srbiji zbog uvoza ili prodaje robe;
- 7) plaćanja koja, izuzetno od člana 53. stav 1. tačka 3) ovog zakona, izvrši kupac za pravo da distribuira ili preproda uvezenu robu, ako ta plaćanja nisu uslov prodaje za izvoz robe u Republiku Srbiju;
- 8) dažbine i takse koje se naplaćuju u državi izvoza, od kojih je uvezena roba oslobođena ili može biti oslobođena primenom sistema povraćaja.

Pojednostavljenje

Član 55.

Carinski organ može, na zahtev zainteresovanog lica, da odobri da se iznosi utvrde na osnovu posebnih kriterijuma, ako oni nisu merljivi na dan prihvatanja deklaracije, i to:

- 1) iznosi koji treba da se uračunaju u carinsku vrednost u skladu sa odredbom člana 52. stav 2. ovog zakona; i
- 2) iznosi iz čl. 53. i 54. ovog zakona.

Sekundarne metode carinskog vrednovanja

Član 56.

Ako carinska vrednost robe ne može da se utvrdi u skladu sa članom 52. ovog zakona, utvrđuje se primenom, po redu, stava 3. tač. 1)–4) ovog člana, do prve tačke u skladu sa kojom se carinska vrednost robe može utvrditi.

Redosled primene stava 3. tač. 3) i 4) ovog člana može se zameniti ako deklarant to zahteva.

Carinska vrednost, u skladu sa odredbama st. 1. i 2. ovog člana je:

1) transakcijska vrednost istovetne robe koja je prodana za izvoz u carinsko područje Republike Srbije i izvezena u isto ili približno isto vreme kao i roba koja se vrednuje;

2) transakcijska vrednost slične robe koja je prodana za izvoz u carinsko područje Republike Srbije i koja je izvezena u isto ili približno isto vreme kao i roba koja se vrednuje;

3) vrednost zasnovana na jediničnoj ceni po kojoj se uvezena roba, ili istovetna ili slična uvezena roba, prodaje u carinskom području Republike Srbije u najvećoj ukupnoj količini licima koja nisu povezana sa prodavcima; ili

4) obračunata vrednost, koja se sastoji od zbira:

(1) troška ili vrednosti materijala i izrade ili druge prerade upotrebljene u proizvodnji uvezene robe,

(2) iznosa dobiti i opštih troškova koji odgovaraju uobičajenom iznosu koji se ostvaruje pri prodaji robe iste vrste ili grupe kao što je roba koja se vrednuje, koju su proizveli proizvođači u zemlji izvoza za izvoz u Republiku Srbiju,

(3) troška ili vrednosti elemenata iz člana 53. stav 1. tačka 5) ovog zakona.

Ako carinska vrednost ne može da se utvrdi u skladu sa st. 1. i 2. ovog člana, ona se utvrđuje na osnovu podataka koji su raspoloživi na carinskom području Republike Srbije, upotrebom metoda usklađenih sa načelima i opštim odredbama:

1) Sporazuma o primeni člana VII Opšteg sporazuma o carinama i trgovini;

2) člana VII Opšteg sporazuma o carinama i trgovini;

3) ove glave.

Utvrđivanje carinske vrednosti nosača podataka

Član 57.

Carinska vrednost nosača podataka koji sadrže podatke ili programska uputstva za upotrebu opreme za obradu podataka (u daljem tekstu: programska podrška) ne obuhvata cenu ili vrednost programske podrške, ako je ta vrednost ili cena iskazana odvojeno od vrednosti nosača podataka.

Nosačem podataka iz stava 1. ovog člana ne smatraju se integrisana kola, poluprovodnici i slični uređaji ili proizvodi koji sadrže takva kola ili uređaje.

Programskom podrškom iz stava 1. ovog člana ne smatraju se zvučni, kinematografski ili video snimci ili uputstva.

Sniženja i gotovinski popusti

Član 58.

Prilikom utvrđivanja carinske vrednosti uvezene robe prihvataju se ugovorena umanjenja cene, kao i gotovinski popusti uobičajeni za istovetnu ili sličnu uvezenu robu.

Roba uvezena bez plaćanja protivvrednosti, privremeno uvezena roba, roba uvezena po osnovu zakupa ili lizinga, oštećena roba, puštanje robe pre konačnog utvrđivanja carinske vrednosti

Član 59.

Carinska vrednost robe uvezene bez plaćanja protivvrednosti, kao i carinska vrednost za privremeno uvezenu robu utvrđuje se u skladu sa odredbama člana 56. ovog zakona.

Ako se za robu koja se uvozi po osnovu zakupa ili lizinga carinska vrednost ne može utvrditi u skladu sa odredbama člana 56. ovog zakona i za koju ugovorom nije predviđena mogućnost kupovine, carinska vrednost se utvrđuje na osnovu iznosa zakupnine, odnosno lizinga po potrebi usklađenog sa odredbama čl. 53. i 54. ovog zakona.

Carinska vrednost robe koja se ošteti pre puštanja deklarantu, utvrđuje se na osnovu odgovarajuće ugovorene cene umanjene za procenat oštećenja.

Carinski organ utvrđuje procenat oštećenja iz stava 3. ovog člana.

Ako je neophodno odložiti konačno utvrđivanje carinske vrednosti uvezene robe, uvezena roba se može predati deklarantu ako položi obezbeđenje za plaćanje carinskog duga u iznosu koji odgovara visini mogućeg iznosa carinskog duga.

Obaveštenje uvoznika

Član 60.

Carinski organ je dužan da uvozniku, na njegov zahtev, dostavi pismeno obrazloženje o načinu na koji je utvrđena carinska vrednost uvezene robe.

Obaveze deklaranta, odnosno uvoznika

Član 61.

Deklarant je dužan da u deklaraciji navede podatke o tome da je za robu koja se uvozi ugovorena obaveza plaćanja troškova, naknada, dela vrednosti isporučene robe i usluga ili dela prihoda iz člana 53. stav 1. tač. 2), 3) i 4. ovog zakona.

Uvoznik je dužan da prijavi carinskom organu svaku preprodaju, raspolaganje ili korišćenje uvezene robe iz kojih proizlazi obaveza plaćanja određenog iznosa prodavcu, u skladu sa članom 53. stav 1. tačka 4) ovog zakona, najkasnije u roku od 30 dana od dana plaćanja.

Isporuca više vrsta robe koje podležu različitim stopama carine

Član 62.

Kada se isporuka sastoji od više vrsta robe koja podleže carinjenju po različitim stopama carine, ukupan iznos troškova koji se odnose na prodaju robe, kao i troškovi prevoza, osiguranja i isporuke obračunavaju se srazmerno vrednosti pojedinačne vrste robe.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, carinski organ može, na zahtev deklaranta, dodati troškove iz stava 1. ovog člana koji se odnose na nekoliko vrsta robe u jednoj isporuci, na vrednost robe za koju su uvozne dažbine najveće.

Prava i obaveze carinskog organa koji utvrđuje carinsku vrednost

Član 63.

Carinski organ može da zahteva od deklaranta da podnese isprave i podatke koji su mu potrebni za utvrđivanje carinske vrednosti, u skladu sa odredbama čl. 51–58. ovog zakona.

Carinski organ može da proveri verodostojnost i tačnost bilo koje izjave, isprave ili deklaracije koja se podnosi za potrebe utvrđivanja carinske vrednosti.

Ako se iz opravdanih razloga uz deklaraciju ne podnese faktura, odnosno ako carinski organ osnovano sumnja da vrednost robe navedena u fakturi nije u skladu sa odredbama ovog zakona, carinska vrednost se utvrđuje na osnovu odredaba člana 56. ovog zakona.

Ovlašćenja Vlade

Član 64.

Vlada propisuje uslove pod kojima carinski organ odobrava da se iznosi potrebni za utvrđivanje carinske vrednosti, a koji nisu merljivi na dan prihvatanja deklaracije, utvrde na osnovu posebnih kriterijuma.

Vlada propisuje pravila za:

- 1) utvrđivanje carinske vrednosti u skladu sa odredbama člana 52. st. 1. i 2. i čl. 53. i 54. ovog zakona, uključujući i pravila za prilagođavanje cene koja je stvarno plaćena ili koja treba da se plati;
- 2) primenu uslova iz člana 52. stav 3. ovog zakona;
- 3) utvrđivanje carinske vrednosti u skladu sa odredbom člana 56. ovog zakona.

DEO TREĆI

CARINSKI DUG I OBEZBEĐENJE ZA PLAĆANJE CARINSKOG DUGA

GLAVA I

NASTANAK CARINSKOG DUGA

ODELJAK 1

CARINSKI DUG PRI UVOZU

Stavljanje robe u slobodan promet i privremeni uvoz

Član 65.

Carinski dug pri uvozu nastaje stavljanjem strane robe koja podleže plaćanju uvoznih dažbina, u carinski postupak:

- 1) slobodnog prometa, uključujući i upotrebu robe u posebne svrhe;
- 2) privremenog uvoza sa delimičnim oslobođenjem od plaćanja uvoznih dažbina.

Carinski dug nastaje u vreme prihvatanja deklaracije.

Dužnik je deklarant. U slučaju posrednog zastupanja, dužnik je i lice za čiji račun je deklaracija podneta.

Ako je deklaracija za jedan od postupaka iz stava 1. ovog člana, sastavljena na osnovu podataka zbog kojih uvozne dažbine nisu naplaćene u celosti ili delimično, dužnik je i lice koje je pružilo podatke potrebne za sastavljanje deklaracije i koje je znalo, ili je osnovano trebalo da zna da su ti podaci netačni.

Carinski dug za robu bez porekla

Član 66.

Ako se zabrana povraćaja ili izuzeća od plaćanja uvoznih dažbina primenjuje na robu bez porekla upotrebijenu u proizvodnji proizvoda za koje je dokaz o poreklu izdat ili sačinjen u okviru preferencijalnog postupanja između Republike Srbije i određenih zemalja ili teritorija ili grupe zemalja ili teritorija, carinski dug pri uvozu za tu robu bez porekla nastaje prilikom prihvatanja deklaracije za ponovni izvoz konkretnih proizvoda.

Ako carinski dug nastaje u skladu sa stavom 1. ovog člana, visina uvoznih dažbina koja odgovara tom dugu utvrđuje se pod istim uslovima kao u slučaju carinskog duga koji bi nastao da je tog dana prihvaćena deklaracija za stavljanje u slobodan promet robe bez porekla upotrebijene u proizvodnji konkretnih proizvoda za svrhe okončanja postupka aktivnog oplemenjivanja.

Odredbe člana 65. st. 2. i 3. ovog zakona primenjuju se na st. 1. i 2. ovog člana. U slučaju strane robe iz člana 233. ovog zakona, lice koje podnosi deklaraciju za ponovni izvoz je dužnik. U slučaju posrednog zastupanja, dužnik je i lice za čiji račun se podnosi deklaracija.

Carinski dug nastao zbog neispunjavanja obaveza

Član 67.

Za robu koja podleže plaćanju uvoznih dažbina, carinski dug pri uvozu nastaje i zbog neispunjavanja:

- 1) jedne od obaveza utvrđenih carinskim propisima koje se odnose na unos strane robe u carinsko područje Republike Srbije, njeno izuzimanje ispod carinskog nadzora, ili kretanje, preradu, smeštaj, privremeni smeštaj, privremeni uvoz ili raspolaganje tom robom unutar tog područja;

2) jedne od obaveza utvrđenih carinskim propisima koje se odnose na upotrebu robe u posebne svrhe unutar carinskog područja Republike Srbije;

3) uslova koji uređuju stavljanje strane robe u carinski postupak ili koji uređuju odobravanje izuzeća od plaćanja dažbina ili smanjenu stopu uvozne dažbine na osnovu upotrebe robe u posebne svrhe.

Vreme nastanka carinskog duga je:

1) trenutak u kojem obaveza zbog čijeg neispunjenja nastaje carinski dug, nije ispunjena ili prestaje da bude ispunjena;

2) trenutak u kojem je deklaracija za stavljanje robe u carinski postupak prihvaćena, ako se naknadno utvrdi da nije bio ispunjen uslov koji uređuje stavljanje robe u taj postupak ili odobravanje izuzeća od plaćanja dažbine ili smanjenu stopu uvozne dažbine na osnovu upotrebe robe u posebne svrhe.

U slučajevima iz stava 1. tač. 1) i 2) ovog člana, dužnik je:

1) svako lice od kojeg se zahtevalo da ispuni propisane obaveze;

2) svako lice koje je znalo ili je osnovano trebalo da zna da obaveza u skladu sa carinskim propisima nije ispunjena i koje postupa za račun lica koje je bilo dužno da ispuni obavezu, ili koje je učestvovalo u radnji koja je dovela do neispunjenja obaveze;

3) svako lice koje je steklo državinu ili je u posedu određene robe i koje je znalo ili je osnovano trebalo da zna u vreme sticanja ili prijema robe, da obaveza u skladu sa carinskim propisima nije ispunjena.

U slučajevima iz stava 1. tačka 3) ovog člana, dužnik je lice od kojeg se zahteva da postupa u skladu sa uslovima koji uređuju stavljanje robe u carinski postupak ili carinsko deklarisanje robe koja je stavljena u taj postupak ili odobravanje izuzeća od plaćanja dažbina ili smanjene stope uvozne dažbine na osnovu upotrebe robe u posebne svrhe.

Ako je u deklaraciju za jedan od carinskih postupaka iz stava 1. tačka 3) ovog člana, unet podatak koji se zahteva u skladu sa carinskim propisima i odnosi se na uslove koji uređuju stavljanje robe u taj carinski postupak, a zbog kojeg uvozne dažbine nisu u celosti ili delimično naplaćene, dužnik je i lice koje je dalo podatak i koje je znalo, ili je osnovano trebalo da zna da je taj podatak netačan.

Odbitak iznosa uvoznih dažbina koji je već plaćen

Član 68.

Ako je u skladu sa odredbom člana 67. stav 1. ovog zakona carinski dug nastao za robu koja je zbog upotrebe u posebne svrhe stavljena u slobodan promet uz nižu stopu uvozne dažbine, iznos uvozne dažbine koji je plaćen kada je roba stavljena u slobodan promet odbija se od iznosa uvozne dažbine koji odgovara carinskom dugu.

Odredba stava 1. ovog člana se primenjuje ako je carinski dug nastao u vezi sa ostacima i otpacima koji su rezultat uništavanja robe iz tog stava.

Ako u skladu sa odredbom člana 67. stav 1. ovog zakona carinski dug nastane za robu stavljen u postupak privremenog uvoza sa delimičnim oslobođenjem od plaćanja uvoznih dažbina, iznos uvoznih dažbina koji je plaćen u skladu sa delimičnim oslobođenjem odbija se od iznosa uvoznih dažbina koji odgovara carinskom dugu.

ODELJAK 2 CARINSKI DUG PRI IZVOZU

Izvoz i pasivno oplemenjivanje

Član 69.

Carinski dug pri izvozu nastaje stavljanjem robe, koja podleže plaćanju izvoznih dažbina, u postupak izvoza ili postupak pasivnog oplemenjivanja.

Carinski dug nastaje u trenutku prihvatanja deklaracije.

Dužnik je deklarant. U slučaju posrednog zastupanja, dužnik je i lice za čiji račun je deklaracija podneta.

Ako je deklaracija sastavljena na osnovu podataka zbog kojih izvozne dažbine nisu naplaćene u celosti ili delimično, dužnik je i lice koje je pružilo podatke potrebne za sastavljanje deklaracije i koje je znalo, ili je osnovano trebalo da zna da su ti podaci netačni.

Carinski dug nastao zbog neispunjavanja obaveza

Član 70.

Za robu koja podleže plaćanju izvoznih dažbina, carinski dug pri izvozu nastaje zbog neispunjavanja:

- 1) jedne od obaveza utvrđenih carinskim propisima za iznošenje robe;
- 2) uslova u skladu sa kojima je bilo odobreno da se roba iznese iz carinskog područja Republike Srbije uz potpuno ili delimično oslobođenje od plaćanja izvoznih dažbina.

Vreme nastanka carinskog duga je:

- 1) trenutak kada je roba stvarno izneta iz carinskog područja Republike Srbije bez deklaracije;
- 2) trenutak kada je roba stigla na odredište koje nije odredište za koje je odobreno iznošenje robe iz carinskog područja Republike Srbije uz potpuno ili delimično oslobođenje od plaćanja izvoznih dažbina;
- 3) ako carinski organ nije u mogućnosti da odredi trenutak iz tačke 2) ovog stava, trenutak kada ističe rok određen za podnošenje dokaza o ispunjenosti uslova pod kojima je oslobođenje odobreno.

U slučajevima iz stava 1. tačka 1) ovog člana dužnik je:

- 1) svako lice od kojeg je zahtevano da ispuni propisanu obavezu;
- 2) svako lice koje je znalo ili je osnovano trebalo da zna da propisana obaveza nije ispunjena, a delovalo je za račun lica koje je bilo dužno da ispuni obavezu;
- 3) svako lice koje je učestvovalo u radnji koja je dovela do neispunjenja obaveze i koje je znalo ili je osnovano trebalo da zna da deklaracija nije, a trebalo je da bude podneta.

U slučajevima iz stava 1. tačka 2) ovog člana, dužnik je svako lice od kojeg se zahteva da postupa u skladu sa uslovima pod kojima je bilo odobreno da se roba iznese iz carinskog područja Republike Srbije uz potpuno ili delimično oslobođenje od plaćanja izvoznih dažbina.

ODELJAK 3

ZAJEDNIČKE ODREDBE ZA CARINSKI DUG KOJI NASTAJE PRI UVOZU I IZVOZU

Zabrane i ograničenja

Član 71.

Carinski dug pri uvozu ili izvozu nastaje i za robu koja je predmet mera zabrane ili ograničenja prilikom uvoza ili izvoza bilo koje vrste.

Carinski dug ne nastaje u slučajevima:

- 1) nezakonitog unošenja falsifikovane valute na carinsko područje Republike Srbije;
- 2) unošenja na carinsko područje Republike Srbije narkotika i psihotropnih supstanci, osim ako nisu pod strogim nadzorom nadležnih organa zbog njihove upotrebe u medicinske i naučne svrhe.

Smatra se da je carinski dug nastao ako, u skladu sa zakonom, uvozne ili izvozne dažbine ili postojanje carinskog duga predstavljaju osnov za određivanje kazni.

Više dužnika

Član 72.

Ako je više lica u obavezi da plati iznos uvoznih ili izvoznih dažbina za isti carinski dug, obavezna su da taj iznos plate solidarno.

Opšta pravila za obračun iznosa uvoznih ili izvoznih dažbina

Član 73.

Iznos uvoznih ili izvoznih dažbina se obračunava na osnovu pravila za obračunavanje dažbina koja su važila za određenu robu u vreme kada je carinski dug za tu robu nastao.

Ako nije moguće tačno utvrditi vreme kada je carinski dug nastao, smatra se da je carinski dug nastao u vreme kada carinski organ zaključi da se roba nalazi u okolnostima koje uslovljavaju nastanak carinskog duga.

Ako carinski organ na osnovu informacija koje su mu dostupne može da utvrdi da je carinski dug nastao pre vremena u kome je sam došao do tog zaključka, smatra se da je carinski dug nastao u najranijem trenutku u kojem se takve okolnosti mogu ustanoviti.

Posebna pravila za obračun iznosa uvoznih dažbina

Član 74.

Ako su za robu stavljen u carinski postupak ili u privremeni smeštaj troškovi smeštaja ili uobičajenih oblika postupanja nastali na carinskom području Republike Srbije, takvi troškovi ili povećanje vrednosti se ne uzimaju u obzir prilikom obračuna iznosa uvoznih dažbina ako deklarant pruži zadovoljavajući dokaz o tim troškovima.

Carinska vrednost, količina, priroda i poreklo strane robe, upotrebljene u smislu stava 1. ovog člana, uzimaju se u obzir za obračun iznosa uvoznih dažbina.

Ako se promeni tarifno svrstavanje robe stavljen u carinski postupak zbog uobičajenih oblika postupanja unutar carinskog područja Republike Srbije, na zahtev deklaranta, primenjuje se prvobitno tarifno svrstavanje robe stavljen u postupak.

Ako je carinski dug nastao za dobijene proizvode koji su rezultat postupka aktivnog oplemenjivanja, iznos uvoznih dažbina koji odgovara takvom dugu se, na zahtev deklaranta, određuje na osnovu tarifnog svrstavanja, carinske vrednosti, količine, prirode i porekla robe stavljen u postupak aktivnog oplemenjivanja u vreme prihvatanja deklaracije za tu robu.

U slučajevima koje propiše Vlada, iznos uvoznih dažbina se određuje u skladu sa odredbama st. 3. i 4. ovog člana bez zahteva deklaranta kako bi se izbeglo nepoštovanje tarifnih mera iz člana 41. stav 3. tačka 8) ovog zakona.

Ako carinski dug nastaje za dobijene proizvode koji su rezultat postupka pasivnog oplemenjivanja ili proizvoda za zamenu iz člana 225. stav 1. ovog zakona, iznos uvoznih dažbina se obračunava na osnovu troška **radnje prerade*** koja je preduzeta van carinskog područja Republike Srbije.

Ako carinski propisi predviđaju povoljniji tarifni tretman robe, oslobođenje ili potpuno ili delimično izuzimanje od plaćanja uvoznih ili izvoznih dažbina u skladu sa odredbama člana 41. stav 3. tač. 4)–7), čl. 177, 178, 179. i 181. ili čl. 223–226. ovog zakona ili u skladu sa propisom koji uređuje oslobođenje od plaćanja uvoznih dažbina, takav povoljniji tarifni tretman, oslobođenje ili izuzimanje se takođe primenjuju u slučajevima kada carinski dug nastaje u skladu sa odredbama čl. 67. ili 70. ovog zakona, pod uslovom da propust koji je doveo do nastanka carinskog duga ne predstavlja pokušaj prevare.

*Službeni glasnik RS, broj 118/2021

Mesto nastanka carinskog duga

Član 75.

Carinski dug nastaje u mestu u kojem je podneta deklaracija ili deklaracija za ponovni izvoz iz čl. 65, 66. i 69. ovog zakona.

U svim ostalim slučajevima, mesto nastanka carinskog duga je mesto u kome su nastupile okolnosti koje uslovljavaju njegov nastanak.

Ako nije moguće odrediti to mesto, smatra se da je carinski dug nastao na mestu gde carinski organ zaključi da se roba nalazi u okolnostima u kojima nastaje carinski dug.

Ako je roba stavljena u carinski postupak koji nije okončan ili kada privremeni smeštaj nije pravilno okončan, a mesto nastanka carinskog duga ne može da se odredi u određenom roku u skladu sa odredbama st. 2. ili 3. ovog člana, carinski dug nastaje u mestu u kojem je roba stavljena u određeni postupak ili u mestu u koje je u okviru tog postupka uneta u carinsko područje Republike Srbije ili je bila u privremenom smeštaju.

Ako na osnovu raspoloživih informacija carinski organ može da utvrdi da je carinski dug mogao da nastane na nekoliko mesta, smatra se da je carinski dug nastao na onom mestu na kojem je nastao najranije.

Ovlašćenja Vlade

Član 76.

Vlada propisuje:

- 1) pravila za obračunavanje iznosa uvoznih ili izvoznih dažbina koja se primenjuju na robu za koju je nastao carinski dug u okviru posebnog postupka, a koja dopunjuju pravila iz čl. 73. i 74. ovog zakona;
- 2) slučajeve iz člana 74. stav 5. ovog zakona;
- 3) rok iz člana 75. stav 4. ovog zakona.

GLAVA II

OBEZBEĐENJE ZA PLAĆANJE CARINSKOG DUGA KOJI JE NASTAO ILI BI MOGAO NASTATI

Opšte odredbe

Član 77.

Ako carinski organ zahteva da se položi obezbeđenje za plaćanje carinskog duga koji je nastao ili koji bi mogao nastati, to obezbeđenje treba da pokrije iznos uvoznih ili izvoznih dažbina i ostalih dažbina nastalih u vezi sa uvozom i izvozom robe.

Ako carinski organ zahteva da se položi obezbeđenje za plaćanje carinskog duga, to se zahteva od dužnika ili lica koje može postati dužnik. Carinski organ može dozvoliti da obezbeđenje za plaćanje carinskog duga položi lice koje nije lice od kojeg se to zahteva.

Carinski organ zahteva da se za određenu robu ili za određenu deklaraciju položi samo jedno obezbeđenje ne isključujući primenu odredbe člana 85. ovog zakona.

Obezbeđenje položeno za određenu deklaraciju, primenjuje se na iznos uvoznih ili izvoznih dažbina koji odgovara carinskom dugu i ostalim dažbinama za svu robu koja je obuhvaćena ili se pušta na osnovu te deklaracije, bez obzira da li je ta deklaracija ispravna ili ne.

Ako obezbeđenje nije razduženo, može se koristiti, u okvirima osiguranog iznosa, za naplatu iznosa uvoznih ili izvoznih dažbina i drugih dažbina koje treba platiti nakon naknadne kontrole te robe.

Na zahtev lica iz **stava 2.*** ovog člana, carinski organ može, u skladu sa članom 83. st. 1, 2. i 3. ovog zakona, da odobri polaganje zajedničkog obezbeđenja koje pokriva iznos uvoznih ili izvoznih dažbina koji odgovara carinskom dugu za dve ili više operacija, deklaracija ili carinskih postupaka.

Carinski organ vrši nadzor nad položenim obezbeđenjem.

Obezbeđenje se ne zahteva od države, regionalnih i lokalnih organa uprave ili drugih imalaca javnih ovlašćenja, za radnje koje vrše u okviru poverenih poslova državne uprave.

Obezbeđenje se ne zahteva:

- 1) za robu koja se prevozi Dunavom i plovnim putevima Dunava, odnosno međunarodnim i međudržavnim vodnim putevima;
- 2) za robu koja se prenosi fiksnom transportnom instalacijom;
- 3) u posebnim slučajevima za robu stavljen u postupak privremenog uvoza;
- 4) za robu stavljen u nacionalni postupak tranzita uz pojednostavljenja iz člana 199. stav 4. tačka 5) ovog zakona i koja se prevozi na carinskoj teritoriji Republike Srbije.

Vlada propisuje iznos uvoznih ili izvoznih dažbina za koji carinski organ može da odustane od zahteva za polaganjem obezbeđenja.

*Službeni glasnik RS, broj 118/2021

Obavezno obezbeđenje

Član 78.

Ako je polaganje obezbeđenja obavezno, carinski organ utvrđuje iznos tog obezbeđenja na nivou jednakom tačnom iznosu uvoznih ili izvoznih dažbina koji

odgovara carinskom dugu i drugim dažbinama koje se naplaćuju pri uvozu ili izvozu, ako taj iznos može sa sigurnošću da se utvrdi u vreme kada se obezbeđenje zahteva.

Ako nije moguće utvrditi tačan iznos, obezbeđenje se utvrđuje u najvišem iznosu uvoznih ili izvoznih dažbina, koji proceni carinski organ, a koji odgovara carinskom dugu i drugim dažbinama koje se naplaćuju pri uvozu ili izvozu, koji su nastali ili bi mogli nastati.

Ako se podnosi zajedničko obezbeđenje za iznos uvoznih ili izvoznih dažbina koji odgovara carinskom dugu i drugim dažbinama koje se naplaćuju pri uvozu ili izvozu, čiji se iznos menja tokom vremena, iznos tog obezbeđenja se utvrđuje na nivou koji omogućava da iznos uvoznih ili izvoznih dažbina koji odgovara carinskom dugu i drugim dažbinama koje se naplaćuju pri uvozu ili izvozu bude pokriven u svakom trenutku, ne isključujući primenu odredbe člana 83. ovog zakona.

Neobavezno obezbeđenje

Član 79.

Ako polaganje obezbeđenja nije obavezno, carinski organ u svakom slučaju zahteva obezbeđenje ako smatra da nije izvesno da će iznos uvoznih ili izvoznih dažbina koji odgovara carinskom dugu i drugim dažbinama koje se naplaćuju pri uvozu ili izvozu, biti plaćen u propisanom roku. Carinski organ utvrđuje iznos tog obezbeđenja tako da on nije viši od iznosa utvrđenog u skladu sa članom 78. ovog zakona.

Oblici obezbeđenja

Član 80.

Obezbeđenje se može položiti u jednom od sledećih oblika:

- 1) deponovanjem gotovine ili drugog sredstva plaćanja za koje carinski organ priznaje da ima jednako dejstvo kao deponovanje gotovine;
- 2) garancijom;
- 3) drugim oblikom obezbeđenja koji pruža jednaku sigurnost da će iznos uvoznih ili izvoznih dažbina koji odgovara carinskom dugu i drugim dažbinama koje se naplaćuju pri uvozu ili izvozu biti plaćen.

Obezbeđenje u obliku deponovanja gotovine ili drugog sredstva plaćanja koje ima jednako dejstvo, polaže se u skladu sa propisima.

Carinski organ ne plaća kamatu na obezbeđenje koje se polaže u obliku iz stava 2. ovog člana.

Izbor obezbeđenja

Član 81.

Lice od kojeg se zahteva polaganje obezbeđenje može da bira između oblika obezbeđenja koji su utvrđeni u članu 80. stav 1. ovog zakona.

Carinski organ može da odbije da prihvati oblik obezbeđenja koji je izabran ako nije odgovarajući za pravilno sprovođenje carinskog postupka za koji se polaže.

Carinski organ može da zahteva da izabrani oblik obezbeđenja važi u određenom vremenskom periodu.

Garant

Član 82.

Garant iz člana 80. stav 1. tačka 2) ovog zakona je treće lice poslovno nastanjeno na carinskom području Republike Srbije. Garanta odobrava carinski organ koji zahteva polaganje obezbeđenja, osim ako garant nije finansijska institucija ili osiguravajuće društvo koje je dobilo dozvolu nadležnih organa za obavljanje te delatnosti.

Garant se u pismenoj formi obavezuje da plati osiguran iznos uvoznih ili izvoznih dažbina koji odgovara carinskom dugu i drugim dažbinama koje se naplaćuju pri uvozu ili izvozu.

Carinski organ može da odbije da prihvati garanta ili predloženu vrstu obezbeđenja ako oceni da se time ne obezbeđuje blagovremeno plaćanje iznosa uvozne ili izvozne dažbine koji odgovara carinskom dugu i drugim dažbinama koje se naplaćuju pri uvozu ili izvozu.

Zajedničko obezbeđenje

Član 83.

Odobrenje iz člana 77. **stav 6.*** ovog zakona daje se samo licima koja zadovoljavaju sledeće uslove:

- 1) poslovno su nastanjeni na carinskom području Republike Srbije;
- 2) ispunjavaju kriterijume utvrđene u članu 28. tačka 1) ovog zakona;
- 3) redovno koriste određene carinske postupke ili upravljaju prostorom za privremeni smeštaj ili ispunjavaju kriterijume utvrđene u članu 28. tačka 4) ovog zakona.

Ako je potrebno položiti zajedničko obezbeđenje za carinski dug ili dugove i druge dažbine koje se naplaćuju pri uvozu ili izvozu koji mogu nastati, privrednom subjektu može biti odobreno da upotrebi zajedničko obezbeđenje sa smanjenim iznosom ili oslobođenje od polaganja obezbeđenja, pod uslovom da ispunjava kriterijume utvrđene u članu 28. tač. 2) i 3) ovog zakona.

Ako je potrebno položiti zajedničko obezbeđenje za carinski dug ili dugove i druge dažbine koje se naplaćuju pri uvozu ili izvozu, koji su nastali, ovlašćenom privrednom subjektu za carinska pojednostavljenja se, na njegov zahtev, odobrava da upotrebi zajedničko obezbeđenje sa smanjenim iznosom.

Zajedničko obezbeđenje sa smanjenim iznosom iz stava 3. ovog člana ima isto dejstvo kao položeno obezbeđenje.

*Službeni glasnik RS, broj 118/2021

Privremene zabrane koje se odnose na upotrebu zajedničkog obezbeđenja

Član 84.

Vlada može, za posebne postupke i privremeni smeštaj, privremeno da zabrani upotrebu:

- 1) zajedničkog obezbeđenja sa smanjenim iznosom ili oslobođenja od polaganja obezbeđenja iz člana 83. stav 2. ovog zakona;
- 2) zajedničkog obezbeđenja iz člana 83. ovog zakona, za robu koja je identifikovana kao predmet prevare velikih razmera.

Ako se primenjuje stav 1. tač. 1) ili 2) ovog člana, upotreba zajedničkog obezbeđenja sa smanjenim iznosom, oslobođenja od polaganja obezbeđenja ili zajedničkog obezbeđenja iz člana 83. ovog zakona može biti odobrena licu koje:

- 1) može da dokaže da nije nastao carinski dug za robu tokom radnji koje je preduzimalo u roku od dve godine koje prethode odluci iz stava 1. ovog člana;
- 2) može da dokaže da je carinski dug ili dugove koji su nastali u toku dve godine koje prethode odluci iz stava 1. ovog člana u potpunosti platio dužnik ili dužnici ili garant u propisanom roku.

Radi dobijanja odobrenja za upotrebu privremeno zabranjenog zajedničkog obezbeđenja, lice iz stava 2. ovog člana mora da ispuni i kriterijume iz člana 28. tač. 2) i 3) ovog zakona.

Dodatno ili novo obezbeđenje

Član 85.

Ako carinski organ utvrdi da položeno obezbeđenje ne obezbeđuje, ili više nije sigurno ili dovoljno da obezbedi plaćanje iznosa uvoznih ili izvoznih dažbina koji odgovara carinskom dugu i drugim dažbinama koje se naplaćuju pri uvozu ili izvozu, u propisanom roku, može da zahteva od bilo kog lica iz člana 77. **stav 2.*** ovog zakona da položi dodatno obezbeđenje ili da prethodno položeno obezbeđenje zameni novim, prema sopstvenom izboru.

*Službeni glasnik RS, broj 118/2021

Razduživanje obezbeđenja

Član 86.

Carinski organ razdužuje obezbeđenje odmah kada se carinski dug ili obaveza po osnovu drugih dažbina koje se naplaćuju pri uvozu ili izvozu, ugasi ili više ne može da nastane.

Ako su carinski dug ili obaveza po osnovu drugih dažbina koje se naplaćuju pri uvozu ili izvozu delimično ugašeni, ili ako mogu da nastanu samo u odnosu na deo iznosa koji je obezbeđen, odgovarajući deo obezbeđenja se shodno tome razdužuje na zahtev lica koje je položilo obezbeđenje, osim ako se radi o iznosu zbog kojeg razduživanje dela obezbeđenja nije opravdano.

Ovlašćenja Vlade

Član 87.

Vlada propisuje:

- 1) posebne slučajeve iz člana 77. **stav 9.*** tačka 3) ovog zakona, u kojima se za robu stavljen u postupak privremenog uvoza ne zahteva polaganje obezbeđenja;
- 2) oblik obezbeđenja, iz člana 80. stav 1. tačka 3) ovog zakona, i pravila koja se odnose na garanta iz člana 82. ovog zakona;
- 3) uslove za davanje odobrenja za upotrebu zajedničkog obezbeđenja sa smanjenim iznosom ili za oslobođenje od polaganja obezbeđenja iz člana 83. stav 2. ovog zakona;
- 4) rok za razduživanje obezbeđenja.

Vlada propisuje način:

- 1) određivanja iznosa obezbeđenja, uključujući smanjeni iznos iz člana 83. st. 2. i 3. ovog zakona;
- 2) polaganja i vršenja nadzora nad obezbeđenjem iz člana 77. ovog zakona, ukidanja i opoziva obaveze koju je preuzeo garant iz člana 82. ovog zakona i razduživanja obezbeđenja iz člana 86. ovog zakona;
- 3) sprovođenja privremenih zabrana iz člana 84. ovog zakona.

*Službeni glasnik RS, broj 118/2021

GLAVA III

NAPLATA, PLAĆANJE, POVRAĆAJ I OTPUST IZNOSA UVOZNIH ILI IZVOZNIH DAŽBINA

ODELJAK 1

ODREĐIVANJE IZNOSA UVOZNIH ILI IZVOZNIH DAŽBINA, OBAVEŠTAVANJE O CARINSKOM DUGU I KNJIŽENJE

Određivanje iznosa uvoznih ili izvoznih dažbina

Član 88.

Iznos uvoznih ili izvoznih dažbina koji treba platiti određuje carinski organ nadležan prema mestu na kojem je nastao carinski dug, ili se smatra da je nastao u skladu sa članom 75. ovog zakona, čim dobije potrebne podatke.

Carinski organ može da prihvati iznos uvoznih ili izvoznih dažbina koji treba platiti, a koji je utvrdio deklarant, ne isključujući primenu odredbe člana 35. ovog zakona.

Ako iznos uvoznih ili izvoznih dažbina koji treba platiti ne predstavlja ceo broj, taj iznos može biti zaokružen na prvi veći ili manji ceo broj.

Obaveštavanje o carinskom dugu

Član 89.

Dužnik se na propisani način obaveštava o carinskom dugu na mestu gde je carinski dug nastao ili se smatra da je nastao u skladu sa članom 75. ovog zakona.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, obaveštavanje dužnika se ne vrši u sledećim slučajevima:

- 1) ako je uvedena privremena mera trgovinske politike u obliku dažbine, dok se ne utvrdi konačni iznos te dažbine;
- 2) ako je iznos uvoznih ili izvoznih dažbina koji treba platiti veći od onog koji je utvrđen na osnovu odluke donesene u skladu sa članom 23. ovog zakona;
- 3) ako je prvobitna odluka da dužnik ne bude obavešten o carinskom dugu ili da bude obavešten o iznosu koji je manji od iznosa uvoznih ili izvoznih dažbina koji treba platiti, doneta na osnovu odredaba koje su naknadno poništene sudskom odlukom;
- 4) ako je carinski organ oslobođen od obaveze obaveštavanja o carinskom dugu u skladu sa carinskim propisima.

Ako je iznos uvoznih ili izvoznih dažbina koji treba platiti jednak iznosu koji je unet u deklaraciju, smatra se da je dužnik bio obavešten u trenutku puštanja robe od strane carinskog organa.

Ako se stav 3. ovog člana ne primenjuje, carinski organ obaveštava dužnika o carinskom dugu kada je u mogućnosti da utvrdi iznos uvoznih ili izvoznih dažbina koji treba platiti, i donese odluku o tome.

Ako bi obaveštenje o carinskom dugu dovelo u pitanje sprovođenje krivične istrage, odnosno pokretanje ili vođenje krivičnog postupka, carinski organ može odložiti obaveštavanje do trenutka kada to više ne dovodi u pitanje sprovođenje krivične istrage, odnosno pokretanje ili vođenje krivičnog postupka.

Pod uslovom da je plaćanje obezbeđeno, lice može da bude obavešteno o carinskom dugu koji odgovara ukupnom iznosu uvoznih ili izvoznih dažbina koji se odnosi na svu robu koja je puštena jednom licu u roku koji je utvrdio carinski organ, na kraju tog roka. Rok koji je utvrdio carinski organ ne može biti duži od 31 dana.

Ograničenja u vezi sa carinskim dugom

Član 90.

Dužnik se ne obaveštava o carinskom dugu nakon isteka roka od tri godine od dana kada je carinski dug nastao.

Ako carinski dug nastaje kao posledica radnje koja je, u vreme kada je izvršena, podlegala pokretanju * krivičnog sudskog postupka, rok od tri godine utvrđen u stavu 1. ovog člana produžava se na 10 godina.

Rokovi iz st. 1. i 2. ovog člana se prekidaju ako:

1) je uložena žalba u skladu sa članom 30. ovog zakona, i to od dana kada je žalba uložena do okončanja postupka po žalbi; ili

2) carinski organ saopšti dužniku, u skladu sa članom 17. stav 11. ovog zakona, razloge na osnovu kojih namerava da ga obavesti o carinskom dugu. Rok se prekida od dana tog saopštenja do kraja roka u kojem je dužniku data mogućnost da se izjasni.

Ako carinski dug ponovo nastane u skladu sa članom 102. stav 9. ovog zakona, rokovi iz st. 1. i 2. ovog člana se smatraju prekinutim od dana kada je zahtev za povraćaj ili otpust duga podnet u skladu sa odredbom člana 107. ovog zakona, do dana kada je doneta odluka o povraćaju ili otpustu.

*Službeni glasnik RS, broj 118/2021

Knjiženje

Član 91.

Carinski organ iz člana 88. ovog zakona knjiži iznos uvoznih ili izvoznih dažbina koji treba platiti utvrđen u skladu sa tim članom.

Odredba stava 1. ovog člana ne primenjuje se u slučajevima iz člana 89. stav 2. ovog zakona.

Carinski organ ne mora da proknjiži iznos uvoznih ili izvoznih dažbina koji, u skladu sa odredbom člana 90. ovog zakona, odgovara carinskom dugu o kome više ne može da obavesti dužnika.

Vlada propisuje način knjiženja iznosa uvoznih ili izvoznih dažbina. Način knjiženja može da se razlikuje u zavisnosti od toga da li je, imajući u vidu okolnosti u kojima je carinski dug nastao, carinski organ uveren da će iznos biti plaćen.

Vreme knjiženja

Član 92.

Ako je carinski dug nastao prihvatanjem deklaracije za stavljanje robe u carinski postupak, osim za postupak privremenog uvoza sa delimičnim oslobođenjem od plaćanja uvoznih dažbina, ili neke druge radnje koja ima isto pravno dejstvo kao prihvatanje deklaracije, carinski organ knjiži iznos uvoznih ili izvoznih dažbina koji treba platiti u roku od dva dana od dana puštanja robe.

Ako je plaćanje obezbeđeno, ukupan iznos uvoznih ili izvoznih dažbina koji se odnosi na svu robu puštenu jednom istom licu tokom perioda koji je utvrdio carinski organ, a koji ne može biti duži od 31 dana, može biti obuhvaćen jednim knjiženjem na kraju tog perioda. Knjiženje se vrši u roku od dva dana od isteka odobrenog roka.

Ako roba može biti puštena kada ispunjava određene uslove kojima se uređuje određivanje iznosa uvoznih ili izvoznih dažbina koji treba platiti ili naplatu tog iznosa, knjiženje se vrši u roku od dva dana od dana kada je iznos uvoznih ili izvoznih dažbina koji treba platiti utvrđen ili je utvrđena obaveza za plaćanje tih dažbina.

Ako se carinski dug odnosi na privremenu meru trgovinske politike koja ima oblik dažbine, iznos uvoznih ili izvoznih dažbina koji treba platiti se knjiži u roku od dva meseca od dana objavljivanja propisa kojim se utvrđuje konačna mera trgovinske politike.

Ako carinski dug nastaje u okolnostima drukčijim od onih iz st. 1. i 2. ovog člana, iznos uvoznih ili izvoznih dažbina koji treba platiti se knjiži u roku od dva dana od dana kada je carinski organ u mogućnosti da utvrdi konkretni iznos i donese odluku.

Odredba stava 5. ovog člana primenjuje se na iznos uvoznih ili izvoznih dažbina koji će se naplatiti ili koji preostaje za naplatu, ako iznos uvoznih ili izvoznih dažbina koji treba platiti nije proknjižen u skladu sa odredbama st. 1–5. ovog člana, ili je utvrđen i proknjižen u nižem iznosu od onog koji treba platiti.

Rokovi za knjiženje utvrđeni u st. 1–5. ovog člana se ne primenjuju u slučaju nepredviđenih okolnosti ili više sile.

Knjiženje može da se odloži u slučaju iz člana 89. stav 5. ovog zakona, do trenutka kada obaveštenje o carinskom dugu više ne dovodi u pitanje sprovođenje krivične istrage, odnosno pokretanje ili vođenje krivičnog postupka.

Ovlašćenje Vlade

Član 93.

Vlada propisuje slučajeve iz člana 89. stav 2. tačka 4) ovog zakona, u kojima je carinski organ oslobođen od obaveze obaveštavanja o carinskom dugu.

ODELJAK 2

PLAĆANJE IZNOSA UVOZNIH ILI IZVOZNIH DAŽBINA

Opšti rokovi za plaćanje i prekid roka za plaćanje

Član 94.

Dužnik plaća iznos uvoznih ili izvoznih dažbina, koji odgovara carinskom dugu o kojem je obavešten u skladu sa odredbom člana 89. ovog zakona, u roku od osam dana.

U slučaju objedinjavanja knjiženja u skladu sa uslovima iz člana 92. stav 2. ovog zakona, ne isključujući primenu člana 31. stav 2. ovog zakona, rok se utvrđuje tako da se dužniku ne omogući duži rok za plaćanje od onog koji bi bio utvrđen da mu je odobreno odlaganje plaćanja u skladu sa članom 96. ovog zakona.

Carinski organ može, na zahtev dužnika, produžiti rok iz stava 2. ovog člana ako je iznos uvoznih ili izvoznih dažbina koji treba platiti utvrđen u naknadnoj kontroli iz člana 35. ovog zakona. Ne isključujući primenu člana 98. stav 1. ovog zakona, takvo produženje ne može biti duže od vremena koje je potrebno dužniku da preduzme odgovarajuće radnje radi izmirenja svoje obaveze.

Ako dužnik ima pravo na neku od olakšica u vezi sa plaćanjem iz čl. 96–98. ovog zakona, plaćanje se vrši u roku ili rokovima utvrđenim u vezi sa tim olakšicama.

Rok za plaćanje iznosa uvoznih ili izvoznih dažbina koji odgovara carinskom dugu se prekida ako:

- 1) se zahtev za otpust dažbina podnosi u skladu sa odredbom člana 107. ovog zakona;
- 2) roba treba da se zapleni, uništi ili ustupi u korist države;
- 3) je carinski dug nastao u skladu sa odredbom člana 67. ovog zakona i ima više dužnika.

Plaćanje

Član 95.

Plaćanje se vrši u gotovini ili drugim sredstvima sa sličnim dejstvom, uključujući poravnaje potraživanja, u skladu sa propisima kojima se uređuje način plaćanja.

Plaćanje može umesto dužnika da vrši treće lice.

Dužnik može da plati ceo iznos ili deo iznosa uvoznih ili izvoznih dažbina pre isteka roka koji mu je odobren za plaćanje.

Odloženo plaćanje

Član 96.

Carinski organ, na zahtev zainteresovanog lica, nakon polaganja obezbeđenja, odobrava odloženo plaćanje dažbina koje treba platiti na neki od sledećih načina:

- 1) pojedinačno za svaki iznos uvoznih ili izvoznih dažbina proknjižen u skladu sa odredbom člana 92. st. 1. ili 6. ovog zakona;
- 2) zbirno za sve iznose uvoznih ili izvoznih dažbina proknjižene u skladu sa odredbom člana 92. stav 1. ovog zakona, u roku koji je utvrdio carinski organ, a koji ne prelazi 31 dan;
- 3) zbirno za sve iznose uvoznih ili izvoznih dažbina koji čine jedno knjiženje u skladu sa odredbom člana 92. stav 2. ovog zakona.

Rok na koje se plaćanje odlaže

Član 97.

Rok na koji se plaćanje odlaže u skladu sa članom 96. ovog zakona je 30 dana.

Ako se plaćanje odlaže u skladu sa odredbom člana 96. tačka 1) ovog zakona, rok se računa od narednog dana od dana kada je dužnik obavešten o carinskom dugu.

Ako je plaćanje odloženo u skladu sa odredbom člana 96. tačka 2) ovog zakona, rok se računa od narednog dana od dana kada se završava period agregacije. Taj rok se skraćuje za broj dana koji odgovara polovini broja dana koji obuhvata period agregacije.

Ako je plaćanje odloženo u skladu sa odredbom člana 96. tačka 3) ovog zakona, rok se računa od narednog dana od dana isteka roka koji je utvrđen za puštanje predmetne robe. Taj rok se skraćuje za broj dana koji odgovara polovini broja dana odobrenog roka.

Ako je broj dana u rokovima iz st. 3. i 4. ovog člana neparan, broj dana koji treba da se oduzme od 30 dana u skladu sa tim stavovima jednak je polovini sledećeg najnižeg parnog broja.

Ako se rokovi za odloženo plaćanje iz st. 3. i 4. ovog člana odnose na nedelje, carinski organ može da odobri da se iznos uvoznih ili izvoznih dažbina za koji je plaćanje odloženo, plaća najkasnije u petak četvrte nedelje nakon date nedelje.

Ako se rokovi za odloženo plaćanje odnose na mesece, carinski organ može da odobri da se iznos uvoznih ili izvoznih dažbina za koji je plaćanje odloženo, plati do 16-og dana u mesecu nakon konkretnog meseca.

Olakšice u vezi sa plaćanjem

Član 98.

Carinski organ, ako je položeno obezbeđenje, može dužniku, osim odloženog plaćanja, odobriti i druge olakšice u vezi sa plaćanjem.

Ako se odobre olakšice u skladu sa odredbom stava 1. ovog člana, na iznos uvoznih ili izvoznih dažbina naplaćuje se kamata po stopi jednako godišnjoj eskontnoj stopi Narodne banke Srbije, uvećanoj za pet procentnih poena, primenom prostog interesnog računa od sto.

Carinski organ može odustati od zahteva za polaganje obezbeđenja ili naplate kamate ako je utvrđeno, na osnovu dokumentovane procene situacije dužnika, da bi mu to stvorilo ozbiljne privredne ili socijalne teškoće.

Carinski organ ne naplaćuje kamatu ako je iznos za naplatu manji od 10 evra u dinarskoj protivvrednosti.

Prinudna naplata

Član 99.

Ako iznos uvoznih ili izvoznih dažbina koji treba platiti nije plaćen u propisanom roku, carinski organ preduzima, radi naplate tog iznosa, sva sredstva koja su mu dostupna u skladu sa zakonom.

Carinski dug se ne može naplatiti po isteku roka od pet godina od dana njegovog nastanka.*

Zastarevanje se prekida svakom radnjom carinskog organa koja se preduzima radi naplate dažbina, u kom slučaju rok počinje da teče od početka.*

Izuzetno od* stava 3. ovog člana, pravo naplate zastareva po isteku deset godina od dana nastanka carinskog duga.***

*Službeni glasnik RS, broj 144/2020

**Službeni glasnik RS, broj 118/2021

Zatezna kamata

Član 100.

Zatezna kamata se zaračunava na iznos uvoznih ili izvoznih dažbina od dana isteka propisanog roka do dana plaćanja, po stopi jednakoj godišnjoj eskontnoj stopi Narodne banke Srbije, uvećanoj za 10 procentnih poena, primenom prostog interesnog računa od sto.

Ako carinski dug nastaje na osnovu čl. 67. ili 70. ovog zakona, ili ako obaveštenje o carinskom dugu proizlazi iz naknadne kontrole, zatezna kamata se naplaćuje na iznos uvoznih ili izvoznih dažbina, od dana kada je carinski dug nastao do dana obaveštavanja o dugu.

Carinski organ može da odustane od naplate zatezne kamate ako se utvrdi, na osnovu dokumentovane procene situacije dužnika, da bi ta naplata izazvala ozbiljne privredne ili socijalne teškoće.

Carinski organ ne naplaćuje zateznu kamatu ako je iznos za naplatu manji od 10 evra u dinarskoj protivvrednosti.

Ovlašćenja Vlade

Član 101.

Vlada propisuje bliže uslove za prekidanje roka za plaćanje iznosa uvoznih ili izvoznih dažbina koji odgovara carinskom dugu iz člana 94. stav 5. ovog zakona i dužinu trajanja prekida.

ODELJAK 3

POVRAĆAJ I OTPUST CARINSKOG DUGA

Opšte odredbe

Član 102.

Iznos uvoznih ili izvoznih dažbina se vraća ili otpušta na osnovu:

- 1) prekomerno obračunatog iznosa uvoznih ili izvoznih dažbina;
- 2) robe sa nedostacima ili robe koja nije u skladu sa uslovima ugovora;
- 3) greške nadležnih organa;
- 4) pravičnosti.

Ako je iznos uvoznih ili izvoznih dažbina plaćen, a odgovarajuća deklaracija poništena u skladu sa članom 152. ovog zakona, taj se iznos vraća.

Carinski organ vraća ili otpušta iznos uvoznih ili izvoznih dažbina iz stava 1. ovog člana ako je on 10 evra ili veći u dinarskoj protivvrednosti, osim ako lice zahteva povraćaj ili otpust manjeg iznosa.

Ako carinski organ sam utvrdi, u rokovima iz člana 107. st. 1. i 2. ovog zakona, da iznos uvoznih ili izvoznih dažbina može da se vrati ili otpusti u skladu sa odredbama čl. 103, 105. ili 106. ovog zakona, iznos se vraća ili otpušta po službenoj dužnosti.

Povraćaj ili otpust se ne odobrava kada je situacija koja je dovela do obaveštavanja o carinskom dugu rezultat prevare od strane dužnika.

Na iznos povraćaja se ne plaća kamata od strane carinskog organa.

Kamata se plaća ako se odluka kojom se odobrava povraćaj ne sprovede u roku od tri meseca od dana kada je ta odluka donesena, osim ako su razlozi za nepoštovanje roka bili van kontrole carinskog organa.

U slučajevima iz stava 7. ovog člana, plaća se kamata od dana isteka roka od tri meseca do dana povraćaja. Stopa kamate se utvrđuje u skladu sa članom 98. ovog zakona.

Ako je carinski organ odobrio povraćaj ili otpust greškom, prvobitni carinski dug se ponovo uspostavlja ako nije zastareo u skladu sa članom 90. ovog zakona.

U slučajevima iz stava 9. ovog člana, kamata koja je plaćena u skladu sa stavom 7. ovog člana vraća se carinskom organu.

Prekomerno obračunati iznosi uvoznih ili izvoznih dažbina

Član 103.

Iznos uvoznih ili izvoznih dažbina vraća se ili otpušta ako iznos carinskog duga o kome je dužnik prvobitno obavešten prelazi iznos koji treba platiti, ili je dužnik o carinskom dugu bio obavešten u suprotnosti sa članom 89. stav 2. tač. 3) ili 4) ovog zakona.

Ako se zahtev za povraćaj ili otpust zasniva na tome da je, u vreme prihvatanja deklaracije za stavljanje robe u slobodan promet, na robu primenjivana smanjena stopa ili stopa uvozne dažbine nula u okviru primene tarifnih kvota, tarifnog maksimuma ili neke druge preferencijalne carinske mere, povraćaj ili

otpust se odobrava ako je, u vreme podnošenja zahteva koji prate neophodna dokumenta, ispunjen neki od sledećih uslova:

- 1) u slučaju tarifne kvote, njen ukupan obim nije iskorišćen;
- 2) u ostalim slučajevima, redovna stopa carine nije ponovo uvedena.

Roba sa nedostacima ili roba koja nije u skladu sa uslovima ugovora

Član 104.

Iznos uvoznih dažbina se vraća ili otpušta ako je obaveštenje o carinskom dugu u vezi sa robom koju je uvoznik odbio zato što je, u vreme puštanja, roba bila sa nedostacima ili nije ispunjavala uslove ugovora na osnovu kojeg je uvezena.

Smatra se da roba sa nedostacima obuhvata i robu oštećenu pre puštanja.

Povraćaj ili otpust se ne odobrava ako:

- 1) je roba, pre stavljanja u slobodan promet bila stavljena u poseban postupak radi ispitivanja, osim ako je utvrđeno da tokom takvog ispitivanja nije moglo normalno da se otkrije da roba ima nedostatke ili da ne ispunjava uslove ugovora;
- 2) su nedostaci robe uzeti u obzir prilikom utvrđivanja uslova ugovora, posebno cene, pre nego što je roba stavljena u carinski postupak koji uključuje nastanak carinskog duga; ili
- 3) je podnosilac zahteva prodao robu nakon što je utvrdio da ima nedostatke ili da ne ispunjava uslove ugovora.

Izuzetno od stava 3. ovog člana, povraćaj ili otpust se odobrava pod uslovom da roba nije upotrebljavana, osim ako je početna upotreba bila neophodna da bi se utvrdili nedostaci ili da ne ispunjava uslove ugovora i pod uslovom da je iznesena iz carinskog područja Republike Srbije.

Carinski organ, na zahtev zainteresovanog lica, odobrava da se roba, umesto da se iznese iz carinskog područja Republike Srbije, stavi u postupak aktivnog oplemenjivanja, uključujući i uništavanje, ili u postupak spoljnog tranzita, postupak carinskog skladištenja ili postupak slobodne zone.

Greška nadležnih organa

Član 105.

Osim u slučajevima iz člana 102. stav 2. i čl. 103, 104. i 106. ovog zakona, iznos uvoznih ili izvoznih dažbina se vraća ili otpušta ako je, kao rezultat greške nadležnih organa, iznos carinskog duga o kom je prvobitno dato obaveštenje bio niži od iznosa koji treba da se plati, pod uslovom da su sledeći uslovi ispunjeni:

- 1) dužnik nije mogao opravdano da otkrije tu grešku; i
- 2) dužnik je delovao u dobroj veri.

Ako uslovi iz člana 103. stav 2. ovog zakona nisu ispunjeni, povraćaj ili otpust se odobrava ako smanjena stopa ili stopa dažbine nula nije primenjena kao rezultat greške carinskog organa, iako je deklaracija za stavljanje robe u slobodan promet sadržavala sve podatke i pratili su je svi dokumenti neophodni za primenu smanjene stope ili stope dažbine nula.

Ako se preferencijalni tretman robe odobrava na osnovu sistema administrativne saradnje koja uključuje organe zemlje ili teritorije van carinske teritorije Republike Srbije, izdavanje uverenja od strane tih organa, ako se dokaže kao netačno, predstavlja grešku koja opravdano nije mogla da se otkrije u smislu odredbe stava 1. tačka 1) ovog člana.

Izdavanje netačnog uverenja iz stava 3. ovog člana, ne predstavlja grešku ako se uverenje zasniva na netačnom prikazu činjenica koje je pružio izvoznik, osim ako je očigledno da su organi koji izdaju uverenje bili svesni ili je trebalo da budu svesni da roba nije zadovoljavala uslove utvrđene za pravo na preferencijalni tretman.

Smatra se da je dužnik postupao u dobroj veri ako može da dokaže da je, u vreme trajanja određenog trgovinskog posla, obratio dužnu pažnju kako bi obezbedio da svi uslovi za primenu preferencijalnog tretmana budu ispunjeni.

Dužnik ne može da se poziva na dobru veru ako je u službenom glasilu objavljeno obaveštenje o postojanju osnove za sumnju u vezi sa pravilnom primenom preferencijalnih aranžmana zemlje ili teritorije korisnice.

Pravičnost

Član 106.

Osim u slučajevima iz člana 102. stav 2. i čl. 103, 104. i 105. ovog zakona, iznos uvoznih ili izvoznih dažbina se vraća ili otpušta radi pravičnosti ako carinski dug nastaje pod posebnim okolnostima u kojima se dužniku ne mogu pripisati prevara ili gruba nepažnja.

Vlada može da propiše slučajeve u kojima postoje posebne okolnosti iz stava 1. ovog člana, odnosno slučajeve u kojima je jasno da je dužnik u izuzetnoj situaciji u poređenju sa drugim subjektima koji se bave istim poslom, i da, u odsustvu takvih okolnosti, ne bi bio u nepovoljnom položaju usled naplate iznosa uvoznih ili izvoznih dažbina.

Postupak povraćaja i otpusta

Član 107.

Zahtev za povraćaj ili otpust u skladu sa odredbom člana 102. ovog zakona podnosi se carinskom organu u sledećim rokovima:

1) u slučaju prekomerno obračunatih iznosa uvoznih ili izvoznih dažbina, greške nadležnih organa ili radi pravičnosti, u roku od tri godine od dana obaveštavanja o carinskom dugu;

2) u slučaju robe sa nedostacima ili robe koja nije u skladu sa uslovima ugovora, u roku od jedne godine od dana obaveštavanja o carinskom dugu;

3) u slučaju poništavanja deklaracije, tokom roka koji je preciziran u odredbama koje se odnose na poništavanje.

Rok iz tač. 1) i 2) stava 1. ovog člana produžava se ako podnosilac zahteva pruži dokaz da je bio sprečen da podnese zahtev u propisanom roku kao rezultat nepredviđenih okolnosti ili više sile.

Ako carinski organ nije u mogućnosti da, na osnovu navedenih razloga, odobri povraćaj ili otpust iznosa uvoznih ili izvoznih dažbina, carinski organ po službenoj dužnosti, ceni sve ostale osnove za povraćaj ili otpust iz člana 102. ovog zakona.

Ako je uložena žalba na obaveštenje o carinskom dugu u skladu sa odredbom člana 30. ovog zakona, rok iz stava 1. ovog člana se prekida od dana ulaganja žalbe, dok traje žalbeni postupak.

Ovlašćenje Vlade

Član 108.

Vlada propisuje postupak za povraćaj i otpust carinskog duga u skladu sa odredbom člana 102. ovog zakona.

GLAVA IV

GAŠENJE CARINSKOG DUGA

Gašenje

Član 109.

Ne isključujući primenu odredbe koje se odnose na nenaplaćivanje iznosa uvoznih ili izvoznih dažbina koji odgovara carinskom dugu u slučaju sudski utvrđene nesolventnosti dužnika, carinski dug pri uvozu ili izvozu gasi se:

1) ako dužnik više ne može da se obavesti o carinskom dugu, u skladu sa odredbom člana 90. ovog zakona;

2) plaćanjem iznosa uvoznih ili izvoznih dažbina;

3) otpustom iznosa uvoznih ili izvoznih dažbina u skladu sa stavom 5. ovog člana;

4) ako je poništena deklaracija za robu deklarisanu za carinski postupak za koji nastaje obaveza plaćanja uvoznih ili izvoznih dažbina;

5) ako je roba koja podleže plaćanju uvoznih ili izvoznih dažbina oduzeta, ili zadržana i istovremeno ili naknadno oduzeta;

6) ako je roba koja podleže plaćanju uvoznih ili izvoznih dažbina uništena pod carinskim nadzorom ili ustupljena državi;

7) ako je nestanak robe ili neispunjenje obaveza koje proističu iz carinskih propisa posledica potpunog uništenja ili nepovratnog gubitka robe zbog stvarne prirode robe ili nepredvidivih okolnosti ili više sile, ili kao posledica naloga carinskog organa. Roba se smatra nepovratno izgubljenom kada je neupotrebljiva za bilo koje lice;

8) ako je carinski dug nastao u skladu sa odredbama čl. 67. ili 70. ovog zakona i ako su sledeći uslovi ispunjeni:

(1) da propust koji je doveo do nastanka carinskog duga nije imao značajan uticaj na pravilno sprovođenje **privremenog smeštaja ili*** konkretnog carinskog postupka i nije predstavljao pokušaj prevare,

(2) da su sve formalnosti neophodne za regulisanje statusa robe naknadno sprovedene;

9) ako je roba stavljena u slobodan promet bez plaćanja dažbina, ili sa smanjenom stopom uvozne dažbine na osnovu njene upotrebe u posebne svrhe, izvezena sa dozvolom carinskog organa;

10) ako je nastao u skladu sa članom 66. ovog zakona i ako su poništene formalnosti koje su sprovedene kako bi omogućile odobrenje preferencijalnog tarifnog tretmana iz tog člana;

11) ako je carinski dug nastao u skladu sa članom 67. ovog zakona a carinskom organu je pružen zadovoljavajući dokaz da roba nije upotrebljavana ili korišćena i da je izneta iz carinskog područja Republike Srbije.

U slučajevima iz stava 1. tačka 5) ovog člana, carinski dug se, za svrhu kazni primenljivih na carinske prekršaje, ne smatra ugašenim ako uvozne ili izvozne dažbine ili postojanje carinskog duga predstavljaju osnov za određivanje kazne.

Ako je, u skladu sa odredbom stava 1. tačka 7) ovog člana, carinski dug ugašen za robu stavljenu u slobodan promet bez plaćanja dažbina ili sa smanjenom stopom uvozne dažbine zbog njene upotrebe u posebne svrhe, ostaci ili otpaci koji su rezultat uništavanja robe i koji nemaju vrednost ili imaju malu ekonomsku vrednost i ne mogu se upotrebljavati bez dalje prerade, smatraju se stranom robom.

Ako lice ne uspe da dokaže da je stvarni gubitak veći od onog koji je obračunat primenom uobičajenih standarda za tu robu, primenjuju se pravila koja se odnose na uobičajene standarde za nepovratni gubitak robe zbog njene prirode.

Ako je nekoliko lica odgovorno za plaćanje iznosa uvoznih ili izvoznih dažbina koji odgovara carinskom dugu i ako je odobren otpust, carinski dug se gasi samo za lice ili lica kojima je otpust odobren.

U slučaju iz stava 1. tačka 11) ovog člana, carinski dug se ne gasi za lice ili lica koja su pokušala prevaru.

Ako je carinski dug nastao u skladu sa odredbom člana 67. ovog zakona, on se gasi za lice čije ponašanje nije uključivalo bilo kakav pokušaj prevare i koje je doprinelo borbi protiv prevare.

*Službeni glasnik RS, broj 118/2021

Primena kazni

Član 110.

Gašenjem carinskog duga na osnovu člana 109. stav 1. tačka 8) ovog zakona, ne isključuje se primena kazne za nepostupanje u skladu sa carinskim propisima.

Ovlašćenje Vlade

Član 111.

Vlada propisuje slučajeve iz člana 109. stav 1. tačka 8) podtačka (1) ovog zakona, u kojima se smatra da propusti ne utiču značajno na pravilno sprovođenje **privremenog smeštaja ili*** konkretnog carinskog postupka.

*Službeni glasnik RS, broj 118/2021

DEO ČETVRTI UNOŠENJE ROBE U CARINSKO PODRUČJE

GLAVA I ULAZNA SAŽETA DEKLARACIJA

Podnošenje ulazne sažete deklaracije

Član 112.

Roba koja se unosi u carinsko područje Republike Srbije mora biti obuhvaćena ulaznom sažetom deklaracijom.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, ulazna sažeta deklaracija ne podnosi se:

- 1) za prevozna sredstva i robu koja se njima prenosi, a koja bez zaustavljanja prolaze kroz vazdušni prostor Republike Srbije; i
- 2) u drugim slučajevima, ako je to opravdano s obzirom na vrstu robe ili saobraćaja ili ako se to zahteva međunarodnim sporazumima.

Ulazna sažeta deklaracija podnosi se carinarnici prvog ulaska u određenom roku, pre nego što se roba unese u carinsko područje Republike Srbije.

Carinski organ može dozvoliti da se ulazna sažeta deklaracija podnese drugoj carinarnici, pod uslovom da ta carinarnica odmah elektronskim putem prosledi ili učini dostupnim neophodne podatke carinarnici prvog ulaska.

Ulaznu sažetu deklaraciju podnosi prevoznik, a može podneti jedno od sledećih lica:

1) uvoznik ili primalac robe ili drugo lice u čije ime ili za čiji račun prevoznik istupa;

2) lice koje može da dopremi robu ili da organizuje da ona bude dopremljena ulaznoj carinarnici.

Ulazna sažeta deklaracija sadrži podatke neophodne za analizu rizika za potrebe sigurnosti i bezbednosti.

U slučajevima koje propiše Vlada, ako se podaci iz stava 6. ovog člana ne mogu dobiti od lica iz stava 5. ovog člana, oni se mogu zahtevati od drugih lica koja imaju te podatke i odgovarajuća prava da ih pruže.

Carinski organ može prihvatiti da se komercijalni, lučki i transportni informacioni sistemi koriste za podnošenje ulazne sažete deklaracije, pod uslovom da ti sistemi sadrže neophodne podatke za tu deklaraciju i da su ti podaci dostupni tokom određenog perioda, pre nego što se roba unese u carinsko područje Republike Srbije.

Carinski organ može prihvatiti da se umesto ulazne sažete deklaracije podnese obaveštenje privrednog subjekta i omogući pristup podacima neophodnim za ulaznu sažetu deklaraciju u računarskom sistemu tog subjekta.

Analiza rizika

Član 113.

Carinarnica iz člana 112. st. 3. i 4. ovog zakona će, u određenom roku, obezbediti sprovođenje analize rizika, pre svega za potrebe sigurnosti i bezbednosti, na osnovu ulazne sažete deklaracije iz člana 112. stav 1. ovog zakona ili podataka iz člana 112. stav 9. ovog zakona i preduzeće neophodne mere na osnovu rezultata analize rizika.

Izmena i poništavanje ulazne sažete deklaracije

Član 114.

Deklarantu se može, na njegov zahtev, dozvoliti da izmeni jedan ili više podataka iz ulazne sažete deklaracije nakon njenog podnošenja.

Izmena nije moguća nakon što je:

- 1) carinski organ obavestio lice koje je podnelo ulaznu sažetu deklaraciju da namerava da pregleda robu;
- 2) carinski organ utvrdio da su podaci iz ulazne sažete deklaracije netačni;
- 3) roba već dopremljena carinskom organu.

Ako roba za koju je podneta ulazna sažeta deklaracija nije uneta u carinsko područje Republike Srbije, carinski organ će poništiti tu deklaraciju, **bez odlaganja**,* u sledećim slučajevima:

- 1) na zahtev deklaranta;

2) nakon isteka 200 dana od dana podnošenja deklaracije.*

*Službeni glasnik RS, broj 118/2021

Deklaracija podneta umesto ulazne sažete deklaracije

Član 115.

Carinarnica iz člana 112. st. 3. i 4. ovog zakona može odustati od zahteva za podnošenjem ulazne sažete deklaracije za robu za koju je, pre isteka roka za podnošenje te deklaracije, podneta deklaracija. U tom slučaju, deklaracija mora da sadrži najmanje podatke neophodne za ulaznu sažetu deklaraciju. Dok deklaracija ne bude prihvaćena u skladu sa odredbom člana 150. ovog zakona, ona ima status ulazne sažete deklaracije.

Carinarnica iz člana 112. st. 3. i 4. ovog zakona može odustati od zahteva za podnošenjem ulazne sažete deklaracije za robu za koju je, pre isteka roka za podnošenje te deklaracije, podneta deklaracija za privremeni smeštaj. Ta deklaracija mora da sadrži najmanje podatke neophodne za ulaznu sažetu deklaraciju. Dok se deklarirana roba ne dopremi carinskom organu u skladu sa odredbom člana 123. ovog zakona, deklaracija za privremeni smeštaj ima status ulazne sažete deklaracije.

Ovlašćenja Vlade

Član 116.

Vlada propisuje:

- 1) slučajeve u kojima se može odustati od zahteva za podnošenje ulazne sažete deklaracije, u skladu sa članom 112. stav 2. tačka 2) ovog zakona;
- 2) rok u kom treba da se podnese ulazna sažeta deklaracija pre nego što se roba unese u carinsko područje Republike Srbije, uzimajući u obzir vrstu robe ili saobraćaja, u skladu sa odredbom člana 112. st. 3, 4. i 8. ovog zakona;
- 3) slučajeve iz člana 112. stav 7. ovog zakona i druga lica od kojih se može zahtevati pružanje podataka iz ulazne sažete deklaracije u tim slučajevima;
- 4) način podnošenja ulazne sažete deklaracije iz člana 112. ovog zakona;
- 5) način podnošenja i pružanja podataka iz ulazne sažete deklaracije od strane drugih lica iz člana 112. stav 7. ovog zakona;
- 6) rok u kom analiza rizika treba da bude sprovedena i neophodne mere koje treba preduzeti, u skladu sa članom 113. ovog zakona;
- 7) uslove za izmenu i način izmene ulazne sažete deklaracije, u skladu sa odredbom člana 114. st. 1. i 2. ovog zakona;
- 8) uslove za poništavanje i način poništavanja ulazne sažete deklaracije u skladu sa odredbom člana 114. stav 3. ovog zakona, imajući u vidu pravilno postupanje s robom pri ulasku.

GLAVA II
DOLAZAK ROBE

ODELJAK 1
ULAZAK ROBE NA CARINSKO PODRUČJE REPUBLIKE SRBIJE

Obaveštenje o dolasku vazduhoplova

Član 117.

Operater vazduhoplova, odnosno broda koji ulazi u carinsko područje Republike Srbije o dolasku obaveštava carinarnicu prvog ulaska po dolasku prevoznog sredstva.

Ako je informacija o dolasku vazduhoplova, odnosno broda dostupna carinskom organu, on može odustati od obaveštenja iz stava 1. ovog člana.

Carinski organ može prihvatiti da se sistemi aerodroma, odnosno luka ili drugi dostupni načini informisanja upotrebljavaju za obaveštavanje o dolasku prevoznih sredstava.

Carinski nadzor

Član 118.

Roba koja se unosi u carinsko područje Republike Srbije stavlja se pod carinski nadzor od momenta njenog unosa i može biti predmet carinske kontrole. Prema potrebi, određena roba može da podleže zabranama i ograničenjima koja su opravdana na osnovu, između ostalog, javnog morala, javnog poretka ili javne bezbednosti, zaštite zdravlja i života ljudi, životinja ili biljaka, zaštite životne sredine, zaštite nacionalnog blaga koje ima umetničku, istorijsku ili arheološku vrednost i zaštite industrijske svojine i prava komercijalne svojine, kontrole prekursora, zabranama i ograničenjima koja se odnose na robu kojom se povređuju određena prava intelektualne svojine i na gotovinu, kao i na osnovu sprovođenja mera za očuvanje i upravljanje ribarstvom i mera trgovinske politike.

Roba iz stava 1. ovog člana ostaje pod carinskim nadzorom koliko je neophodno da bi se utvrdio njen carinski status i ne izuzima se ispod carinskog nadzora bez dozvole carinskog organa.

Ne isključujući primenu odredbe člana 218. ovog zakona, domaća roba ne podleže carinskom nadzoru kada se utvrdi njen carinski status.

Strana roba ostaje pod carinskim nadzorom dok se njen carinski status ne promeni, dok se ne iznese sa carinskog područja Republike Srbije ili uništi.

Držalac robe pod carinskim nadzorom može, uz dozvolu carinskog organa, u bilo kom trenutku pregledati robu ili uzeti uzorke, naročito kako bi odredio njeno tarifno svrstavanje, carinsku vrednost ili carinski status.

Prevoz robe na odgovarajuće mesto

Član 119.

Lice koje unosi robu u carinsko područje Republike Srbije dužno je da robu preveze bez odlaganja, putem koji je odredio carinski organ i u skladu sa njegovim uputstvima, do carinarnice koju je odredio carinski organ ili do bilo kog drugog mesta koje je odredio ili odobrio taj organ ili u slobodnu zonu.

Roba se unosi u slobodnu zonu direktno, bilo vodnim ili vazdušnim putem ili, ako se unosi preko kopna, bez prolaska kroz drugi deo carinskog područja Republike Srbije, ako se slobodna zona graniči sa kopnenom granicom između Republike Srbije i druge države.

Lice koje preuzme odgovornost za prevoz robe nakon što je uneta u carinsko područje Republike Srbije postaje odgovorno za ispunjavanje obaveza iz st. 1. i 2. ovog člana.

Roba koja, i pored toga što je još uvek van carinskog područja Republike Srbije, može biti predmet carinske kontrole, u skladu sa sporazumom zaključenim sa drugom državom ili teritorijom van carinskog područja Republike Srbije, tretira se na isti način kao roba uneta u carinsko područje Republike Srbije.

Odredbe st. 1. i 2. ovog člana ne isključuju primenu posebnih pravila koja se odnose na robu koja se prevozi unutar pograničnih područja ili cevovodima i žicama, kao i na saobraćaj od neznatnog ekonomskog značaja kao što su pisma, razglednice i štampani materijal i njihovi elektronski ekvivalenti koji se čuvaju na drugim medijima ili koja se odnose na robu koju nose putnici, pod uslovom da mogućnosti carinskog nadzora i carinske kontrole time nisu ugrožene.

Odredbe stava 1. ovog člana se ne primenjuje na prevozna sredstva i robu koja se njima prenosi, koja samo prolaze kroz vazdušni prostor Republike Srbije bez zaustavljanja unutar tog prostora.

Roba koja je privremeno napustila carinsko područje Republike Srbije vazdušnim ili vodnim putem

Član 120.

Odredbe čl. 112–115. i člana 117. ovog zakona ne primenjuju se u slučajevima kada se strana roba unosi u carinsko područje Republike Srbije, nakon što je privremeno napustila to područje vazdušnim ili vodnim putem i ako je taj prevoz obavljen direktnim putem bez zaustavljanja van carinskog područja.

Odredbe čl. 112–115. i člana 117. ovog zakona ne primenjuju se u slučajevima kada se domaća roba, čiji carinski status treba dokazati u skladu sa odredbom člana 135. stav 2. ovog zakona, unosi u carinsko područje nakon što je privremeno napustila to područje vazdušnim ili vodnim putem i ako je taj prevoz obavljen direktnim putem bez zaustavljanja van carinskog područja.

Odredbe čl. 112–115, 117, 123. i 124. ovog zakona ne primenjuju se u slučajevima kada se domaća roba, koja se premešta bez promene njenog carinskog statusa u skladu sa odredbom člana 137. stav 2. ovog zakona, unosi u

carinsko područje nakon što je privremeno napustila to područje vazdušnim ili vodnim putem i ako je taj prevoz obavljen direktnim putem bez zaustavljanja van carinskog područja.

Prevoz pod posebnim okolnostima

Član 121.

Ako zbog nepredviđenih okolnosti ili više sile, obaveze propisane u članu 119. stav 1. ovog zakona ne mogu da budu ispunjene, lice koje je dužno da ispuni te obaveze ili drugo lice koje deluje za njegov račun, dužno je da bez odlaganja obavesti nadležni carinski organ o takvim okolnostima. Ako nepredviđene okolnosti ili viša sila ne prouzrokuju potpuni gubitak robe, carinski organ mora biti obavešten o tačnom mestu gde se roba nalazi.

Ako je zbog nepredviđenih okolnosti ili više sile vazduhoplov, odnosno brod iz člana 119. stav 6. ovog zakona prinuđen da se privremeno prizemlji, odnosno uplovi u carinsko područje Republike Srbije, a da pri tome nije moguće ispuniti obaveze iz člana 119. stav 1. ovog zakona, zapovednik vazduhoplova, odnosno broda ili lice koje deluje za njegov račun, dužno je da o tome bez odlaganja obavesti carinski organ.

Carinski organ određuje mere koje treba preduzeti kako bi se omogućio carinski nadzor nad robom iz stava 1. ovog člana ili nad vazduhoplovom, odnosno brodom i robom na njemu pod okolnostima preciziranim u stavu 2. ovog člana i kako bi se osiguralo, po potrebi, da se ona naknadno preveze do carinarnice ili drugog mesta koje odredi ili odobri taj organ.

Ovlašćenja Vlade

Član 122.

Vlada propisuje način i postupak obaveštenja o dolasku vazduhoplova, odnosno broda iz člana 117. ovog zakona, kao i način prevoza robe iz člana 119. stav 5. ovog zakona.

ODELJAK 2

DOPREMANJE, ISTOVAR I PREGLED ROBE

Dopremanje robe carinarnici

Član 123.

Robu koja se unosi u carinsko područje Republike Srbije doprema, odmah po njenom dolasku, određenoj carinarnici ili na bilo koje drugo mesto koje je odredio ili odobrio carinski organ ili u slobodnu zonu:

- 1) lice koje je unelo robu u carinsko područje Republike Srbije;
- 2) lice u čije ime ili za čiji račun lice koje je unelo robu u carinsko područje Republike Srbije istupa;

3) lice koje je preuzelo odgovornost za prevoz robe nakon što je uneta u carinsko područje Republike Srbije.

Roba koja je uneta u carinsko područje Republike Srbije vodnim ili vazdušnim putem i koja ostaje u prevoznom sredstvu, doprema se carinarnici samo u luci ili na aerodromu gde je istovarena ili pretovarena. Roba uneta u carinsko područje Republike Srbije, koja je istovarena i ponovo utovarena na isto prevozno sredstvo tokom putovanja, kako bi se omogućio istovar ili utovar druge robe, ne doprema se carinarnici u toj luci ili na tom aerodromu.

Dopremanje robe može izvršiti i jedno od sledećih lica:

- 1) lice koje odmah stavlja robu u carinski postupak;
- 2) nosilac odobrenja za upravljanje prostorima za smeštaj ili lice koje sprovodi aktivnost u slobodnoj zoni.

Lice koje doprema robu poziva se na ulaznu sažetu deklaraciju ili, u slučajevima iz člana 115. ovog zakona, na deklaraciju ili deklaraciju za privremeni smeštaj koja je podneta za robu, osim ako se odustalo od obaveze podnošenja ulazne sažete deklaracije.

Ako za stranu robu koja je dopremljena carinarnici nije podneta ulazna sažeta deklaracija, osim ako se odustalo od obaveze podnošenja te deklaracije, jedno od lica iz člana 112. stav 5. ovog zakona će odmah, ne isključujući primenu odredbe člana 112. stav 7. ovog zakona, podneti tu deklaraciju ili, umesto nje, deklaraciju ili deklaraciju za privremeni smeštaj. **Ako se u takvim okolnostima podnese deklaracija ili deklaracija za privremeni smeštaj, ta deklaracija mora da sadrži najmanje one podatke koji se zahtevaju za ulaznu sažetu deklaraciju.***

Stav 1. ovog člana ne isključuje primenu posebnih pravila koja se odnose na robu koja se prevozi unutar pograničnih područja ili cevovodima i žicama kao i na saobraćaj od neznatnog ekonomskog značaja kao što su pisma, razglednice i štampani materijal i njihovi elektronski ekvivalenti koji se čuvaju na drugim medijima ili koja se odnose na robu koju nose putnici, pod uslovom da mogućnosti carinskog nadzora i carinske kontrole time nisu ugrožene.

Dopremljena roba ne sme se uklanjati sa mesta na kome je bila dopremljena bez dozvole carinskog organa.

*Službeni glasnik RS, broj 118/2021

Istovar i pregled robe

Član 124.

Roba se može istovariti iz ili pretovariti sa prevoznog sredstva na kom se nalazi samo na osnovu odobrenja carinskog organa, na mestu koje odredi ili odobri taj organ.

Odobrenje iz stava 1. ovog člana ne zahteva se u slučaju neposredne opasnosti zbog koje je potreban hitan istovar sve robe ili dela robe. U tom slučaju, carinski organ mora biti obavešten o tome bez odlaganja.

Carinski organ može, u bilo kom trenutku, zahtevati da se roba istovari i raspakuje radi pregleda, uzimanja uzoraka ili pregleda prevoznih sredstava kojima se prevozi.

Roba koja se kreće u postupku tranzita

Član 125.

Odredbe člana 119. st. 2–6, čl. 123. i 124. i čl. 127–132. ovog zakona ne primenjuju se ako je roba koja je već u postupku tranzita uneta u carinsko područje Republike Srbije.

Odredbe člana 124. i čl. 127–132. ovog zakona primenjuju se na stranu robu koja se kreće u postupku tranzita, nakon što je ta roba dopremljena određenoj carinarnici u carinskom području Republike Srbije, u skladu sa pravilima koja uređuju postupak tranzita.

Ovlašćenja Vlade

Član 126.

Vlada propisuje uslove za odobravanje drugih mesta za dopremanje robe iz člana 123. stav 1. ovog zakona, kao i način dopremanja robe iz člana 123. ovog zakona.

ODELJAK 3

PRIVREMENI SMEŠTAJ ROBE

Roba u privremenom smeštaju

Član 127.

Strana roba je u privremenom smeštaju od trenutka njenog dopremanja carinarnici.

Deklaracija za privremeni smeštaj

Član 128.

Strana roba dopremljena carinarnici mora biti obuhvaćena deklaracijom za privremeni smeštaj, koja sadrži sve podatke neophodne za primenu odredaba koje se odnose na privremeni smeštaj.

Isprave koje se odnose na robu u privremenom smeštaju podnose se carinskom organu ako je to propisano ili ako je neophodno za carinsku kontrolu.

Deklaraciju za privremeni smeštaj podnosi jedno od lica iz člana 123. st. 1. ili 3. ovog zakona, najkasnije prilikom dopremanja robe carinarnici.

Deklaracija za privremeni smeštaj, osim ako se odustalo od obaveze podnošenja ulazne sažete deklaracije, uključuje pozivanje na sve ulazne sažete deklaracije

podnete za robu koja je dopremljena carinarnici, osim ako je ona već bila u privremenom smeštaju ili je stavljena u carinski postupak i nije napustila carinsko područje Republike Srbije.

Carinski organ može prihvatiti da deklaracija za privremeni smeštaj bude:

- 1) pozivanje na bilo koju ulaznu sažetu deklaraciju podnetu za datu robu, dopunjenu podacima iz deklaracije za privremeni smeštaj;
- 2) tovarni list ili drugi transportni dokument, pod uslovom da sadrži podatke iz deklaracije za privremeni smeštaj, uključujući pozivanje na bilo koju ulaznu sažetu deklaraciju za tu robu.

Carinski organ može prihvatiti da se komercijalni, lučki ili transportni informacioni sistemi koriste za podnošenje deklaracije za privremeni smeštaj, ako sadrže neophodne podatke za tu deklaraciju i ako su ti podaci dostupni u skladu sa stavom 3. ovog člana.

Odredbe čl. 162–167. ovog zakona primenjuju se na deklaraciju za privremeni smeštaj.

Deklaracija za privremeni smeštaj može se koristiti i za:

- 1) obaveštenje o dolasku vazduhoplova iz člana 117. ovog zakona; ili
- 2) dopremanje robe carinarnici iz člana 123. ovog zakona, ako ispunjava uslove utvrđene tim odredbama.

Deklaracija za privremeni smeštaj se neće zahtevati ako je, najkasnije u vreme dopremanja robe carinarnici, carinski status robe kao domaće robe, utvrđen u skladu sa odredbama čl. 135–138. ovog zakona.

Deklaraciju za privremeni smeštaj čuva carinski organ ili im je ona dostupna, radi provere da li je roba na koju se deklaracija odnosi naknadno stavljena u carinski postupak ili ponovo izvezena u skladu sa članom 132. ovog zakona.

Ako se strana roba koja je u postupku tranzita dopremi određenoj carinarnici unutar carinskog područja Republike Srbije, podaci o toj tranzitnoj operaciji smatraju se deklaracijom za privremeni smeštaj, pod uslovom da ispunjavaju zahteve za svrhe za koje se podnosi deklaracija za privremeni smeštaj. Držalac robe može podneti deklaraciju za privremeni smeštaj posle završetka postupka tranzita.

Izmena i poništavanje deklaracije za privremeni smeštaj

Član 129.

Deklarantu se može, na njegov zahtev, odobriti da izmeni jedan ili više podataka iz deklaracije za privremeni smeštaj nakon njenog podnošenja. Izmene deklaracije se ne mogu odnositi na drugu robu, osim one koju je prvobitno obuhvatala.

Izmena nije moguća nakon što je:

1) carinski organ obavestio lice koje je podnelo deklaraciju da namerava da pregleda robu;

2) carinski organ utvrdio da su podaci iz deklaracije netačni.

Ako roba, za koju je podneta deklaracija za privremeni smeštaj, nije dopremljena carinarnici, carinski organ će poništiti tu deklaraciju, **bez odlaganja,*** u bilo kom od sledećih slučajeva:

1) na zahtev deklaranta;

2) nakon isteka 30 dana od dana podnošenja deklaracije.*

*Službeni glasnik RS, broj 118/2021

Uslovi i odgovornost za privremeni smeštaj robe

Član 130.

Roba u privremenom smeštaju može biti smeštena samo u prostor za privremeni smeštaj u skladu sa članom 131. ovog zakona ili, ako je opravdano, na drugim mestima koja je odredio ili odobrio carinski organ.

Ne isključujući primenu odredbe člana 118. stav 5. ovog zakona, roba u privremenom smeštaju može biti predmet samo onih oblika postupanja kojima bi se ona očuvala u nepromenjenom stanju, bez menjanja njenog izgleda ili tehničkih karakteristika.

Nosilac odobrenja iz člana 131. ovog zakona ili lice koje smešta robu, u slučajevima u kojima se roba smešta na drugim mestima koje je odredio ili odobrio carinski organ, odgovoran je za:

1) osiguravanje da se roba u privremenom smeštaju ne izuzima ispod carinskog nadzora;

2) ispunjavanje obaveza koje proizlaze iz stavljanja robe u privremeni smeštaj.

Ako, iz bilo kog razloga, roba ne može da se zadrži u privremenom smeštaju, carinski organ bez odlaganja preduzima sve neophodne mere, u skladu sa odredbama čl. 171, 172. i 173. ovog zakona, kako bi razrešio situaciju u kojoj se roba nalazi.

Odobrenje za upravljanje prostorima za privremeni smeštaj

Član 131.

Za upravljanje prostorom za privremeni smeštaj neophodno je odobrenje carinskog organa. Odobrenje se ne zahteva ako prostorom za privremeni smeštaj upravlja carinski organ.

Uslovi pod kojima se dozvoljava upravljanje prostorom za privremeni smeštaj utvrđuju se odobrenjem.

Odobrenje iz stava 1. ovog člana daje se licima koja ispunjavaju sledeće uslove:

- 1) poslovno su nastanjeni na carinskom području Republike Srbije;
- 2) pružaju potrebne dokaze o ispravnom vođenju poslova. Smatra se da ovlašćeni privredni subjekat za carinska pojednostavljenja ispunjava ovaj uslov, ako je upravljanje prostorom za privremeni smeštaj uzeto u obzir u odobrenju iz člana 27. stav 3. tačka 1) ovog zakona;
- 3) podnesu obezbeđenje u skladu sa članom 77. ovog zakona.

Ako je podneto zajedničko obezbeđenje, ispunjenje obaveza iz tog obezbeđenja podleže odgovarajućoj kontroli.

Odobrenje iz stava 1. ovog člana daje se ako carinski organi mogu da vrše carinski nadzor, bez uvođenja administrativnih mera koje bi bile nesrazmerne ekonomskim potrebama.

Nosilac odobrenja vodi odgovarajuću evidenciju na način odobren od strane carinskog organa.

Evidencija sadrži informacije i podatke koji omogućavaju carinskom organu da nadzire upravljanje prostorom za privremeni smeštaj, naročito u pogledu identifikovanja smeštene robe, njenog carinskog statusa i kretanja.

Smatra se da ovlašćeni privredni subjekat za carinska pojednostavljenja postupava u skladu sa obavezama iz st. 6. i 7. ovog člana, ako je njegova evidencija odgovarajuća za svrhe upravljanja privremenim smeštajem.

Carinski organ može odobriti nosiocu odobrenja da premešta robu koja je u privremenom smeštaju, između različitih prostora za privremeni smeštaj, pod uslovom da takvo kretanje robe ne povećava rizik od prevare, i to:

- 1) kada je takvo kretanje robe u nadležnosti jednog carinskog organa;
- 2) kada je takvo kretanje robe obuhvaćeno samo jednim odobrenjem, koje je dato ovlašćenom privrednom subjektu za carinska pojednostavljenja; ili
- 3) u drugim slučajevima kretanja robe.

Carinski organ može, ako postoji ekonomska potreba i ako to neće nepovoljno uticati na carinski nadzor, odobriti smeštaj domaće robe u prostor za privremeni smeštaj. Ta roba se neće smatrati robom u privremenom smeštaju.

Trajanje privremenog smeštaja

Član 132.

Strana roba koja se nalazi u privremenom smeštaju stavlja se u carinski postupak ili se ponovo izvozi u roku od 90 dana.

Izbor carinskog postupka

Član 133.

Deklarant može da izabere, osim ako je drugačije predviđeno, carinski postupak u koji će staviti robu, pod uslovima za taj postupak, nezavisno od prirode ili količine robe, zemlje porekla, otpreme ili odredišta.

Ovlašćenja Vlade

Član 134.

Vlada propisuje:

- 1) način podnošenja deklaracije za privremeni smeštaj iz člana 128. ovog zakona;
- 2) način izmene deklaracije za privremeni smeštaj, u skladu sa članom 129. st. 1. i 2. ovog zakona;
- 3) način poništavanja deklaracije za privremeni smeštaj, u skladu sa članom 129. stav 3. ovog zakona;
- 4) uslove za odobravanje drugih mesta za privremeni smeštaj robe iz člana 130. stav 1. ovog zakona;
- 5) uslove za davanje odobrenja za upravljanje prostorom za privremeni smeštaj, iz člana 131. ovog zakona;
- 6) bliže uslove za kretanje robe koja je u privremenom smeštaju iz člana 131. stav 9. ovog zakona;
- 7) kretanje robe iz člana 131. stav 9. tačka 3) ovog zakona.

DEO PETI

OPŠTA PRAVILA O CARINSKOM STATUSU, STAVLJANJU ROBE U CARINSKI POSTUPAK, PROVERI, PUŠTANJU I RASPOLAGANJU ROBOM

GLAVA I

CARINSKI STATUS ROBE

Carinski status domaće robe

Član 135.

Smatra se da sva roba u carinskom području Republike Srbije ima carinski status domaće robe, osim ako nije utvrđeno da je strana roba.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, u slučajevima koje propiše Vlada, carinski status domaće robe se dokazuje.

U slučajevima koje propiše Vlada, roba u potpunosti dobijena u carinskom području Republike Srbije nema carinski status domaće robe ako je dobijena od robe u privremenom smeštaju ili od robe koja je stavljena u postupak spoljnog tranzita, postupak skladištenja, postupak privremenog uvoza ili postupak aktivnog oplemenjivanja.

Gubitak carinskog statusa domaće robe

Član 136.

Domaća roba postaje strana roba ako je:

- 1) izneta sa carinskog područja Republike Srbije, ako se ne primenjuju pravila o unutrašnjem tranzitu;
- 2) stavljena u postupak spoljnog tranzita, postupak skladištenja ili postupak aktivnog oplemenjivanja, ako carinski propisi to dozvoljavaju;
- 3) stavljena u postupak upotrebe u posebne svrhe i/ili je naknadno ustupljena državi, ili je uništena, a ostao je otpad;
- 4) deklaracija za stavljanje robe u slobodan promet poništena nakon puštanja robe.

Domaća roba koja privremeno napušta carinsko područje Republike Srbije

Član 137.

U slučajevima iz člana 196. stav 2. tač. 2)–5) ovog zakona, roba zadržava carinski status domaće robe samo ako je taj status utvrđen pod određenim uslovima i u skladu sa carinskim propisima.

U slučajevima koje propiše Vlada, domaća roba može, bez promene carinskog statusa, da se kreće od jedne tačke do druge u carinskom području Republike Srbije i privremeno van tog područja, a da ne bude stavljena u carinski postupak.

Ovlašćenja Vlade

Član 138.

Vlada propisuje uslove za pružanje i proveru dokaza o carinskom statusu domaće robe, kao i:

- 1) slučajeve iz člana 135. stav 2. ovog zakona;
- 2) uslove za olakšavanje dokazivanja carinskog statusa domaće robe;
- 3) slučajeve u kojima roba iz člana 135. stav 3. ovog zakona nema carinski status domaće robe;
- 4) slučajeve u kojima se carinski status robe iz člana 137. stav 2. ovog zakona ne menja.

GLAVA II

STAVLJANJE ROBE U CARINSKI POSTUPAK

ODELJAK 1

OPŠTE ODREDBE

Deklaracija za robu i carinski nadzor domaće robe

Član 139.

Sva roba za koju postoji namera da se stavi u carinski postupak, osim u postupak slobodne zone, mora da bude obuhvaćena deklaracijom za taj carinski postupak.

U slučajevima koje propiše Vlada, osim u slučajevima navedenim u članu 5. stav 3. ovog zakona, deklaracija se može podneti upotrebom drugih sredstava, a ne tehnikom elektronske obrade podataka.

Domaća roba deklarirana za izvoz, unutrašnji tranzit ili pasivno oplemenjivanje podleže carinskom nadzoru od trenutka prihvatanja deklaracije iz stava 1. ovog člana do trenutka dok ne napusti carinsko područje Republike Srbije, dok ne bude ustupljena državi ili uništena ili dok se deklaracija ne poništi.

Nadležne carinarnice

Član 140.

Nadležna carinarnica za stavljanje robe u carinski postupak jeste carinarnica odgovorna prema mestu na kom se roba doprema, osim ako ovim zakonom nije drugačije predviđeno.

Ovlašćenja Vlade i ministra

Član 141.

Vlada propisuje:

- 1) slučajeve i način stavljanja robe u carinski postupak usmenim deklarisanjem ili drugim radnjama, u skladu sa članom 139. stav 2. ovog zakona.
- 2) nadležnost carinarnica u slučajevima na koje se ne primenjuje član 140. ovog zakona, uključujući ulazne i izlazne carinarnice.

Ministar može da odredi carinske organe za carinjenje određenih vrsta robe ili sprovođenje određenih postupaka.

ODELJAK 2

REDOVNE DEKLARACIJE

Sadržaj redovne deklaracije

Član 142.

Redovna deklaracija sadrži sve podatke neophodne za primenu odredaba koje uređuju carinski postupak za koji se roba deklarirše.

Prateće isprave

Član 143.

Prateće isprave neophodne za primenu odredaba kojima se uređuje carinski postupak za koji se roba deklarirše u posedu su deklaranta i na raspolaganju carinskom organu u vreme kada se podnosi deklaracija.

Prateće isprave se dostavljaju carinskom organu ako je propisano ili ako su neophodne za carinsku kontrolu.

Privredni subjekti mogu sastaviti prateće isprave pod uslovom da su za to dobili odobrenje carinskog organa.

Vlada propisuje uslove za davanje odobrenja iz stava 3. ovog člana.

Propisivanje oblika i sadržine deklaracije i drugih obrazaca

Član 144.

Ministar propisuje oblik, sadržinu i način podnošenja i popunjavanja carinske deklaracije i drugih deklaracija i obrazaca koji se upotrebljavaju u carinskom postupku.

ODELJAK 3

POJEDNOSTAVLJENJA

Pojednostavljena deklaracija

Član 145.

Carinski organ može da prihvati da lice stavi robu u carinski postupak na osnovu pojednostavljene deklaracije koja ne sadrži neke podatke navedene u članu 142. ovog zakona ili da uz nju ne priloži neke od isprava iz člana 143. ovog zakona.

Redovnu upotrebu pojednostavljene deklaracije iz stava 1. ovog člana odobrava carinski organ.

Dopunska deklaracija

Član 146.

U slučaju upotrebe pojednostavljene deklaracije iz člana 145. ovog zakona ili evidentiranja u poslovnim knjigama deklaranta u skladu sa članom 158. ovog zakona, deklarant je dužan da nadležnoj carinarnici, u određenom roku, podnese dopunsku deklaraciju koja sadrži podatke neophodne za dati carinski postupak.

U slučaju upotrebe pojednostavljene deklaracije iz člana 145. ovog zakona, neophodne prateće isprave zadržava deklarant i na raspolaganju su carinskom organu u određenom roku.

Dopunska deklaracija može biti opšta, periodična ili zbirna.

Od obaveze podnošenja dopunske deklaracije može se odustati u sledećim slučajevima:

- 1) ako se roba stavlja u postupak carinskog skladištenja;
- 2) u drugim slučajevima.

Carinski organ može odustati od zahteva za podnošenjem dopunske deklaracije pod sledećim uslovima:

- 1) ako se pojednostavljena deklaracija odnosi na robu čija su vrednost i količina ispod vrednosti koju Vlada utvrdi;

2) ako pojednostavljena deklaracija sadrži sve informacije koje su potrebne za dati carinski postupak; i

3) ako pojednostavljena deklaracija nije sačinjena evidentiranjem u poslovnim knjigama deklaranta.

Pojednostavljena deklaracija iz člana 145. ovog zakona ili evidentiranje u poslovnim knjigama deklaranta iz člana 158. ovog zakona i dopunska deklaracija čine celinu na koju se primenjuju propisi koji važe na dan prihvatanja pojednostavljene deklaracije u skladu sa članom 150. ovog zakona i na dan kada se roba evidentira u poslovnim knjigama deklaranta.

Mesto na kom je podneta dopunska deklaracija smatra se mestom nastanka carinskog duga, u skladu sa članom 75. ovog zakona.

Ovlašćenja Vlade

Član 147.

Vlada propisuje:

- 1) uslove za davanje odobrenja iz člana 145. stav 2. ovog zakona;
- 2) rok iz člana 146. stav 1. ovog zakona u kojem dopunska deklaracija treba da se podnese;
- 3) rok iz člana 146. stav 2. u kojem prateće isprave treba da budu u posedu deklaranta;
- 4) slučajeve u kojima se odustaje od obaveze podnošenja dopunske deklaracije u skladu sa članom 146. stav 4. tačka 2) ovog zakona;
- 5) način podnošenja pojednostavljene deklaracije iz člana 145. ovog zakona;
- 6) način podnošenja i rok za podnošenje dopunske deklaracije iz člana 146. ovog zakona.

ODELJAK 4

ODREDBE KOJE SE PRIMENJUJU NA SVE DEKLARACIJE

Podnošenje deklaracije

Član 148.

Ne isključujući primenu odredbe člana 146. st. 1, 2. i 3. ovog zakona, deklaraciju može da podnese svako lice koje može da pruži sve informacije koje su potrebne za primenu odredaba kojima se uređuje carinski postupak za koji se roba deklarira i koje mora da bude u mogućnosti da dopremi robu ili da organizuje da se roba dopremi carinarnici.

Ako prihvatanje deklaracije nameće posebne obaveze za određeno lice, deklaraciju mora da podnese to lice ili njegov zastupnik.

Deklarant mora biti poslovno nastanjen u carinskom području Republike Srbije.

Izuzetno od stava 3. ovog člana, deklarant ne mora biti poslovno nastanjen u carinskom području Republike Srbije, ako:

- 1) podnosi deklaraciju za tranzit ili privremeni uvoz;
- 2) povremeno podnosi deklaraciju, uključujući i deklaraciju za upotrebu u posebne svrhe ili aktivno oplemenjivanje, pod uslovom da carinski organ smatra to opravdanim;
- 3) je poslovno nastanjen u zemlji, odnosno teritoriji koja se graniči sa carinskim područjem Republike Srbije, a robu na koju se deklaracija odnosi, doprema carinarnici Republike Srbije na granici, odnosno administrativnoj liniji sa tom zemljom, odnosno teritorijom, pod uslovom da ta zemlja, odnosno teritorija u kojoj je on poslovno nastanjen odobrava recipročne povlastice licima poslovno nastanjenim u carinskom području Republike Srbije.

Deklaracija mora biti overena.

Podnošenje deklaracije pre dopremanja robe

Član 149.

Deklaracija može biti podneta pre očekivanog dopremanja robe carinarnici. Ako se roba ne dopremi u roku od 30 dana od dana podnošenja deklaracije, smatra se da deklaracija nije podneta.

Prihvatanje deklaracije

Član 150.

Carinski organ odmah prihvata deklaraciju koja je podneta u skladu sa odredbama čl. 139–161. ovog zakona, pod uslovom da je roba za koju se podnosi deklaracija dopremljena carinarnici.

U sprovođenju carinskog postupka za koji je roba deklarirana primenjuju se propisi koji važe na dan prihvatanja deklaracije, ako nije drukčije propisano.

Izmena deklaracije

Član 151.

Deklarant može na sopstveni zahtev, posle prihvatanja deklaracije, uz odobrenje carinskog organa, da izmeni ili dopuni jedan ili više podataka u deklaraciji. Izmene deklaracije se ne mogu odnositi na drugu robu, osim one koju je prvobitno obuhvatala.

Izmena deklaracije se neće odobriti ako je zahtev za izmenu podnet nakon što je carinski organ:

- 1) obavestio deklaranta da namerava da izvrši pregled robe;
- 2) utvrdio da su podaci čija se izmena traži netačni;
- 3) pustio robu deklarantu.

Izuzetno od stava 2. ovog člana, na zahtev deklaranta, u roku od tri godine od dana prihvatanja deklaracije, izmena deklaracije može da se odobri posle puštanja robe kako bi deklarant ispunio svoje obaveze u vezi sa stavljanjem robe u određeni carinski postupak.

Poništavanje deklaracije

Član 152.

Carinski organ, na zahtev deklaranta, poništava prihvaćenu deklaraciju u nekom od sledećih slučajeva:

- 1) ako deklarant pruži dokaze da će roba odmah biti stavljena u drugi carinski postupak;
- 2) ako deklarant pruži dokaze da, zbog posebnih okolnosti, stavljanje robe u carinski postupak za koji je deklarirana nije više opravdano.

Ako je carinski organ obavestio deklaranta o svojoj nameri da pregleda robu, zahtev za poništavanje deklaracije neće se prihvatiti dok se pregled ne obavi.

Deklaracija se ne može poništiti nakon puštanja robe deklarantu, osim u slučajevima koje propiše Vlada.

Ovlašćenja Vlade

Član 153.

Vlada propisuje:

- 1) postupanje carinskog organa po deklaraciji podnetoj u skladu sa odredbom člana 149. ovog zakona;
- 2) postupanje carinskog organa sa deklaracijom prihvaćenom u skladu sa odredbama čl. 150. i 156. ovog zakona;
- 3) uslove za izmenu deklaracije nakon puštanja robe u skladu sa odredbom člana 151. stav 3. ovog zakona.

ODELJAK 5

OSTALA POJEDNOSTAVLJENJA

Pojednostavljenje deklaracije za robu iz različitih tarifnih oznaka

Član 154.

Ako se uvozi ili izvozi pošiljka koja se sastoji od robe koja se svrstava u više tarifnih oznaka, a postupanje sa svakom od te robe u skladu sa njenom tarifnom oznakom, da bi se sačinila deklaracija, bi iziskivalo rad i troškove nesrazmerne uvoznim ili izvoznim dažbinama koje bi trebalo platiti, carinski organ može, na zahtev deklaranta, dozvoliti da se uvozne ili izvozne dažbine obračunaju za celu pošiljku na osnovu tarifne oznake robe sa najvišom stopom carine.

Carinski organ neće odobriti pojednostavljenje iz stava 1. ovog člana za robu koja je predmet zabrana ili ograničenja ili naplate akcize, ako je pravilno svrstavanje neophodno za primenu te mere.

Ovlašćenje Vlade

Član 155.

Vlada propisuje način određivanja tarifne oznake za robu za koju je propisana naplata carine, iz člana 154. stav 1. ovog zakona.

Centralizovano carinjenje

Član 156.

Carinski organ može da odobri licu, na njegov zahtev, da deklaraciju za robu podnese carinarnici nadležnoj prema mestu gde je to lice poslovno nastanjeno, a roba se doprema drugoj carinarnici.

Podnosilac zahteva za odobrenje iz stava 1. ovog člana je ovlašćeni privredni subjekat za carinska pojednostavljenja.

Carinski organ kom je podneta deklaracija dužan je da:

- 1) nadzire stavljanje robe u određeni carinski postupak;
- 2) sprovodi carinske kontrole radi provere deklaracije, iz člana 162. tač. 1) i 2) ovog zakona;
- 3) zahteva, ako je opravdano, da carinarnica kojoj je roba dopremljena sprovede carinske kontrole radi provere deklaracije iz člana 162. tač. 3) i 4) ovog zakona;
i
- 4) sprovodi carinske formalnosti za naplatu uvoznih ili izvoznih dažbina koje odgovaraju carinskom dugu.

Carinarnica kojoj se podnosi deklaracija i carinarnica kojoj se roba doprema razmenjuju informacije neophodne za proveru deklaracije i za puštanje robe.

Carinarnica kojoj se roba doprema, pored kontrola koje vrši u vezi sa robom unetom u carinsko područje Republike Srbije ili iznetom iz njega, sprovodi i carinske kontrole iz stava 4. tačka 3) ovog člana i rezultate tih kontrola dostavlja carinarnici kojoj se deklaracija podnosi.

Carinarnica kojoj je podneta deklaracija pušta robu u skladu sa odredbama čl. 168. i 169. ovog zakona, uzimajući u obzir:

- 1) rezultate sopstvenih kontrola za proveru deklaracije;
- 2) rezultate kontrola koje je sprovedla carinarnica kojoj je roba dopremljena, radi provere deklaracije i kontrole robe unete u carinsko područje Republike Srbije ili iznete iz njega.

Ovlašćenja Vlade

Član 157.

Vlada propisuje bliže uslove za davanje odobrenja iz člana 156. stav 1. ovog zakona, neophodne carinske formalnosti i kontrole iz člana 156. ovog zakona, kao i slučajeve u kojima se može odustati od obaveze dopremanja robe iz člana 158. st. 3, 4. i 5. ovog zakona.

Evidentiranje u poslovnim knjigama deklaranta

Član 158.

Carinski organ može da odobri licu, na njegov zahtev, da podnese deklaraciju, uključujući i pojednostavljenu deklaraciju, u obliku evidentiranja u poslovnim knjigama deklaranta, pod uslovom da su podaci iz te deklaracije na raspolaganju carinskom organu u elektronskom sistemu deklaranta u vreme podnošenja deklaracija u obliku evidentiranja u poslovnim knjigama deklaranta.

Deklaracija se smatra prihvaćenom u trenutku evidentiranja u poslovnim knjigama.

Carinski organ može, na zahtev deklaranta, odustati od obaveze dopremanja robe. U tom slučaju, roba se smatra puštenom u trenutku evidentiranja u poslovnim knjigama deklaranta.

Odustajanje od obaveze dopremanja robe iz stava 3. ovog člana može se odobriti ako su ispunjeni sledeći uslovi:

- 1) deklarant je ovlašćeni privredni subjekat za carinska pojednostavljenja;
- 2) priroda i protok robe to opravdavaju i carinski organ je upoznat sa tim;
- 3) nadzorna carinarnica ima pristup svim informacijama koje smatra neophodnim za pregled robe, ako se javi potreba za tim;
- 4) u vreme evidentiranja u poslovnim knjigama, roba nije više predmet zabrana ili ograničenja, osim ako je drugačije predviđeno u odobrenju.

Izuzetno od stava 4. ovog člana, nadzorna carinarnica može, u posebnim slučajevima, zahtevati dopremanje robe.

Uslovi u skladu sa kojima se dozvoljava puštanje robe utvrđuju se odobrenjem.

Ovlašćenja Vlade

Član 159.

Vlada propisuje uslove za davanje odobrenja iz člana 158. stav 1. ovog zakona, kao i neophodne carinske formalnosti i kontrole.

Samoprocena

Član 160.

Carinski organ može da odobri licu, na njegov zahtev, da sprovede određene carinske formalnosti koje bi trebalo da sprovede carinski organ, kako bi utvrdio

iznos uvoznih ili izvoznih dažbina koji treba da se plati i da sprovede određene kontrole pod carinskim nadzorom.

Podnosilac zahteva za odobrenje iz stava 1. ovog člana je ovlašćeni privredni subjekat za carinska pojednostavljenja.

Ovlašćenja Vlade

Član 161.

Vlada će propisati:

- 1) uslove za davanje odobrenja iz člana 160. stav 1. ovog zakona;
- 2) način sprovođenja carinskih formalnosti i kontrola koje vrši nosilac odobrenja iz člana 160. stav 1. ovog zakona.

GLAVA III PROVERA I PUŠTANJE ROBE

ODELJAK 1 PROVERA

Provera deklaracije

Član 162.

Carinski organ može, radi provere tačnosti podataka sadržanih u deklaraciji koja je prihvaćena:

- 1) pregledati deklaraciju i prateće isprave;
- 2) zahtevati da deklarant podnese druge isprave;
- 3) pregledati robu;
- 4) uzimati uzorke za analizu ili detaljno ispitivanje robe.

Pregled i uzorkovanje robe

Član 163.

Prevoz robe do mesta pregleda i uzimanja uzoraka, kao i svako rukovanje robom radi tog pregleda ili uzimanja uzoraka, obavlja deklarant ili drugo lice na njegovu odgovornost. Nastale troškove snosi deklarant.

Deklarant ima pravo da bude prisutan ili da ima zastupnika kada se roba pregleda i kada se uzimaju uzorci. Ako carinski organ to smatra opravdanim, može zahtevati da deklarant ili njegov zastupnik budu prisutni kada se roba pregleda ili se uzimaju uzorci ili da im pruži pomoć neophodnu za olakšanje tog pregleda ili uzimanja uzoraka.

Pod uslovom da su uzorci uzeti u skladu sa propisima, carinski organ nije obavezan da plati bilo kakve naknade za uzete uzorke ali snosi troškove njihove analize ili pregleda.

Delimičan pregled i uzorkovanje robe

Član 164.

Ako se pregleda samo deo robe obuhvaćene deklaracijom ili se uzimaju uzorci, rezultati delimičnog pregleda ili analize, odnosno pregleda uzoraka primenjuju se na svu robu koja je obuhvaćena tom deklaracijom.

Deklarant može da zahteva dodatni pregled ili uzorkovanje robe ako smatra da rezultati delimičnog pregleda ili analize ili pregleda uzetih uzoraka ne odgovaraju u preostaloj deklariranoj robi. Zahtev se odobrava pod uslovom da roba nije puštena ili, ako je puštena, deklarant mora da dokaže da nije izmenjena ni na koji način.

Ako deklaracija obuhvata robu iz dva ili više naimenovanja, smatra se da podaci koji se odnose na robu iz svakog naimenovanja čine posebnu deklaraciju.

Rezultati provere

Član 165.

Ako je deklaracija proverena, utvrđene činjenice su osnov za primenu propisa koji uređuju carinski postupak u koji je roba stavljena.

Ako deklaracija nije proverena, podaci koje je deklarant naveo u deklaraciji su osnov za primenu propisa koji uređuju carinski postupak u koji je roba stavljena.

Mere za identifikaciju

Član 166.

Carinski organ ili, po potrebi, privredni subjekti kojima je carinski organ to odobrio, preuzima mere neophodne za identifikaciju robe ako se identifikacija zahteva kako bi se obezbedila primena propisa kojima se uređuje carinski postupak za koji je roba deklarirana.

Sredstva za identifikaciju pričvršćena za robu, pakovanje ili prevozna sredstva uklanja ili uništava samo carinski organ ili, ako im je carinski organ to odobrio, privredni subjekti, osim ako se zbog nepredviđenih okolnosti ili više sile, moraju ukloniti ili uništiti kako bi se osigurala zaštita robe ili prevoznog sredstva.

Ovlašćenje ministra

Član 167.*

Ministar propisuje mere za proveru deklaracije, za ispitivanje i uzorkovanje robe i za rezultate provere.*

*Službeni glasnik RS, broj 138/2022

ODELjAK 2
PUŠTANjE

Puštanje robe

Član 168.

Ako su uslovi za stavljanje robe u određeni carinski postupak ispunjeni i ako se ne primenjuju nikakva ograničenja, niti je roba predmet bilo kakvih zabrana, carinski organ pušta robu čim se podaci u deklaraciji provere ili prihvate bez provere.

Odredba stava 1. ovog člana se primenjuje i ako provera iz člana 162. ovog zakona ne može da se završi u razumnom roku, a roba više ne mora biti prisutna radi provere.

Sva roba obuhvaćena istom deklaracijom pušta se u isto vreme.

Radi primene stava 3. ovog člana, ako deklaracija obuhvata robu iz dva ili više naimenovanja, smatra se da podaci, koji se odnose na robu iz svakog naimenovanja, čine posebnu deklaraciju.

Puštanje robe koje zavisi od plaćanja iznosa uvozne ili izvozne dažbine koji odgovara carinskom dugu ili polaganje obezbeđenja

Član 169.

Ako zbog stavljanja robe u carinski postupak nastaje carinski dug, puštanje robe je uslovljeno plaćanjem iznosa uvoznih ili izvoznih dažbina koji odgovara carinskom dugu ili polaganjem obezbeđenja koje pokriva taj dug.

Ne isključujući primenu odredbe stava 3. ovog člana, odredba stava 1. ovog člana se ne primenjuje na privremeni uvoz sa delimičnim oslobođenjem od plaćanja uvoznih dažbina.

Ako, u skladu sa odredbama kojima se uređuje carinski postupak za koji je roba deklarirana, carinski organ zahteva polaganje obezbeđenja za plaćanje carinskog duga koji bi mogao da nastane, roba se ne pušta za određeni carinski postupak dok se ne položi obezbeđenje.

Ako se upotrebljava pojednostavljenje iz čl. 145, 158. i 160. ovog člana i položeno je zajedničko obezbeđenje, puštanje robe nije uslovljeno praćenjem obezbeđenja od strane carinskog organa.

Ovlašćenje Vlade

Član 170.

Vlada će propisati slučajeve u kojima puštanje robe nije uslovljeno polaganjem obezbeđenja za robu za koju je zatražena dodela tarifne kvote, kao i uslove pod kojima je moguće puštanje robe koje nije uslovljeno polaganjem obezbeđenja za robu za koju je zatražena dodela tarifne kvote.

GLAVA IV RASPOLAGANJE ROBOM

Uništavanje robe

Član 171.

Ako carinski organ na osnovu carinskih i drugih propisa zahteva da roba koja je bila dopremljena carinarnici bude uništena o tome obaveštava držaoca robe. Troškove uništavanja snosi držalac robe.

Mere koje preduzimaju carinski organi

Član 172.

Carinski organ u skladu sa carinskim i drugim propisima preduzima sve neophodne mere, uključujući oduzimanje i prodaju robe, ili uništavanje, u sledećim slučajevima:

- 1) ako jedna od obaveza utvrđenih carinskim propisom koje se odnose na unošenje strane robe na carinsko područje Republike Srbije nije ispunjena, ili je roba izuzeta ispod carinskog nadzora;
- 2) ako roba ne može da se pusti iz bilo kog od sledećih razloga:
 - (1) nije bilo moguće, iz razloga koji se pripisuju deklarantu, preduzeti ili nastaviti pregled robe u roku koji je propisao carinski organ,
 - (2) isprave koje moraju da se prilože pre nego što roba može da se stavi ili pusti u zahtevani carinski postupak, nisu priložene,
 - (3) plaćanja koja je trebalo izvršiti ili garancija koju je trebalo obezbediti u vezi sa uvoznim ili izvoznim dažbinama, u zavisnosti od slučaja, nisu izvršena, odnosno nisu obezbeđena u propisanom roku,
 - (4) roba je predmet zabrana ili ograničenja;
- 3) ako roba nije preuzeta u razumnom roku nakon njenog puštanja;
- 4) ako je nakon puštanja otkriveno da roba ne ispunjava uslove za puštanje; ili
- 5) ako je roba ustupljena državi u skladu sa članom 173. ovog zakona.

Strana roba koja je ustupljena državi, privremeno oduzeta ili oduzeta smatra se stavljenom u postupak carinskog skladištenja i unosi je u evidenciju držalac carinskog skladišta ili carinski organ, ako je on čuva.

Ako je za robu koja treba da se uništi, ustupi državi, privremeno oduzme ili oduzme već podneta deklaracija, evidencija uključuje pozivanje na broj deklaracije. Carinski organ poništava tu deklaraciju.

Troškove mera iz stava 1. ovog člana snosi:

- 1) u slučaju iz stava 1. tačka 1) ovog člana – svako lice koje je trebalo da ispuni date obaveze ili koje je izuzelo robu ispod carinskog nadzora;
- 2) u slučajevima iz stava 1. tač. 2) i 3) ovog člana – deklarant;
- 3) u slučaju iz stava 1. tačka 4) ovog člana – lice koje treba da ispuni uslove propisane za puštanje robe;
- 4) u slučaju iz stava 1. tačka 5) ovog člana – lice koje ustupa robu državi.

Ustupanje

Član 173.

Stranu robu i domaću robu stavljen u postupak upotrebe u posebne svrhe može, uz prethodnu saglasnost carinskog organa da ustupi državi nosilac postupka ili kada je to prihvatljivo, držalac robe.

Ovlašćenja Vlade

Član 174.

Vlada propisuje način:

- 1) uništavanja robe, iz člana 171. ovog zakona;
- 2) prodaje robe, iz člana 172. stav 1. ovog zakona;
- 3) ustupanja robe državi iz člana 173. ovog zakona.

DEO ŠESTI

STAVLJANJE ROBE U SLOBODAN PROMET I OSLOBOĐENJE OD PLAĆANJA UVOZNIH DAŽBINA

GLAVA 1

STAVLJANJE ROBE U SLOBODAN PROMET

Oblast primene i dejstvo

Član 175.

Strana roba koja je namenjena za stavljanje na tržište Republike Srbije ili je namenjena za privatnu upotrebu ili potrošnju unutar carinskog područja Republike Srbije stavlja se u slobodan promet.

Stavljanje robe iz stava 1. ovog člana u slobodan promet podrazumeva sledeće:

- 1) naplatu obračunate uvozne dažbine;
- 2) naplatu, po potrebi, ostalih dažbina, u skladu sa posebnim propisima koji se odnose na naplatu tih dažbina;
- 3) primenu mera trgovinske politike i zabrana i ograničenja ako se ne primenjuju pre stavljanja robe u slobodan promet; i
- 4) izvršavanje ostalih formalnosti utvrđenih za uvoz robe.

Stavljanjem u slobodan promet strana roba stiče carinski status domaće robe.

Mere trgovinske politike

Član 176.

Ako se proizvodi dobijeni u postupku aktivnog oplemenjivanja stavljaju u slobodan promet, a obračun iznosa uvoznih dažbina se vrši u skladu sa članom 74. stav 4. ovog zakona, mere trgovinske politike koje treba da se primene jesu

one koje bi se primenile prilikom stavljanja u slobodan promet robe stavljene u postupak aktivnog oplemenjivanja.

Odredba stava 1. ovog člana ne primenjuje se na ostatke i otpatke.

Ako se proizvodi dobijeni u postupku aktivnog oplemenjivanja stavljaju u slobodan promet, a obračun iznosa uvoznih dažbina se vrši u skladu sa članom 73. stav 1. ovog zakona, mere trgovinske politike koje bi trebalo da se primene na te proizvode primenjuju se samo ako je roba stavljena u postupak aktivnog oplemenjivanja predmet takvih mera.

Ako su posebnim propisima utvrđene mere trgovinske politike za stavljanje u slobodan promet, takve mere se ne primenjuju na dobijene proizvode stavljene u slobodan promet nakon pasivnog oplemenjivanja ako:

- 1) dobijeni proizvodi zadrže domaće poreklo u smislu člana 45. ovog zakona;
- 2) se pasivno oplemenjivanje odnosi na popravku, uključujući sistem standardne zamene naveden u članu 225. ovog zakona; ili
- 3) pasivno oplemenjivanje sledi nakon dodatnih radnji prerade u skladu sa članom 222. ovog zakona.

GLAVA II
OSLOBOĐENJE OD PLAĆANJA UVOZNIH DAŽBINA

ODELJAK 1
VRAĆENA ROBA

Oblast primene i dejstvo

Član 177.

Za stranu robu, a koja je prvobitno bila izvezena kao domaća roba sa carinskog područja Republike Srbije i koja se vraća na to područje u roku od tri godine i deklariše za stavljanje u slobodan promet, na zahtev lica, odobrava se oslobođenje od plaćanja uvoznih dažbina.

Odredba stava 1. ovog člana se primenjuje čak i ako vraćena roba predstavlja samo deo robe prvobitno izvezene sa carinskog područja Republike Srbije.

Rok od tri godine iz stava 1. ovog člana može se produžiti u slučaju posebnih okolnosti.

Ako je, pre njenog izvoza sa carinskog područja Republike Srbije, vraćena roba bila stavljena u slobodan promet bez plaćanja carine ili uz smanjenu stopu carine zbog određene upotrebe u posebne svrhe, oslobođenje od plaćanja dažbina u skladu sa stavom 1. ovog člana odobrava se samo ako se roba stavlja u slobodan promet radi upotrebe u iste posebne svrhe.

Ako upotreba u posebne svrhe zbog koje se roba stavlja u slobodan promet više nije ista, iznos uvoznih dažbina umanjuje se za ukupan iznos dažbina naplaćenih za robu kada je prvi put stavljena u slobodan promet. Ako taj iznos prekorači

onaj koji je obračunat pri stavljanju vraćene robe u slobodan promet, ne odobrava se povraćaj više plaćenih dažbina.

Ako je domaća roba izgubila svoj carinski status kao domaća roba u skladu sa članom 136. ovog zakona i naknadno se stavlja u slobodan promet, primenjuju se odredbe st. 1–5. ovog člana.

Oslobođenje od plaćanja uvoznih dažbina odobrava se samo ako je roba vraćena u stanju u kome je izvezena.

Oslobođenje od plaćanja uvoznih dažbina ostvaruje se na osnovu dokaza kojima se utvrđuje da su uslovi za oslobođenje ispunjeni.

Roba za koju su iskorišćene mere utvrđene poljoprivrednom politikom

Član 178.

Oslobođenje od plaćanja uvoznih dažbina predviđeno članom 177. ovog zakona ne odobrava se za robu za koju su iskorišćene mere utvrđene poljoprivrednom politikom a odnose se na njen izvoz sa carinskog područja Republike Srbije, osim ako u slučajevima koje propiše Vlada nije drugačije predviđeno.

Roba koja je prethodno bila stavljena u postupak aktivnog oplemenjivanja

Član 179.

Odredba člana 177. ovog zakona primenjuje se na dobijene proizvode koji su prvobitno bili ponovo izvezeni sa carinskog područja Republike Srbije posle postupka aktivnog oplemenjivanja.

Na zahtev deklaranta i pod uslovom da deklarant podnese neophodne dokaze, iznos uvoznih dažbina za robu koja je obuhvaćena stavom 1. ovog člana utvrđuje se u skladu sa članom 74. stav 4. ovog zakona. Dan prihvatanja deklaracije za ponovni izvoz smatra se danom stavljanja robe u slobodan promet.

Oslobođenje od plaćanja uvoznih dažbina iz člana 177. ovog zakona ne odobrava se za dobijene proizvode koji su izvezeni u skladu sa članom 193. stav 4. tačka 3) ovog zakona, osim u slučaju ako se roba stavi u postupak aktivnog oplemenjivanja.

Ovlašćenja Vlade

Član 180.

Vlada propisuje slučajeve:

- 1) u kojima se roba smatra vraćenom u stanju u kome je bila izvezena;
- 2) iz člana 178. ovog zakona.

Vlada propisuje način dokazivanja ispunjenja uslova za oslobođenje od plaćanja uvoznih dažbina iz člana 177. stav 8. ovog zakona.

ODELJAK 2
MORSKI RIBOLOV I PROIZVODI IZVAĐENI IZ MORA

Proizvodi morskog ribolova i drugi proizvodi izvađeni iz mora

Član 181.

Ne isključujući primenu odredbe člana 45. stav 1. ovog zakona, za sledeće proizvode se odobrava oslobođenje od plaćanja uvoznih dažbina kada se stavljaju u slobodan promet:

- 1) proizvodi morskog ribolova i drugi proizvodi izvađeni iz teritorijalnog mora drugih država na brodovima registrovanim ili upisanim u odgovarajući registar Republike Srbije i koji plove pod njenom zastavom;
- 2) proizvodi dobijeni od proizvoda iz tačke 1) ovog stava na brodovima-fabrikama koji ispunjavaju uslove utvrđene tom tačkom.

Za oslobođenje od plaćanja uvoznih dažbina iz stava 1. ovog člana moraju se pružiti dokazi da su uslovi utvrđeni tim stavom ispunjeni.

Ovlašćenje Vlade

Član 182.

Vlada propisuje način dokazivanja činjenica iz člana 181. stav 2. ovog zakona.

**DEO SEDMI
POSEBNI POSTUPCI**

*GLAVA I
OPŠTE ODREDBE*

Oblast primene

Član 183.

Roba može biti stavljena u bilo koju od sledećih posebnih postupaka:

- 1) postupci tranzita, koji obuhvataju spoljni i unutrašnji tranzit;
- 2) postupci smeštaja, koji obuhvataju carinska skladišta i slobodne zone;
- 3) postupci posebne upotrebe, koji obuhvataju privremeni uvoz i upotrebu u posebne svrhe;
- 4) postupci oplemenjivanja, koji obuhvataju aktivno i pasivno oplemenjivanje.

Odobrenje

Član 184.

Odobrenje carinskog organa zahteva se za:

- 1) postupak aktivnog ili pasivnog oplemenjivanja, postupak privremenog uvoza ili postupak upotrebe u posebne svrhe;

2) upravljanje carinskim skladištem, osim ako je držalac prostora za smeštaj sâm carinski organ.

Uslovi pod kojima je upotreba jednog ili više postupaka iz stava 1. tačka 1) ovog člana, odnosno upravljanje carinskim skladištem dozvoljena, utvrđuju se odobrenjem.

Odobrenje iz stava 1. ovog člana, carinski organ može dati naknadno, ako su ispunjeni svi sledeći uslovi:

- 1) postoji dokazana ekonomska potreba;
- 2) zahtev nije u vezi sa pokušajem prevare;
- 3) podnosilac zahteva je dokazao na osnovu računa ili evidencije:
 - (1) da su svi zahtevi postupka ispunjeni,
 - (2) da se, po potrebi, roba može identifikovati u datom roku,
 - (3) da je omogućena kontrola postupka;
- 4) sve formalnosti neophodne za regulisanje statusa robe mogu da se sprovedu, uključujući, po potrebi, poništavanje datih deklaracija;
- 5) naknadno odobrenje nije dato podnosiocu zahteva po isteku roka od tri godine od dana kada je zahtev prihvaćen;
- 6) ispitivanje ekonomskih uslova se ne zahteva, osim ako se zahtev odnosi na produženje važenja odobrenja za istu vrstu delatnosti i robu;
- 7) zahtev se ne odnosi na upravljanje carinskim skladištem;
- 8) ako se zahtev odnosi na produženje važenja odobrenja za istu vrstu delatnosti i robu, zahtev se podnosi pre isteka roka od tri godine od dana izdavanja prvobitnog odobrenja.

Carinski organ može naknadno da da odobrenje i ako roba stavljena u carinski postupak nije više dostupna u vreme kada je zahtev za odobrenje prihvaćen.

Osim ako nije drugačije predviđeno, odobrenje iz stava 1. ovog člana daje se samo licima koja ispunjavaju sve sledeće uslove:

- 1) poslovno su nastanjeni na carinskom području Republike Srbije;
- 2) pruže neophodne dokaze o ispravnom vođenju poslova; smatra se da ovlašćeni privredni subjekat za carinska pojednostavljenja ispunjava ovaj uslov ako je aktivnost koja se odnosi na taj poseban postupak uzeta u obzir u odobrenju iz člana 27. stav 3. tačka 1) ovog zakona;
- 3) ako za carinski dug ili ostale dažbine koje mogu nastati za robu stavljenu u poseban postupak, daju obezbeđenje u skladu sa članom 77. ovog zakona;

4) u slučaju privremenog uvoza ili postupka aktivnog oplemenjivanja, upotrebljavaju robu ili ugovaraju njenu upotrebu, odnosno sprovode radnje prerade robe ili ugovaraju da se one sprovedu određenim redom.

Osim ako je drugačije predviđeno u stavu 5. ovog člana, odobrenje iz stava 1. ovog člana daje se samo ako:

- 1) carinski organ može da vrši carinski nadzor bez uvođenja administrativnih mera koje su nesrazmerne privrednim potrebama;
- 2) suštinski interesi domaćih proizvođača ne bi bili ugroženi odobrenjem za postupak oplemenjivanja (ekonomski uslovi).

Smatra se da suštinski interesi domaćih proizvođača nisu ugroženi, u smislu stava 6. tačka 2) ovog člana, odnosno smatra se da su ispunjeni ekonomski uslovi, osim ako postoje dokazi o suprotnom.

Ako postoji dokaz da suštinski interesi domaćih proizvođača mogu biti ugroženi, ispitivanje ekonomskih uslova se vrši na način koji propiše Vlada.

Ovlašćenja Vlade

Član 185.

Vlada propisuje:

- 1) uslove za davanje odobrenja za postupke iz člana 184. stav 1. ovog zakona;
- 2) izuzetke od uslova iz člana 184. st. 5. i 6. ovog zakona;
- 3) slučajeve u kojima se ekonomski uslovi smatraju ispunjenim, u skladu sa članom 184. stav 7. ovog zakona.

Evidencija

Član 186.

Nosilac odobrenja, nosilac postupka i sva lica koja obavljaju delatnost koja uključuje smeštaj, obradu ili preradu robe ili prodaju ili kupovinu robe u slobodnim zonama, vode odgovarajuće evidencije na način koji je odobrio carinski organ, osim za postupak tranzita ili ako je drugačije predviđeno ovim zakonom i propisima donetim na osnovu ovog zakona.

Evidencija sadrži podatke koji omogućavaju carinskom organu da nadzire carinski postupak u koji je roba stavljena, naročito u pogledu identifikacije robe stavljene u taj postupak, njenog carinskog statusa i njenog kretanja.

Smatra se da ovlašćeni privredni subjekat za carinska pojednostavljenja ispunjava obaveze iz stava 1. ovog člana ako je njegova evidencija odgovarajuća za potrebe posebnog postupka u koji je roba stavljena.

Okončanje posebnog postupka

Član 187.

Poseban postupak se okončava kada se roba stavljena u taj postupak ili se dobijeni proizvodi stave u novi carinski postupak, kada su izneti sa carinskog područja Republike Srbije, uništeni bez ostataka, ili ustupljeni državi u skladu sa članom 173. ovog zakona, osim za postupak tranzita i ne isključujući primenu odredbe člana 219. ovog zakona.

Postupak tranzita okončava carinski organ kada je u mogućnosti da utvrdi, na osnovu poređenja podataka dostupnih polaznoj carinarnici i podataka dostupnih odredišnoj carinarnici, da je postupak završen ispravno.

Carinski organ preduzima sve mere neophodne za regulisanje statusa robe za koju postupak nije okončan u skladu sa propisanim uslovima.

Okončanje postupka se vrši u određenom roku, ako ovim zakonom i propisima donetim na osnovu ovog zakona nije drugačije predviđeno.

Ovlašćenja Vlade

Član 188.

Vlada utvrđuje rok, odnosno način određivanja roka iz člana 187. stav 4. ovog zakona i okončanje posebnog postupka iz člana 187. ovog zakona.

Prenos prava i obaveza

Član 189.

Prava i obaveze nosioca postupka u vezi sa robom koja je stavljena u poseban postupak, osim postupka tranzita, mogu biti potpuno ili delimično prenesena na drugo lice koje ispunjava uslove utvrđene za taj postupak.

Kretanje robe

Član 190.

U slučajevima koje propiše Vlada, roba stavljena u poseban postupak, osim postupka tranzita, ili u slobodnu zonu može se kretati između različitih mesta na carinskom području Republike Srbije.

Uobičajeni oblici postupanja

Član 191.

Roba stavljena u postupak carinskog skladištenja ili postupak oplemenjivanja ili u slobodnu zonu može biti predmet uobičajenih oblika postupanja koji se obavljaju radi njenog očuvanja, poboljšanja izgleda ili tržišnog kvaliteta ili njene pripreme za distribuciju ili dalju prodaju.

Ovlašćenja Vlade

Član 192.

Vlada propisuje:

1) slučajeve i uslove za kretanje robe u skladu sa članom 190. ovog zakona;

2) uobičajene oblike postupanja sa robom stavljenom u postupak carinskog skladištenja, postupak oplemenjivanja ili u slobodnu zonu, u skladu sa članom 191. ovog zakona.

Vlada propisuje uslove i postupak za:

- 1) prenos prava i obaveza nosioca postupka u vezi sa robom koja je stavljena u poseban postupak, osim postupka tranzita, u skladu sa članom 189. ovog zakona;
- 2) kretanje robe stavljene u poseban postupak, osim tranzitnog, ili u slobodnu zonu u skladu sa članom 190. ovog zakona.

Ekvivalentna roba

Član 193.

Ekvivalentna roba je domaća roba koja se smešta, upotrebljava ili prerađuje umesto robe stavljene u poseban postupak.

U postupku pasivnog oplemenjivanja, ekvivalentna roba je strana roba, a koja je prerađena umesto domaće robe stavljene u postupak pasivnog oplemenjivanja.

Osim ako ovim zakonom i propisima nije drugačije predviđeno, ekvivalentna roba mora da ima istu tarifnu oznaku, isti tržišni kvalitet i iste tehničke karakteristike kao roba koju zamenjuje.

Pod uslovom da je obezbeđeno pravilno sprovođenje postupka, naročito u pogledu carinskog nadzora, carinski organ na zahtev deklaranta, odobrava:

- 1) upotrebu ekvivalentne robe u postupku carinskog skladištenja, u slobodnim zonama, u postupku upotrebe u posebne svrhe i postupku oplemenjivanja;
- 2) upotrebu ekvivalentne robe u postupku privremenog uvoza, u slučajevima koje propiše Vlada;
- 3) u slučaju postupka aktivnog oplemenjivanja, izvoz dobijenih proizvoda dobijenih od ekvivalentne robe, pre uvoza robe koju zamenjuje;
- 4) u slučaju postupka pasivnog oplemenjivanja, uvoz dobijenih proizvoda dobijenih od ekvivalentne robe, pre izvoza robe koju zamenjuje.

Smatra se da je ovlašćeni privredni subjekat za carinska pojednostavljenja ispunio uslov da je pravilno sprovođenje postupka obezbeđeno, ako je aktivnost koja se odnosi na upotrebu ekvivalentne robe za taj postupak uzeta u obzir u odobrenju iz člana 27. stav 3. tačka 1) ovog zakona.

Upotreba ekvivalentne robe ne odobrava se u sledećim slučajevima:

- 1) ako se samo uobičajeni oblici postupanja definisani u članu 191. ovog zakona sprovode u postupku aktivnog oplemenjivanja;
- 2) ako se zabrana povraćaja ili izuzeća od plaćanja uvoznih dažbina primenjuje na robu bez porekla upotrebljenu za proizvodnju dobijenih proizvoda u postupku

aktivnog oplemenjivanja, za koju se dokaz o poreklu izdaje ili izrađuje u okviru preferencijalnog aranžmana između Republike Srbije i određenih zemalja ili teritorija van carinskog područja Republike Srbije ili grupe takvih zemalja ili teritorija;

3) ako bi to dovelo do neopravdane pogodnosti u vezi sa uvoznim dažbinama ili ako je to propisima predviđeno.

U slučaju iz stava 4. tačka 3) ovog člana, ako dobijeni proizvodi podležu izvoznim dažbinama kada se ne izvoze u kontekstu postupka aktivnog oplemenjivanja, nosilac odobrenja polaže obezbeđenje kako bi osigurao plaćanje izvoznih dažbina ako se strana roba ne uveze u roku iz člana 221. stav 5. ovog zakona.

Ovlašćenja Vlade

Član 194.

Vlada propisuje:

- 1) izuzetke od uslova iz člana 193. stav 3. ovog zakona;
- 2) uslove pod kojima se ekvivalentna roba koristi u skladu sa članom 193. stav 4. ovog zakona;
- 3) slučajeve u kojima se ekvivalentna roba koristi u postupku privremenog uvoza, u skladu sa članom 193. stav 4. tačka 2) ovog zakona;
- 4) slučajeve u kojima se upotreba ekvivalentne robe ne odobrava u skladu sa članom 193. stav 6. tačka 3) ovog zakona;
- 5) formalnosti za postupanje sa ekvivalentnom robom čija je upotreba odobrena u skladu sa članom 193. stav 4. ovog zakona.

GLAVA II

TRANZIT

ODELJAK 1

SPOLJNI I UNUTRAŠNJI TRANZIT

Spoljni tranzit

Član 195.

U postupku spoljnog tranzita, strana roba može da se kreće od jedne tačke do druge unutar carinskog područja Republike Srbije, a da ne podleže sledećem:

- 1) uvoznim dažbinama;
- 2) drugim dažbinama koje se naplaćuju pri uvozu;
- 3) merama trgovinske politike, ako one ne zabranjuju ulazak robe na carinsko područje Republike Srbije ili izlazak sa njega.

U slučajevima koje propiše Vlada, domaća roba se stavlja u postupak spoljnog tranzita.

Kretanje strane robe iz stava 1. ovog člana vrši se na jedan od sledećih načina:

- 1) u skladu sa spoljnim nacionalnim postupkom tranzita;
- 2) u skladu sa Konvencijom TIR, pod uslovom:
 - (1) da počinje van carinskog područja Republike Srbije ili se završava van njega,
 - (2) da se vrši između dve tačke na carinskom području Republike Srbije preko države ili teritorije van carinskog područja Republike Srbije;
- 3) u skladu sa Konvencijom ATA/Istanbulskom konvencijom, u delu koji se odnosi na tranzit;
- 4) na osnovu obrasca 302 predviđenog Sporazumom između država članica Severnoatlantskog ugovora o pravnom položaju njihovih snaga, koji je potpisan u Londonu 19. juna 1951. godine;
- 5) primenom poštanskog sistema u skladu sa aktima Svetskog poštanskog saveza, ako robu prevoze lica koja su nosioci prava i obaveza ili se roba prevozi za njih.

Unutrašnji tranzit

Član 196.

U postupku unutrašnjeg tranzita i pod uslovima iz stava 2. ovog člana, domaća roba se može kretati od jedne do druge tačke unutar carinskog područja Republike Srbije i proći kroz državu ili teritoriju van tog carinskog područja, bez promene carinskog statusa.

Kretanje domaće robe iz stava 1. ovog člana vrši se na jedan od sledećih načina:

- 1) u unutrašnjem nacionalnom postupku tranzita – pod uslovom da je takva mogućnost predviđena međunarodnim sporazumom;
- 2) u skladu sa Konvencijom TIR;
- 3) u skladu sa Konvencijom ATA/Istanbulskom konvencijom, u delu koji se odnosi na tranzit;
- 4) na osnovu obrasca 302 predviđenog Sporazumom između država članica Severnoatlantskog ugovora o pravnom položaju njihovih snaga, koji je potpisan u Londonu 19. juna 1951. godine;
- 5) primenom poštanskog sistema u skladu sa aktima Svetskog poštanskog saveza, ako robu prevoze nosioci prava i obaveza ili se roba prevozi za njih u skladu sa tim aktima.

Ovlašćeni primalac za potrebe TIR

Član 197.

Carinski organ može, na zahtev, dati odobrenje licu, navedenom kao „ovlašćeni primalac“ da primi robu koja se kreće u skladu sa Konvencijom TIR na odobrenom mestu, tako da se postupak završi u skladu sa članom 1. stav 1. tačka g) Konvencije TIR.

Ovlašćenja Vlade

Član 198.

Vlada propisuje:

- 1) slučajeve u kojima domaća roba treba da se stavi u postupak spoljnog tranzita u skladu sa članom 195. stav 2. ovog zakona;
- 2) uslove za davanje odobrenja iz člana 197. ovog zakona;
- 3) postupak i formalnosti koje se primenjuju na kretanje robe na carinskom području Republike Srbije iz čl. 195. stav 3. tač. 2)–5) i člana 196. stav 2. tač. 2)–5) ovog zakona.

ODELJAK 2

NACIONALNI POSTUPAK TRANZITA

Obaveze nosioca nacionalnog postupka tranzita, prevoznika i primaoca robe

Član 199.

Nosilac nacionalnog postupka tranzita odgovoran je za:

- 1) dopremanje robe u nepromenjenom stanju i zahtevanih podataka odredišnoj carinarnici u propisanom roku i u skladu sa merama koje je preduzeo carinski organ kako bi obezbedio identifikaciju robe;
- 2) poštovanje carinskih odredaba koje se odnose na postupak;
- 3) polaganje obezbeđenja kako bi se osiguralo plaćanje iznosa uvoznih ili izvoznih dažbina koji odgovaraju carinskom dugu ili iznosa drugih dažbina koje mogu nastati za robu, osim ako nije drugačije predviđeno carinskim propisima.

Obaveza nosioca postupka ispunjena je, a postupak tranzita se završava kada su roba stavljena u postupak i zahtevani podaci dostupni odredišnoj carinarnici u skladu sa carinskim propisima.

Prevoznik ili primalac robe koji prihvati robu, a zna da se ona kreće u nacionalnom postupku tranzita odgovoran je i za dostavljanje robe u nepromenjenom stanju odredišnoj carinarnici u propisanom roku i u skladu sa merama koje je preduzeo carinski organ kako bi obezbedio njenu identifikaciju.

Na zahtev lica, carinski organ može dati odobrenje za bilo koje od sledećih pojednostavljenja u vezi sa stavljanjem robe u nacionalni postupak tranzita ili završetkom tog postupka:

- 1) status ovlašćenog pošiljaoca, koji dozvoljava nosiocu odobrenja da stavlja robu u nacionalni postupak tranzita bez dostavljanja robe carinarnici;
- 2) status ovlašćenog primaoca, koji dozvoljava nosiocu odobrenja da prima robu koja se kreće u nacionalnom postupku tranzita na odobrenom mestu, kako bi se postupak završio u skladu sa članom 199. stav 2. ovog zakona;
- 3) upotrebu plombi posebne vrste, ako se plombiranje zahteva da bi se obezbedila identifikacija robe koja je stavljena u nacionalni postupak tranzita;
- 4) upotrebu deklaracije sa manjim brojem podataka za stavljanje robe u nacionalni postupak tranzita;
- 5) upotrebu elektronskog transportnog dokumenta kao deklaracije za stavljanje robe u nacionalni postupak tranzita, pod uslovom da on sadrži podatke te deklaracije i da su ti podaci dostupni carinskom organu na polasku i na odredištu, kako bi se omogućio carinski nadzor robe i okončanje postupka.

Roba koja prolazi kroz teritoriju zemlje ili teritoriju van carinskog područja Republike Srbije u spoljnom nacionalnom postupku tranzita

Član 200.

Spoljni nacionalni postupak tranzita primenjuje se na robu koja prolazi kroz zemlju ili teritoriju van carinskog područja Republike Srbije, ako je ispunjen jedan od sledećih uslova:

- 1) da je ta mogućnost predviđena međunarodnim sporazumom;
- 2) da se prevoz kroz tu zemlju ili teritoriju vrši na osnovu jedinstvenog transportnog dokumenta sastavljenog na carinskom području Republike Srbije.

U slučaju iz stava 1. tačka 2) ovog člana, spoljni nacionalni postupak tranzita suspenduje se dok je roba van carinskog područja Republike Srbije.

Ovlašćenja Vlade

Član 201.

Vlada propisuje:

- 1) uslove pod kojima se daju odobrenja iz člana 199. stav 4. ovog zakona;
- 2) postupak i formalnosti za:
 - (1) stavljanje robe u nacionalni postupak tranzita i završetak tog postupka,
 - (2) primenu pojednostavljenja iz člana 199. stav 4. ovog zakona;
- 3) carinski nadzor nad robom koja prolazi kroz teritoriju zemlje ili teritoriju van carinskog područja Republike Srbije u spoljnom nacionalnom postupku tranzita iz člana 200. ovog zakona.

*GLAVA III
SMEŠTAJ ROBE*

ODELjAK 1
ZAJEDNIČKE ODREDBE

Oblast primene

Član 202.

U postupku smeštaja, strana roba može se smeštati na carinskom području Republike Srbije, a da ne podleže:

- 1) plaćanju uvoznih dažbina;
- 2) drugim dažbinama koje se plaćaju pri uvozu;
- 3) merama trgovinske politike, ako se njima ne zabranjuje ulazak robe na carinsko područje Republike Srbije ili izlazak iz njega.

Domaća roba može da se stavi u postupak carinskog skladištenja ili u postupak slobodne zone u skladu sa posebnim propisima ili da bi se ostvarilo pravo utvrđeno odlukom kojom se odobrava povraćaj ili otpust uvoznih dažbina.

Carinski organ može, ako postoji ekonomska potreba i ako nema smetnji za sprovođenje carinskog nadzora, odobriti smeštaj domaće robe u carinskom skladištu i za tu robu se ne smatra da je u postupku carinskog skladištenja.

Trajanje postupka smeštaja

Član 203.

Držanje robe u postupku smeštaja nije vremenski ograničeno.

Carinski organ može odrediti rok do kojeg se postupak smeštaja mora okončati, naročito ako vrsta i priroda robe mogu, u slučaju dugotrajnog smeštaja, predstavljati pretnju po zdravlje ljudi, životinja i biljaka ili po životnu sredinu.

Ovlašćenje Vlade

Član 204.

Vlada propisuje postupak i način za stavljanje robe iz člana 202. stav 2. ovog zakona u postupak carinskog skladištenja ili postupak slobodne zone.

ODELjAK 2
CARINSKO SKLADIŠTENJE

Smeštaj robe u carinsko skladište

Član 205.

U postupku carinskog skladištenja strana roba može se smeštati u prostorijama ili na drugom mestu koje je carinski organ odobrio za taj postupak i koje je pod carinskim nadzorom (carinska skladišta).

Carinsko skladište može biti javno carinsko skladište, koje može da koristi svako lice radi skladištenja robe ili privatno carinsko skladište, namenjeno za smeštaj robe od strane nosioca odobrenja za carinsko skladištenje.

Roba stavljena u postupak carinskog skladištenja može biti privremeno izneta iz carinskog skladišta i to iznošenje, osim u slučajevima više sile, carinski organ unapred odobrava.

Oplemenjivanje

Član 206.

Carinski organ može, ako postoji ekonomska potreba i carinski nadzor neće biti ugrožen, odobriti da se radnje prerade robe u postupku aktivnog oplemenjivanja ili upotrebe u posebne svrhe obavlja u carinskom skladištu, pod uslovima predviđenim za te postupke.

Roba iz stava 1. ovog člana ne smatra se robom u postupku carinskog skladištenja.

Odgovornost nosioca odobrenja ili postupka

Član 207.

Nosilac odobrenja i nosilac postupka odgovorni su za:

- 1) obezbeđivanje da se roba u postupku carinskog skladištenja ne izuzima ispod carinskog nadzora; i
- 2) ispunjavanje obaveza koje proizlaze iz smeštaja robe obuhvaćene postupkom carinskog skladištenja.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, ako se odobrenje odnosi na javno carinsko skladište, njime se može predvideti da se odgovornost iz stava 1. tač. 1) ili 2) ovog člana prenose isključivo na nosioca postupka.

Nosilac postupka je odgovoran za ispunjavanje obaveza koje proizlaze iz postupka carinskog skladištenja.

ODELJAK 3 SLOBODNE ZONE

Određivanje slobodnih zona

Član 208.

Vlada može odrediti delove carinskog područja Republike Srbije kao slobodne zone.

Za svaku slobodnu zonu određuje se područje koje obuhvata mesta ulaza i izlaza.

Slobodne zone moraju biti ograđene.

Područje i mesta ulaza i izlaza iz slobodnih zona predmet su carinskog nadzora.

Lica, roba i prevozna sredstva mogu da ulaze u ili izlaze iz slobodne zone samo preko mesta ulaza i izlaza i mogu da budu predmet carinske kontrole.

Građevinski objekti i delatnosti u slobodnim zonama

Član 209.

Izgradnja bilo kog građevinskog objekta u slobodnoj zoni zahteva prethodno odobrenje carinskog organa.

Privredne delatnosti u slobodnoj zoni obavljaju se pod uslovima koji su propisani ovim zakonom. Carinski organ mora biti unapred obavešten o obavljanju privrednih delatnosti u slobodnoj zoni.

Carinski organ može uvesti zabrane ili ograničenja za delatnosti navedene u stavu 2. ovog člana, zbog prirode robe ili zahteva carinskog nadzora ili sigurnosnih i bezbednosnih zahteva.

Carinski organ može zabraniti obavljanje delatnosti u slobodnoj zoni licima koja ne pruže neophodni dokaz o poštovanju carinskih propisa.

Dopremanje robe u slobodnu zonu i stavljanje u postupak

Član 210.

Roba **koja se unosi*** u slobodnu zonu doprema se carinarnici i podleže primeni carinskih formalnosti u sledećim slučajevima:

- 1) ako **se unosi*** u slobodnu zonu direktno sa područja van carinskog područja Republike Srbije;
- 2) ako je bila stavljena u carinski postupak koji je završen ili razdužen kada je stavljena u postupak slobodne zone;
- 3) ako se stavlja u postupak slobodne zone kako bi ostvarivala pravo na osnovu odluke kojom se odobrava povraćaj ili otpust uvoznih dažbina;
- 4) ako su drugim propisima predviđene takve formalnosti.

Roba **koja se unosi*** u slobodnu zonu u okolnostima drugačijim od onih iz stava 1. ovog člana, ne doprema se carinarnici.

Ne isključujući primenu odredbe člana 211. ovog zakona, roba uneta u slobodnu zonu smatra se stavljenom u postupak slobodne zone:

- 1) u trenutku njenog ulaska u slobodnu zonu, osim ako već nije bila stavljena u drugi carinski postupak; ili
- 2) u trenutku kada je postupak tranzita završen, osim ako nije odmah stavljena u naredni carinski postupak.

*Službeni glasnik RS, broj 118/2021

Domaća roba u slobodnim zonama

Član 211.

Domaća roba može se uneti, smestiti, premeštati, upotrebljavati, prerađivati ili trošiti u slobodnoj zoni. U tim slučajevima se za robu ne smatra da je u postupku slobodne zone.

Na zahtev lica, carinski organ utvrđuje carinski status robe kao domaće u slučaju:

- 1) domaće robe koja je ušla u slobodnu zonu;
- 2) domaće robe koja je podvrgnuta radnjama prerade u slobodnoj zoni;
- 3) robe koja je stavljena u slobodan promet u slobodnoj zoni.

Strana roba u slobodnim zonama

Član 212.

Strana roba, dok je u slobodnoj zoni, može se staviti u slobodan promet, postupak aktivnog oplemenjivanja, privremenog uvoza ili upotrebe u posebne svrhe, pod uslovima utvrđenim za te postupke.

U slučajevima iz stava 1. ovog člana se za robu ne smatra da je u postupku slobodne zone.

Odredba stava 1. ovog člana ne isključuje upotrebu ili korišćenje robe čije stavljanje u slobodan promet ili privremeni uvoz ne bi imalo za nužnu posledicu primenu uvoznih dažbina ili mera u okviru poljoprivredne ili trgovinske politike, osim ako je odredbama koje se odnose na zalihe drugačije propisano.

U slučaju upotrebe ili potrošnje iz stava 3. ovog člana, ne zahteva se deklaracija za stavljanje u slobodan promet ili postupak privremenog uvoza.

Izuzetno od stava 4. ovog člana, deklaracija za slobodan promet se zahteva ako je roba predmet kvota ili tarifnih maksimuma.

Iznošenje robe iz slobodne zone

Član 213.

Ne isključujući primenu drugih propisa, roba iz slobodne zone može se izvesti ili ponovo izvesti sa carinskog područja Republike Srbije ili uneti na drugi deo carinskog područja Republike Srbije.

Odredbe čl. 118–132. ovog zakona primenjuju se na robu iznetu iz slobodne zone u druge delove carinskog područja Republike Srbije.

Carinski status robe

Član 214.

Ako se roba iznese iz slobodne zone na drugi deo carinskog područja Republike Srbije ili stavi u carinski postupak, smatra se stranom robom, osim ako njen carinski status kao domaće robe nije bio dokazan.

Radi primene izvoznih dažbina, izvoznih dozvola ili izvoznih kontrolnih mera utvrđenih poljoprivrednom ili trgovinskom politikom, roba iz stava 1. ovog člana se smatra domaćom robom, osim ako nije utvrđeno da nema carinski status domaće robe.

GLAVA IV
POSEBNA UPOTREBA

ODELJAK 1
PRIVREMENI UVOZ

Oblast primene

Član 215.

U postupku privremenog uvoza strana roba namenjena ponovnom izvozu može biti predmet posebne upotrebe na carinskom području Republike Srbije, sa potpunim ili delimičnim oslobođenjem od plaćanja uvoznih dažbina i ne podleže:

- 1) drugim dažbinama koje se plaćaju pri uvozu u skladu sa propisima;
- 2) merama trgovinske politike, ako se njima ne zabranjuje ulazak robe na carinsko područje Republike Srbije ili izlazak iz njega.

Postupak privremenog uvoza može se koristiti ako su ispunjeni sledeći uslovi:

- 1) roba nije namenjena podvrgavanju bilo kakvoj izmeni, osim normalnom smanjenju vrednosti usled njene upotrebe;
- 2) moguće je obezbediti da se roba koja je stavljena u postupak privremenog uvoza može identifikovati, osim ako, imajući u vidu prirodu robe ili predviđenu upotrebu, zbog odsustva mera za identifikaciju neće doći do zloupotrebe postupka ili, u slučaju iz člana 199. ovog zakona, ako se poštovanje uslova utvrđenih za ekvivalentnu robu može proveriti;
- 3) nosilac postupka je poslovno nastanjen van carinskog područja Republike Srbije, osim ako nije drugačije predviđeno;
- 4) ispunjeni su uslovi za potpuno ili delimično oslobođenje od plaćanja dažbina utvrđeni carinskim propisima.

Vlada propisuje slučajeve posebne upotrebe iz stava 1. ovog člana i uslove navedene u stavu 2. tačka 4) ovog člana, kao i rokove za primenu postupka privremenog uvoza sa potpunim oslobođenjem od plaćanja uvoznih dažbina.

Rok u kom roba može ostati u postupku privremenog uvoza

Član 216.

Carinski organ određuje rok u kome se roba stavljena u postupak privremenog uvoza mora ponovo izvesti ili staviti u novi carinski postupak. Taj rok mora biti dovoljno dug da svrha odobrene upotrebe može da se ostvari.

Osim ako nije drugačije predviđeno, maksimalan rok tokom kojeg roba može ostati u postupku privremenog uvoza za iste svrhe i pod odgovornošću istog nosioca odobrenja je 24 meseca, čak i ako je postupak okončan stavljanjem robe u drugi poseban postupak i njenim naknadnim stavljanjem, ponovo, u postupak privremenog uvoza.

Ako se, u izuzetnim okolnostima, odobrena upotreba ne može postići u roku iz st. 1. i 2. ovog člana, carinski organ može odobriti razumno produženje tog roka, na obrazložen zahtev nosioca odobrenja.

Ukupni rok tokom kojeg roba može ostati u postupku privremenog uvoza ne može biti duži od 10 godina, osim u slučaju nepredviđenog događaja.

Iznos uvoznih dažbina u slučaju privremenog uvoza sa delimičnim oslobodjenjem od plaćanja uvoznih dažbina

Član 217.

Iznos uvoznih dažbina za robu stavljen u postupak privremenog uvoza sa delimičnim oslobodjenjem od plaćanja uvoznih dažbina je 3% od iznosa uvoznih dažbina koji bi trebalo da se plati na tu robu da je stavljena u slobodan promet na dan kada je stavljena u postupak privremenog uvoza.

Iznos iz stava 1. ovog člana određuje se za svaki mesec ili za deo meseca u kojem se roba nalazila u postupku privremenog uvoza sa delimičnim oslobodjenjem od uvoznih dažbina.

Iznos uvoznih dažbina koje se naplaćaju ne može biti veći od iznosa koji bi trebalo platiti da je roba bila stavljena u slobodan promet na dan kad je bila stavljena u postupak privremenog uvoza.

ODELJAK 2

UPOTREBA U POSEBNE SVRHE

Postupak upotrebe robe u posebne svrhe

Član 218.

U postupku upotrebe u posebne svrhe, roba može biti stavljena u slobodan promet uz oslobodjenje od plaćanja uvoznih dažbina ili uz nižu stopu carine radi njene upotrebe u posebne svrhe.

Ako je roba u fazi proizvodnje u kojoj bi se samo propisana upotreba u posebne svrhe mogla ekonomično primeniti, carinski organ u odobrenju može utvrditi uslove pod kojima se roba smatra upotrebjenom za svrhe za koje je propisana primena oslobodjenja od plaćanja uvoznih dažbina ili niža stopa carine.

Ako je roba pogodna za višekratnu upotrebu i carinski organ to smatra odgovarajućim kako bi se izbegla zloupotreba, carinski nadzor se nastavlja tokom perioda koji ne prelazi dve godine od datuma njene prve upotrebe za svrhe utvrđene za primenu oslobodjenja od plaćanja uvoznih dažbina ili niže stope carine.

Carinski nadzor u postupku upotrebe u posebne svrhe završava se u sledećim slučajevima:

1) ako je roba upotrebjena za svrhe utvrđene za primenu oslobodjenja od plaćanja uvoznih dažbina ili niže stope carine;

2) ako je roba izneta sa carinskog područja Republike Srbije, uništena ili ustupljena državi;

3) ako je roba upotrebljena za druge svrhe, osim onih utvrđenih za primenu oslobođenja od plaćanja uvoznih dažbina ili niže stope carine, a uvozne dažbine koje se primenjuju na robu su plaćene.

Ako se zahteva normativ, član 219. ovog zakona primenjuje se i na postupak upotrebe u posebne svrhe.

Ostaci i otpaci koji su rezultat obrade ili prerade robe u skladu sa propisanom upotrebom u posebne svrhe i gubici usled prirodnih otpadaka smatraju se robom kojoj je određena upotreba u posebne svrhe.

Ostaci i otpaci koji su rezultat uništavanja robe stavljene u postupak upotrebe u posebne svrhe smatraju se stavljenim u postupak carinskog skladištenja.

GLAVA V OPLEMENjIVANjE

ODELjAK 1 OPŠTE ODREDBE

Normativ

Član 219.

Osim u slučajevima u kojima je normativ preciziran propisima Republike Srbije koji uređuju posebne oblasti, carinski organ utvrđuje normativ ili prosečan normativ radnji prerade ili, po potrebi, metod određivanja takvog normativa.

Normativ ili prosečan normativ određuju se na osnovu stvarnih okolnosti u kojima se radnja prerade sprovodi ili treba da se sprovede. Normativ se, po potrebi, može prilagoditi, u skladu sa **članom 20.*** ovog zakona.

*Službeni glasnik RS, broj 118/2021

ODELjAK 2 AKTIVNO OPLEMENjIVANjE

Oblast primene

Član 220.

Ne isključujući primenu odredbe **člana 193.*** ovog zakona, u postupku aktivnog oplemenjivanja strana roba može se upotrebiti na carinskom području Republike Srbije u jednoj ili više radnji prerade, a da ta roba ne podleže:

1) plaćanju uvoznih dažbina;

2) drugim dažbinama koje se plaćaju pri uvozu, u skladu sa posebnim propisima;

3) merama trgovinske politike, ako se njima ne zabranjuje ulazak robe na carinsko područje Republike Srbije ili izlazak iz tog područja.

Postupak aktivnog oplemenjivanja može se primeniti u slučajevima različitim od popravke i uništenja samo ako se, ne dovodeći u pitanje upotrebu dodatne proizvodne opreme, roba koja je stavljena u postupak može prepoznati u dobijenim proizvodima.

U slučaju iz člana 193. ovog zakona, postupak se može primeniti ako se poštovanje uslova utvrđenih za ekvivalentnu robu može proveriti.

Pored slučajeva iz st. 1. i 2. ovog člana, postupak aktivnog oplemenjivanja se takođe može primeniti i na:

- 1) robu namenjenu ispitivanju kako bi se osigurala njena usklađenost sa tehničkim zahtevima za njeno stavljanje u slobodan promet;
- 2) robu koja treba da se podvrgne uobičajenim oblicima postupanja u skladu sa članom 191. ovog zakona.

*Službeni glasnik RS, broj 118/2021

Rok za okončanje postupka aktivnog oplemenjivanja

Član 221.

Carinski organ određuje rok u kojem postupak aktivnog oplemenjivanja treba da se okonča, u skladu sa članom 187. ovog zakona.

Rok iz stava 1. ovog člana teče od dana kada je strana roba stavljena u postupak, a određuje se uzimajući u obzir vreme potrebno za obavljanje radnje prerade i okončanje postupka.

Carinski organ može odobriti razumno produženje roka utvrđenog u skladu sa stavom 1. ovog člana, na obrazložen zahtev nosioca odobrenja.

Odobrenjem se može predvideti da se rok koji počinje da teče u toku meseca, kvartala ili polugodišta završava poslednjeg dana narednog meseca, kvartala ili polugodišta.

U slučaju prethodnog izvoza u skladu sa članom 193. stav 4. tačka 3) ovog zakona, odobrenjem se utvrđuje rok u kome strana roba mora biti deklarirana za postupak aktivnog oplemenjivanja, uzimajući u obzir vreme potrebno za nabavku i prevoz do carinskog područja Republike Srbije.

Rok iz stava 5. ovog člana utvrđuje se u mesecima i ne sme da prelazi šest meseci. Rok počinje da teče od dana prihvatanja izvozne deklaracije za dobijene proizvode izrađenih od ekvivalentne robe.

Na zahtev nosioca odobrenja rok od šest meseci iz stava 6. ovog člana može se produžiti, čak i nakon isteka, pod uslovom da ukupni rok ne prelazi 12 meseci.

Privremeni ponovni izvoz robe radi daljeg oplemenjivanja

Član 222.

Na zahtev lica, carinski organ može odobriti da deo robe ili sva roba stavljena u postupak aktivnog oplemenjivanja ili dobijeni proizvodi, budu privremeno ponovo izvezeni radi daljeg oplemenjivanja van carinskog područja Republike Srbije, u skladu sa uslovima utvrđenim za postupak pasivnog oplemenjivanja.

ODELJAK 3 PASIVNO OPLEMENJIVANJE

Oblast primene

Član 223.

U postupku pasivnog oplemenjivanja domaća roba može biti privremeno izvezena sa carinskog područja Republike radi podvrgavanja radnjama prerade. Proizvodi koji nastanu u postupku pasivnog oplemenjivanja mogu se staviti u slobodan promet sa potpunim ili delimičnim oslobođenjem od plaćanja uvoznih dažbina, na zahtev nosioca odobrenja ili drugog lica poslovno nastanjenog na carinskom području Republike Srbije, pod uslovom da je to lice dobilo saglasnost nosioca odobrenja i da su uslovi iz odobrenja ispunjeni.

Pasivno oplemenjivanje se ne dozvoljava za domaću robu:

- 1) čijim izvozom se stiče pravo na povraćaj ili otpust uvoznih dažbina;
- 2) koja je, pre izvoza, stavljena u slobodan promet sa oslobođenjem od plaćanja dažbine ili sa nižom stopom carine radi njene upotrebe u posebne svrhe, sve dok svrha takve upotrebe nije ispunjena, osim ako se radnja prerade odnosi na popravku;
- 3) čijim izvozom se stiče pravo na dodelu izvoznih naknada;
- 4) čijim izvozom se stiče pravo na dodelu drugih finansijskih pogodnosti, različitih od onih iz tačke 3) ovog stava, odobrenih u skladu sa poljoprivrednom politikom.

Carinski organ određuje rok u kojem se roba koja je privremeno izvezena mora ponovo uvesti na carinsko područje Republike Srbije u obliku dobijenih proizvoda i staviti u slobodan promet, kako bi mogla imati pogodnosti u obliku potpunog ili delimičnog oslobođenja od plaćanja uvoznih dažbina. Carinski organ može odobriti razumno produženje tog roka, na obrazložen zahtev nosioca odobrenja.

Roba popravljena bez plaćanja

Član 224.

Ako je postupak pasivnog oplemenjivanja odobren radi popravke privremeno izvezene robe, ta roba može biti stavljena u slobodan promet s potpunim oslobođenjem od plaćanja uvoznih dažbina, ako se carinskom organu dokaže da je roba popravljena bez plaćanja zbog ugovorene ili zbog zakonom propisane garantne obaveze ili zbog proizvodnog nedostatka ili oštećenja materijala.

U slučaju kad su proizvodni nedostatak ili oštećeni materijal bili ustanovljeni u vreme prvog stavljanja robe u slobodan promet odredba stava 1. ovog člana ne primenjuje se.

Roba koja je popravljena ili zamenjena na osnovu međunarodnog sporazuma*

*Službeni glasnik RS, broj 118/2021

Član 224a*

Potpuno oslobođenje od plaćanja uvoznih dažbina odobrava se za prerađene proizvode koji su dobijeni od robe koja je stavljena u postupak pasivnog oplemenjivanja, ako se, na način prihvatljiv za carinski organ, utvrdi:*

1) da je ta roba popravljena ili izmenjena u državi ili carinskoj teritoriji van carinskog područja Republike Srbije, s kojima je Republika Srbija zaključila međunarodni sporazum, kojim je predviđeno takvo oslobođenje;*

2) da su ispunjeni uslovi za oslobođenje od plaćanja uvoznih dažbina utvrđeni u sporazumu iz tačke 1) ovog stava.*

Stav 1. ovog člana ne primenjuje se na prerađene proizvode koji su dobijeni od ekvivalentne robe iz člana 193. ovog zakona i na proizvode za zamenu iz čl. 225. i 226. ovog zakona.*

*Službeni glasnik RS, broj 118/2021

Sistem standardne zamene

Član 225.

U sistemu standardne zamene dobijeni proizvod, u skladu sa st. 2–5. ovog člana, može biti zamenjen uvoznim proizvodom („proizvod za zamenu“).

Carinski organ, na zahtev lica, odobrava upotrebu sistema standardne zamene ako radnje prerade uključuju popravku domaće robe koja nije predmet mera utvrđenih poljoprivrednom politikom ili posebnih aranžmana primenjivih na određenu robu koja je rezultat oplemenjivanja poljoprivrednih proizvoda.

Proizvodi za zamenu moraju imati istu tarifnu oznaku, isti kvalitet i iste tehničke karakteristike koje bi roba sa nedostacima imala da je bila podvrgnuta popravci.

Ako je roba sa nedostacima korišćena pre izvoza i proizvodi za zamenu moraju biti korišćeni.

Carinski organ može dozvoliti izuzetke od primene stava 4. ovog člana ako se proizvodi za zamenu isporučuju besplatno na osnovu ugovorene ili zakonske garantne obaveze ili zbog proizvodnog nedostatka robe ili oštećenog materijala.

Odredbe koje se primenjuju na dobijene proizvode primenjuju se na proizvode za zamenu.

Prethodni uvoz proizvoda za zamenu

Član 226.

Carinski organ, na zahtev lica, može odobriti da se pod propisanim uslovima proizvodi za zamenu uvezu pre nego što se roba sa nedostacima izveze.

U slučaju prethodnog uvoza iz stava 1. ovog člana, mora se položiti obezbeđenje, koje obuhvata iznos uvoznih dažbina koji bi trebalo da se plati ako se roba sa nedostacima ne izveze u skladu sa stavom 3. ovog člana.

Roba sa nedostacima se mora izvesti u roku od dva meseca od dana kada carinski organ prihvati deklaraciju za stavljanje u slobodan promet proizvoda za zamenu.

Ako, u izuzetnim okolnostima, roba sa nedostacima ne može biti izvezena u roku iz stava 3. ovog člana, carinski organ može odobriti razumno produženje tog roka, na obrazložen zahtev nosioca odobrenja.

DEO OSMI

IZNOŠENJE ROBE IZ CARINSKOG PODRUČJA REPUBLIKE SRBIJE

GLAVA I

FORMALNOSTI PRE IZNOŠENJA ROBE

Podnošenje deklaracije pre otpreme

Član 227.

Roba koja se iznosi sa carinskog područja Republike Srbije mora da bude obuhvaćena deklaracijom pre otpreme, koja treba da se podnese nadležnoj carinarnici u određenom roku pre iznošenja sa carinskog područja.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, deklaracija pre otpreme ne podnosi se:

- 1) za prevozna sredstva i robu koja se njima prevozi, a koja samo prolaze preko vazdušnog prostora carinskog područja Republike Srbije bez zaustavljanja unutar tog područja; ili
- 2) u drugim posebnim slučajevima, ako je to opravdano vrstom robe ili saobraćaja ili ako se to zahteva međunarodnim sporazumima.

Deklaracija pre otpreme se podnosi u formi:

- 1) deklaracije, ako se roba koja se iznosi sa carinskog područja Republike Srbije stavlja u carinski postupak za koji se takva deklaracija zahteva;
- 2) deklaracije o ponovnom izvozu, u skladu sa članom 233. ovog zakona;
- 3) izlazne sažete deklaracije, u skladu sa članom 234. ovog zakona.

Deklaracija pre otpreme sadrži podatke neophodne za analizu rizika za sigurnosne i bezbednosne potrebe.

Analiza rizika

Član 228.

Carinarnica kojoj se podnosi deklaracija pre otpreme iz člana 227. ovog zakona, obezbeđuje da se u određenom roku, na osnovu te deklaracije izvrši analiza rizika, pre svega za sigurnosne i bezbednosne potrebe, i preduzima neophodne mere na osnovu rezultata te analize.

Ovlašćenja Vlade

Član 229.

Vlada određuje:

- 1) rok iz člana 227. stav 1. ovog zakona, u kom deklaracija pre otpreme treba da se podnese pre nego što se roba iznese sa carinskog područja Republike Srbije, uzimajući u obzir vrstu saobraćaja;
- 2) posebne slučajeve u kojima se odustaje od obaveze podnošenja deklaracije pre otpreme, u skladu sa članom 227. stav 2. tačka 2) ovog zakona;
- 3) rok iz člana 228. ovog zakona, u kom treba izvršiti analizu rizika, uzimajući u obzir rok iz člana 227. stav 1. ovog zakona.

GLAVA II

FORMALNOSTI PRI IZLASKU ROBE

Carinski nadzor i formalnosti pri izlasku

Član 230.

Roba koja se iznosi sa carinskog područja Republike Srbije predmet je carinskog nadzora i može biti predmet carinske kontrole. Po potrebi, carinski organ može odrediti itinerer koji će se koristiti i rok koji se mora poštovati kada se roba iznosi sa carinskog područja.

Robu koja se iznosi sa carinskog područja Republike Srbije carinarnici na izlazu doprema jedno od sledećih lica:

- 1) lice koje iznosi robu sa carinskog područja Republike Srbije;
- 2) lice u čije ime ili za čiji račun postupa lice koje iznosi robu sa carinskog područja Republike Srbije;
- 3) lice koje preuzima odgovornost za prevoz robe pre njenog izlaska sa carinskog područja Republike Srbije.

Roba koja se iznosi sa carinskog područja Republike Srbije može biti predmet:

- 1) povraćaja ili otpusta uvoznih dažbina;
- 2) plaćanja izvoznih naknada;

- 3) naplate izvoznih dažbina;
- 4) formalnosti koje se zahtevaju u pogledu drugih dažbina koje se naplaćuju pri uvozu u skladu sa posebnim propisima;
- 5) prema potrebi, određena roba može da podleže zabranama i ograničenjima koja su opravdana na osnovu javnog morala, javnog poretka ili javne bezbednosti, zaštite zdravlja i života ljudi, životinja ili biljaka, zaštite životne sredine, zaštite nacionalnog blaga koje ima umetničku, istorijsku ili arheološku vrednost i zaštite industrijske svojine ili prava komercijalne svojine, kontrole prekursora, zabranama i ograničenjima koja se odnose na robu kojom se povređuju određena prava intelektualne svojine i na gotovinu, kao i na osnovu sprovođenja mera za očuvanje i upravljanje ribarstvom i mera trgovinske politike.

Puštanje robe radi izlaska odobrava carinski organ, pod uslovom da se roba iznese sa carinskog područja u istom stanju kao kada je:

- 1) prihvaćena deklaracija ili deklaracija za ponovni izvoz; ili
- 2) podneta izlazna sažeta deklaracija.

Ovlašćenja Vlade

Član 231.

Vlada bliže propisuje sprovođenje carinskog nadzora i formalnosti pri izlasku robe sa carinskog područja Republike Srbije iz člana 230. ovog zakona.

GLAVA III IZVOZ I PONOVNI IZVOZ

Izvoz robe

Član 232.

Domaća roba koja se iznosi sa carinskog područja Republike Srbije stavlja se u postupak izvoza.

Odredba stava 1. ovog člana ne primenjuje se na domaću robu:

- 1) koja je stavljena u postupak pasivnog oplemenjivanja;
- 2) koja je izneta sa carinskog područja Republike Srbije nakon što je bila stavljena u postupak upotrebe u posebne svrhe;
- 3) koja je isporučena radi snabdevanja vazduhoplova i brodova uz oslobođenje od plaćanja poreza na dodatu vrednost ili akciza, bez obzira na odredište vazduhoplova ili broda, za koju se zahteva dokaz o takvoj isporuci;
- 4) koja je stavljena u postupak unutrašnjeg tranzita;
- 5) koja se kreće privremeno van carinskog područja Republike Srbije u skladu sa članom 137. ovog zakona.

Formalnosti propisane carinskim propisima, koje se odnose na izveznu carinsku deklaraciju, primenjuju se u slućajevima iz stava 2. tać. 1), 2) i 3) ovog ćlana.

Ponovni izvoz strane robe

Ćlan 233.

Za stranu robu koja se iznosi sa carinskog podrućja Republike Srbije nadlećnom carinskom organu se podnosi deklaracija za ponovni izvoz.

Na deklaraciju za ponovni izvoz primenjuju se ćl. 139–169. ovog zakona.

Odredba stava 1. ovog ćlana ne primenjuje se na robu:

- 1) koja je stavljena u postupak spoljnog tranzita i koja samo prolazi preko carinskog podrućja Republike Srbije;
- 2) koja se pretovara unutar slobodne zone ili se direktno ponovo izvozi iz slobodne zone;
- 3) u privremenom smeštaju koja se direktno ponovo izvozi iz prostora za privremeni smeštaj.

GLAVA IV

IZLAZNA SAĆETA DEKLARACIJA

Podnošenje izlazne saćete deklaracije

Ćlan 234.

Ako se roba iznosi sa carinskog podrućja Republike Srbije, a deklaracija ili deklaracija za ponovni izvoz nije podneta kao deklaracija pre otpreme, izlaznoj carinarnici podnosi se izlazna saćeta deklaracija.

Carinski organ moće da dozvoli podnošenje izlazne saćete deklaracije drugoj carinarnici, pod uslovom da ta carinarnica odmah dostavi neophodne podatke ili ih ućini elektronski dostupnim izlaznoj carinarnici.

Izlaznu saćetu deklaraciju podnosi prevoznik.

Izlaznu saćetu deklaraciju moće podneti i jedno od sledećih lica:

- 1) izvoznik, pošiljalac ili drugo lice u ćije ime i za ćiji raćun prevoznik istupa;
- 2) svako lice koje moće dopremiti robu ili organizovati njeno dopremanje izlaznoj carinarnici.

Carinski organ moće prihvatiti da se komercijalni, lućki i transportni informacijski sistemi koriste za podnošenje izlazne saćete deklaracije, pod uslovom da sadrće neophodne podatke za takvu deklaraciju i da su ti podaci dostupni u odrećenom roku, pre nego što se roba iznese sa carinskog podrućja Republike Srbije.

Umesto podnošenja izlazne saćete deklaracije carinski organ moće prihvatiti podnošenje obaveštenja i pristup podacima izlazne saćete deklaracije u raćunarskom sistemu privrednog subjekta.

Izmena i poništavanje izlazne sažete deklaracije

Član 235.

Deklarantu se može, na njegov zahtev, odobriti da izmeni jedan ili više podataka izlazne sažete deklaracije ili više njih nakon što je ona podneta.

Izmene iz stava 1. ovog člana nisu moguće nakon što je carinski organ:

- 1) obavestio lice koje je podnelo izlaznu sažetu deklaraciju da namerava da pregleda robu;
- 2) utvrdio da je jedan ili više podataka iz izlazne sažete deklaracije netačan ili nepotpun;
- 3) već odobrio puštanje robe.

Ako se roba za koju je izlazna sažeta deklaracija bila podneta ne iznese sa carinskog područja, carinski organ poništava tu deklaraciju, **bez odlaganja, u sledećim slučajevima:***

- 1) na zahtev deklaranta;

2) nakon isteka 150 dana od dana podnošenja deklaracije.*

*Službeni glasnik RS, broj 118/2021

Ovlašćenja Vlade

Član 236.

Vlada propisuje:

- 1) način podnošenja izlazne sažete deklaracije iz člana 234. ovog zakona;
- 2) uslove za izmenu ili dopunu i način izmene i dopune izlazne sažete deklaracije, u skladu sa članom 235. stav 1. ovog zakona;
- 3) uslove za poništavanje i način poništavanja izlazne sažete deklaracije, u skladu sa članom 235. stav 3. ovog zakona.

GLAVA V

OBAVEŠTENJE O PONOVNOM IZVOZU

Podnošenje obaveštenja o ponovnom izvozu

Član 237.

Ako se strana roba iz člana 233. stav 3. tač. 2) i 3) ovog zakona, iznosi sa carinskog područja Republike Srbije i ako se odustane od obaveze podnošenja izlazne sažete deklaracije za tu robu, podnosi se obaveštenje o ponovnom izvozu.

Obaveštenje o ponovnom izvozu izlaznoj carinarnici podnosi lice odgovorno za dopremanje robe pri izlasku u skladu sa članom 230. stav 2. ovog zakona.

Obaveštenje o ponovnom izvozu sadrži podatke neophodne za okončanje postupka slobodne zone ili za završetak privremenog smeštaja.

Carinski organ može da prihvati da se komercijalni, lučki i transportni informacioni sistemi koriste za podnošenje obaveštenja o ponovnom izvozu, pod uslovom da sadrže neophodne podatke za takvo obaveštenje i da su ti podaci dostupni pre nego što se roba iznese sa carinskog područja Republike Srbije.

Carinski organ može da prihvati, umesto podnošenja obaveštenja o ponovnom izvozu, podnošenje obaveštenja i pristup podacima iz obaveštenja o ponovnom izvozu u računarskom sistemu privrednog subjekta.

Izmena i poništavanje obaveštenja o ponovnom izvozu

Član 238.

Na zahtev deklaranta može se odobriti da izmeni jedan ili više podataka u obaveštenju o ponovnom izvozu nakon što je ono podneto.

Izmene iz stava 1. ovog člana nisu moguće nakon što je carinski organ:

- 1) obavestio lice koje je podnelo obaveštenje o ponovnom izvozu da namerava da pregleda robu;
- 2) utvrdio da je jedan ili više podataka iz obaveštenja o ponovnom izvozu netačan ili nepotpun;
- 3) već odobrio puštanje robe za izlazak.

Ako se roba za koju je obaveštenje o ponovnom izvozu podneto ne iznese sa carinskog područja Republike Srbije, carinski organ poništava to obaveštenje, **bez odlaganja, u sledećim slučajevima:***

- 1) na zahtev deklaranta;

2) nakon isteka 150 dana od dana podnošenja obaveštenja.*

*Službeni glasnik RS, broj 118/2021

Ovlašćenja Vlade

Član 239.

Vlada propisuje način:

- 1) podnošenja obaveštenja o ponovnom izvozu iz člana 237. ovog zakona;
- 2) izmene obaveštenja o ponovnom izvozu, u skladu sa članom 238. stav 1. ovog zakona;
- 3) poništavanja obaveštenja o ponovnom izvozu u skladu sa članom 238. stav 3. ovog zakona.

GLAVA VI

OSLOBOĐENJE OD PLAĆANJA IZVOZNIH DAŽBINA

Oslobođenje od plaćanja izvoznih dažbina za domaću robu koja je privremeno izvezena

Član 240.

Ne isključujući primenu odredbe člana 223. ovog zakona, domaća roba koja je privremeno izvezena sa carinskog područja Republike Srbije može se osloboditi od plaćanja izvoznih dažbina, pod uslovom da se ponovo uveze.

DEO DEVETI ELEKTRONSKI SISTEMI

GLAVA I RAZVOJ ELEKTRONSKIH SISTEMA

Prelazne mere

Član 241.

Sredstva za razmenu i čuvanje podataka, koja nisu tehnike elektronske obrade podataka iz člana 5. stav 1. ovog zakona mogu se upotrebljavati ako elektronski sistemi koji su neophodni za primenu odredaba ovog zakona još uvek nisu operativni.

Ovlašćenje Vlade

Član 242.

Vlada utvrđuje način razmene i čuvanja podataka u slučaju iz člana 241. ovog zakona.

Program rada

Član 243.

Radi razvoja elektronskih sistema iz člana 241. ovog zakona, Vlada će utvrditi program rada koji se odnosi na razvoj i korišćenje elektronskih sistema.

Program rada iz stava 1. ovog člana ima sledeće prioritete:

- 1) usaglašenu razmenu informacija na osnovu međunarodno prihvaćenih modela podataka i formata poruka;
- 2) preoblikovanje carinskih i drugih povezanih procesa, radi poboljšanja efikasnosti, efektivnosti i jednoobrazne primene, kao i smanjenja troškova usklađivanja; i
- 3) ponudu privrednim subjektima širokog opsega elektronskih carinskih usluga, omogućavajući im da sarađuju na isti način sa carinskim organima država članica Evropske unije.

Program rada iz stava 1. ovog člana ažurira se redovno.

DEO DESETI

GLAVA I
CARINSKE POVLASTICE

Oslobođenja od plaćanja uvoznih dažbina za strana lica

Član 244.

Oslobođeni su od plaćanja uvoznih dažbina:

- 1) šefovi stranih država, izaslanici šefova stranih država u specijalnoj misiji, kao i članovi njihove pratnje – na predmete namenjene službenoj i ličnoj upotrebi;
- 2) međunarodne organizacije – na predmete namenjene službenim potrebama;
- 3) međunarodne i druge strane humanitarne organizacije – na robu namenjenju pružanju humanitarne pomoći;
- 4) diplomatska i konzularna predstavništva stranih država – na predmete namenjene službenim potrebama;
- 5) šefovi stranih diplomatskih i konzularnih predstavništava i članovi njihovih užih porodica – na predmete namenjene ličnoj upotrebi.

Oslobođeno je od plaćanja uvoznih dažbina u skladu sa odredbama međunarodnih ugovora:

- 1) diplomatsko osoblje stranih diplomatskih predstavništava i članovi njihovih užih porodica – na predmete namenjene ličnoj upotrebi;
- 2) osoblje stranih diplomatskih i konzularnih predstavništava – na predmete domaćinstva.

Predmeti oslobođeni od plaćanja uvoznih dažbina iz st. 1. i 2. ovog člana ne mogu se otuđiti ili drugom licu dati na upotrebu pre prijave carinskom organu i sprovedenog postupka carinjenja.

Povlastice iz st. 1. i 2. ovog člana ne mogu koristiti domaći državljani niti strani državljani stalno nastanjeni u Republici Srbiji.

Oslobođenja od plaćanja uvoznih dažbina za fizička lica

Član 245.

Oslobođeni su od plaćanja uvoznih dažbina:

- 1) putnici koji dolaze iz inostranstva – na predmete koji služe njihovim ličnim potrebama za vreme putovanja (lični prtljag), nezavisno od toga da li ih nose sa sobom ili su ih dali na prevoz vozaču;
- 2) domaći putnici, pored predmeta ličnog prtljaga – na predmete koje unose iz inostranstva, ako nisu namenjeni preprodaji;
- 3) strani državljani koji su dobili državljanstvo i strani državljani koji su dobili azil, odnosno odobrenje za stalno nastanjenje u Republici Srbiji – na predmete za svoje domaćinstvo, osim na motorna vozila;

- 4) domaći državljani – članovi posada domaćih brodova i domaći državljani, koji su po ma kom osnovu bili na radu u inostranstvu neprekidno najmanje dve godine – na predmete domaćinstva, osim na motorna vozila;
- 5) domaći i strani državljani – na pošiljke male vrednosti koje besplatno primaju od fizičkih lica iz inostranstva, pod uslovom da te pošiljke nisu komercijalne prirode;
- 6) domaći državljani i strani državljani stalno nastanjeni u Republici Srbiji – na predmete nasleđene u inostranstvu;
- 7) domaći državljani, strani državljani stalno nastanjeni u Republici Srbiji, privredni subjekti, zajednice i druge organizacije – na odlikovanja, medalje, sportske trofeje, i druge predmete koje dobijaju u inostranstvu na takmičenjima, izložbama i priredbama od međunarodnog značaja;
- 8) naučnici, književnici i umetnici – na sopstvena dela koja unose iz inostranstva;
- 9) domaći državljani koji žive u pograničnom pojasu – na proizvode zemljoradnje, stočarstva, ribarstva, pčelarstva i šumarstva dobijene sa svojih imanja koja se nalaze u pograničnom pojasu susedne države, kao i na priplod i ostale proizvode dobijene od stoke koja se zbog poljskih radova, ispaša ili zimovanja nalazi na tim imanjima;
- 10) vozači motornih vozila – na gorivo i mazivo u rezervoarima koji su fabrički ugrađeni u motorno vozilo;
- 11) osobe sa invaliditetom, odnosno organizacije osoba sa invaliditetom – na predmete namenjene za obrazovanje, zapošljavanje ili poboljšanje društvenog položaja osoba sa invaliditetom, putničke automobile i druga motorna vozila konstruisana prvenstveno za prevoz lica posebno izrađena ili prilagođena za upotrebu od strane osoba sa invaliditetom, kao i na rezervne delove, komponente ili dodatke koji su posebno napravljeni za te proizvode;
- 12) građani na specifičnu opremu, uređaje i instrumente za zdravstvo i na rezervne delove i potrošni materijal za korišćenje te opreme, za ličnu upotrebu, koji se ne proizvode u Republici Srbiji.

Oslobođenja od plaćanja uvoznih dažbina za pravna i druga lica

Član 246.

Oslobođeni su od plaćanja uvoznih dažbina:

- 1) organizacije Crvenog krsta – na robu koju uvezu iz inostranstva, koja se ne proizvodi u Republici Srbiji, a koja služi za izvršavanje njihovih humanitarnih zadataka;
- 2) vatrogasne i spasilačke organizacije i društva – na opremu i delove te opreme koji se ne proizvode u Republici Srbiji, a namenjeni su za gašenje požara i za spasilačke delatnosti;

3) muzeji i umetničke galerije – na zbirke, delove zbirki i pojedinačne predmete koji su njima namenjeni, kao i arhivi – za arhivski materijal;

4) lica, osim fizičkih, koja se bave naučnom, obrazovnom, kulturnom, sportskom, rekreativnom, humanitarnom, verskom delatnošću, tehničkom kulturom, umetnošću, delatnostima zaštite prirode i kulturnih dobara i kontrolom kvaliteta životne sredine – na robu koja se ne proizvodi u Republici Srbiji, a služi neposredno za obavljanje tih delatnosti, osim alkohola i alkoholnih pića, duvanskih proizvoda i putničkih motornih vozila;

5) lica, osim fizičkih – na robu koju besplatno prime iz inostranstva za naučne, prosvetne, kulturne, sportske, humanitarne, verske, zdravstvene i socijalne svrhe, kao i za zaštitu životne sredine, osim alkohola i alkoholnih pića, duvanskih proizvoda i putničkih motornih vozila;

6) lica, osim fizičkih – na robu koju besplatno prime iz inostranstva ili je nabave od sredstava koja su dobila iz inostranstva kao novčanu pomoć, ako je namenjena otklanjanju posledica prouzrokovanih elementarnim nepogodama (zemljotresi, poplave, suše, ekološki udesi i sl.), ratom ili oružanim sukobom.

Pravo na oslobođenje od plaćanja uvoznih dažbina u skladu sa odredbom ove tačke, može se ostvariti ako Vlada utvrdi da su posledice elementarnih nepogoda takve da za njihovo otklanjanje treba dozvoliti uvoz robe uz oslobođenje od plaćanja carine i ako se ta roba uveze u roku koji odredi Vlada;

7) privredni subjekti u oblasti zdravstva – na specifičnu opremu, uređaje i instrumente za zdravstvo i njihove rezervne delove i na potrošni materijal za korišćenje te opreme, kao i za lekove koji se koriste u bolničkom lečenju, koji se ne proizvode u zemlji i ako se uvoze radi opremanja i potreba tih privrednih subjekata u skladu sa programima razvoja zdravstva;

8) privredni subjekti za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa invaliditetom – na opremu i rezervne delove koji se ne proizvode u zemlji, a koriste se za profesionalno osposobljavanje i radno angažovanje osoba sa invaliditetom;

9) lica, osim fizičkih – na opremu koja se ne proizvodi u zemlji, a služi neposredno za zaštitu životne sredine;

10) lica, osim fizičkih – na medalje i plakete koje primaju iz inostranstva radi dodeljivanja na međunarodnim takmičenjima koja se organizuju u Republici Srbiji.

Odredbe stava 1. tač. 3–10. ovog člana primenjuju se i na preduzetnike.

Roba na koju se ne plaćaju uvozne dažbine

Član 247.

Uvozne dažbine ne plaćaju se na:

1) reklamni materijal i uzorke koji se besplatno primaju iz inostranstva;

2) predmete stranih izlagača koji učestvuju na međunarodnim sajmovima i prodajnim izložbama u zemlji, koje unose i primaju iz inostranstva radi uobičajene raspodele ili potrošnje za vreme održavanja sajмова, odnosno izložbi;

3) žigove, patente, modele i prateće isprave, kao i prijave i podneske za priznavanje prava, koji se dostavljaju organizacijama za zaštitu prava intelektualne svojine;

4) pošiljke male vrednosti, nekomercijalne prirode.

Ovlašćenje Vlade

Član 248.

Vlada može da utvrdi vrstu, količinu i vrednost robe iz čl. 244–247. ovog zakona na koju se ne plaćaju uvozne dažbine, kao i rokove, uslove i postupak za ostvarivanje prava na oslobođenje od plaćanja uvoznih dažbina.

Raspolaganje sa robom koja je oslobođena plaćanja ili na koju se ne plaćaju uvozne dažbine

Član 249.

Roba koja je bila oslobođena od plaćanja uvoznih dažbina u skladu sa odredbama člana 244, člana 245. stav 1. tač. 1), 3) i 4) i čl. 246. i 247. ovog zakona, u roku od tri godine od dana stavljanja u slobodan promet, ne može se otuđiti, dati na korišćenje drugom licu ili drukčije upotrebiti, osim u svrhe za koje je bila oslobođena od plaćanja uvoznih dažbina, pre nego što se uvozne dažbine plate. Ova roba ne može se davati u zalog, na pozajmicu ili kao obezbeđenje za izvršenje druge obaveze.

Odredba stava 1. ovog člana odnosi se i na upotrebljavane putničke automobile i druga motorna vozila iz člana 245. stav 1. tačka 11) ovog zakona. Rok iz stava 1. ovog člana za nove putničke automobile i druga motorna vozila iz člana 245. stav 1. tačka 11) ovog zakona je pet godina.

U slučaju da carinski organ dozvoli drukčiju upotrebu robe, visina uvoznih dažbina utvrđuje se prema stanju robe i u skladu sa propisima koji važe u momentu podnošenja zahteva za plaćanje uvoznih dažbina.

U slučaju postupanja sa robom suprotno odredbi stava 1. ovog člana, uvozne dažbine obračunavaju se prema stanju robe i u skladu sa propisima koji važe na dan donošenja rešenja o naplati uvoznih dažbina.

GLAVA II

MERE ZA ZAŠTITU PRAVA INTELEKTUALNE SVOJINE NA GRANICI

Unošenje i iznošenje robe kojim se povređuju prava intelektualne svojine

Član 250.

Unošenje ili iznošenje robe kojim se povređuju prava intelektualne svojine utvrđena propisima koji uređuju to pitanje i međunarodnim ugovorima nije dozvoljeno.

Postupanje carinskog organa na zahtev nosioca prava intelektualne svojine

Član 251.

Carinski organ, na zahtev nosioca prava intelektualne svojine, obustavlja puštanje robe ili je zadržava, u slučaju postojanja sumnje da se unošenjem ili iznošenjem robe koja je predmet carinskog postupka povređuju prava intelektualne svojine.

Zahtev iz stava 1. ovog člana može biti pojedinačan, ako se odnosi na jednu pošiljku ili opšti. Nosilac prava dostavlja carinskom organu detaljne podatke o originalnoj robi, proizvođačima i distributerima takve robe, kao i sve ostale podatke koje carinskom organu mogu pomoći da identifikuje pošiljke za koje postoji sumnja da povređuju prava intelektualne svojine.

Postupanje carinskog organa po službenoj dužnosti

Član 252.

Carinski organ može, po službenoj dužnosti, obustaviti puštanje robe ili zadržati robu koja se unosi ili iznosi ako posumnja da je povređeno neko od prava intelektualne svojine.

Naknada štete

Član 253.

Carinski organ ne odgovara držaocu robe ili deklarantu za naknadu štete koja nastane zbog zadržavanja robe u skladu sa odredbama čl. 251. i 252. ovog zakona.

Lice iz člana 251. stav 1. ovog zakona dužno je da držaocu robe ili deklarantu plati naknadu za štetu nastalu zbog zadržavanja robe, ako je do neosnovanog zadržavanja robe došlo na zahtev tog lica.

Obaveštenje o obustavljanju puštanja ili o zadržavanju robe

Član 254.

Kad carinski organ, u skladu sa odredbom člana 252. ovog zakona, obustavi puštanje robe ili je zadrži, o tome bez odlaganja obaveštava:

- 1) držaoca robe ili deklaranta;
- 2) nosioca prava intelektualne svojine, ako je carinskom organu poznata njegova adresa;
- 3) organ nadležan za zaštitu prava intelektualne svojine.

Ako u roku od 10 radnih dana od dana kada su zainteresovane strane obavешtene o prekidu postupka carinski organ ne bude obavешten da je pokrenut postupak koji vodi meritornoj odluci, ili da je nadležni organ odredio privremenu meru na osnovu koje se odlaže puštanje robe, roba će biti puštena ako su ispunjeni uslovi za unošenje ili iznošenje.

Carinski organ može, na zahtev podnosioca, u opravdanim slučajevima, da produži rok iz stava 2. ovog člana za još 10 radnih dana.

Pregled robe

Član 255.

Nosilac prava intelektualne svojine, uvoznik, izvoznik i vlasnik robe imaju pravo da identifikuju robu, uključujući i pregled robe, pod uslovom da se pregled obavi pod carinskim nadzorom.

Kada se mere za zaštitu prava intelektualne svojine ne primenjuju

Član 256.

Mere za zaštitu prava intelektualne svojine iz čl. 250–255. ovog zakona, ne primenjuju se na robu koja je stavljena u slobodan promet radi upotrebe u posebne svrhe, robu nekomercijalne prirode koja se nalazi u ličnom prtljagu putnika i na robu proizvedenu uz pristanak nosioca prava i robu koju je proizvelo lice ovlašćeno od strane nosioca prava da proizvede određenu količinu robe, ali koja je proizvedena u količini većoj od količine dogovorene između tog lica i nosioca prava.

Ovlašćenje Vlade

Član 257.

Vlada propisuje uslove i način za primenu mera iz čl. 250–256. ovog zakona.

Baza podataka carinskog organa u vezi sa zaštitom prava intelektualne svojine na granici

Član 258.

Uprava carina, u vezi sa zaštitom prava intelektualne svojine na granici, formira elektronsku bazu podataka o:

- 1) odlukama kojima se odobravaju zahtevi, uključujući zahtev i njegove priloge;
- 2) odlukama o produženju roka u toku kog carinski organ mora preduzimati mere ili odluke o ukidanju ili izmeni odluke kojom se odobrava zahtev;
- 3) obustavljanju odluke kojom se odobrava zahtev.

Ako je puštanje robe obustavljeno ili je roba zadržana, u bazu podataka iz stava 1. ovog člana unose se podaci o količini i vrsti robe, vrednosti, pravima intelektualne svojine, carinskim postupcima, državama porekla, polazištu i odredištu, prevoznim putevima i sredstvima.

Baza podataka, pored podataka iz st. 1. i 2. ovog člana, sadrži i lične podatke koje je carinski organ prikupio u vezi sa zaštitom prava intelektualne svojine na granici, i to sledeće podatke:

- 1) ime i prezime podnosioca zahteva;
- 2) adresa i država podnosioca zahteva;
- 3) ime i prezime zastupnika za pravna pitanja podnosioca zahteva;
- 4) adresa i država zastupnika za pravna pitanja podnosioca zahteva;
- 5) ime i prezime zastupnika za tehnička pitanja podnosioca zahteva;
- 6) adresa i država zastupnika za tehnička pitanja podnosioca zahteva.

Uprava carina menja, dopunjava, ispravlja ili briše podatke unete u bazu podataka.

Uprava carina uspostavlja i održava odgovarajuće tehničke i organizacione uslove za pouzdano i sigurno funkcionisanje baze podataka.

Lični podaci čuvaju se najduže šest meseci od dana kada je odgovarajuća odluka kojom se odobrava zahtev bila ukinuta ili je istekao period u kome carinski organi moraju da preduzimaju mere.

Ako je nosilac odobrenja pokrenuo postupak za utvrđivanje da li je pravo intelektualne svojine povređeno, o čemu je obavestio carinski organ, lični podaci čuvaju se šest meseci nakon što je u ovim postupcima konačno utvrđeno da li je pravo intelektualne svojine bilo povređeno.

Baza podataka je javno dostupna.

GLAVA III OSTALE ODREDBE

Primena međunarodnih ugovora

Član 259.

Odredbe ovog zakona ne primenjuju se na plaćanje uvoznih dažbina za robu koja se uvozi, kao i na sprovođenje carinskog postupka ako je to drukčije uređeno međunarodnim ugovorom.

Slobodne carinske prodavnice

Član 260.

Slobodne carinske prodavnice mogu se otvarati na međunarodnim aerodromima. U slobodnim carinskim prodavnicama, putnicima koji napuštaju carinsko područje Republike Srbije, posle carinske kontrole, prodaje se roba bez plaćanja carine.

Snabdevanje slobodnih carinskih prodavnica robom vrši se iz skladišta na koja se primenjuju odredbe o carinskim skladištima.

Carinski organ odobrava otvaranje slobodnih carinskih prodavnica u skladu sa propisanim uslovima.

Vlada propisuje uslove za otvaranje slobodnih carinskih prodavnica i prodaju robe u tim prodavnicama.

Snabdevanje vazduhoplova i broda

Član 261.

Vazduhoplov ili brod čija je krajnja destinacija u inostranstvu može, pod carinskim nadzorom, uzeti zalihe robe na koju se ne plaćaju uvozne dažbine, i to:

- 1) hranu ili ostale neophodne proizvode proporcionalno broju putnika, članova posade i trajanju leta, odnosno plovidbe i
- 2) proizvode neophodne za funkcionisanje i održavanje vazduhoplova, odnosno broda u količinama koje su potrebne za funkcionisanje i održavanje vazduhoplova tokom leta, odnosno broda tokom plovidbe.

Roba iz stava 1. tačka 1) ovog člana može se prodavati putnicima u avionu, odnosno brodu.

U vazduhoplov, odnosno brod koji ulazi u carinsko područje Republike Srbije može se uneti roba iz stava 1. ovog člana bez plaćanja carine, pod uslovom da ona ostaje u vazduhoplovu, odnosno brodu. Ako se takva roba istovari, mora se dopremiti carinskom organu i za nju se mora odrediti carinsko postupanje ili upotreba. Roba iz stava 1. ovog člana se na vazduhoplov, odnosno brod doprema iz posebnog skladišta na koje se primenjuju odredbe o carinskim skladištima.

Prodaja carinske robe, propisivanje uslova i načina prodaje

Član 262.

Prodaja robe ustupljene u korist države ili oduzete u skladu sa članom 271. stav 1. ovog zakona, vrši se, po pravilu, javnom prodajom. Prodaja robe zadržane u skladu sa članom 271. stav 6. ovog zakona vrši se nakon što je pravnosnažna odluka postala izvršna u postupku u kom je izrečena zaštitna mera oduzimanja robe.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, carinski organ može, lako kvarljivu robu, žive životinje, naftu i derivate nafte, zadržane u skladu sa članom 271. stav 6. ovog zakona, odmah prodati, bez javne prodaje.

Na upravljanje robom iz stava 2. ovog člana shodno se primenjuju odredbe propisa kojima se uređuje oduzimanje imovine proistekle iz krivičnog dela.

Vlada propisuje bliže uslove i način prodaje carinske robe.

Ustupanje strane robe bez plaćanja protivvrednosti, uništenje strane robe

Član 263.

Stranu robu ustupljenu u korist države ili trajno oduzetu, a koju nije bilo moguće prodati na carinskom području Republike Srbije, Vlada može ustupiti, bez plaćanja protivvrednosti, državnim organima, kulturnim i naučnim ustanovama, humanitarnim organizacijama i drugim korisnicima humanitarne pomoći, kao i u druge opravdane svrhe.

Na robu iz stava 1. ovog člana ne plaćaju se uvozne dažbine, ako bi lice kome je ustupljena roba, u slučaju uvoza takve robe iz inostranstva, bilo oslobođeno od plaćanja uvoznih dažbina, u skladu sa ovim zakonom.

Roba koja se ne može prodati, odnosno upotrebiti zbog zdravstvenih, veterinarskih, fitosanitarnih, sigurnosnih ili drugih razloga propisanih zakonom uništava se pod carinskim nadzorom, u skladu sa propisima.

Robom iz stava 3. ovog člana, smatraju se i duvanske prerađevine koje nisu obeležene na propisan način, kao i roba za koju je utvrđeno da se njome povređuje pravo intelektualne svojine.

Troškove uništenja snosi vlasnik ili uvoznik robe, a ako su oni nepoznati ili nedostupni, troškove uništenja snosi carinski organ, ukoliko carinskim propisima nije drugačije predviđeno.

Jedinstvena stopa carine

Član 264.

Izuzetno od člana 41. stav 1. ovog zakona, roba namenjena za korišćenje u sopstvenom domaćinstvu koju fizička lica unose u putničkom prometu ili primaju iz inostranstva u poštanskom saobraćaju, osim robe koja je u skladu sa odredbama ovog zakona oslobođena od plaćanja uvoznih dažbina, carini se po jedinstvenoj stopi carine u visini od 10%.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, putnik ili primalac pošiljke može da zahteva da se roba carini prema stopi koja je propisana u Carinskoj tarifi.

Vlada utvrđuje vrstu i vrednost robe na koju se primenjuje jedinstvena stopa carine iz stava 1. ovog člana.

Unošenje i iznošenje robe preko graničnih prelaza*

*Službeni glasnik RS, broj 138/2022

Član 264a*

Unošenje robe u carinsko područje Republike Srbije i iznošenje robe iz carinskog područja Republike Srbije dopušteno je samo preko graničnih prelaza:*

1) koji su u skladu sa posebnim propisima određeni kao granični prelazi preko kojih se obavlja robni ili putnički promet, u skladu sa carinskim i drugim propisima;*

2) u vreme kada su otvoreni za promet.*

Unošenje i iznošenje robe koja podleže fitosanitarnoj, veterinarskoj i drugim propisanim kontrolama dozvoljeno je samo preko graničnih prelaza koji su posebnim propisima određeni za unošenje i iznošenje takve robe.*

*Službeni glasnik RS, broj 138/2022

DEO JEDANAESTI CARINSKI PREKRŠAJI

I Prekršaji i kazne*

*Službeni glasnik RS, broj 138/2022

Član 265.*

Novčanom kaznom od jednostrukog do petostrukog iznosa vrednosti robe koja je predmet prekršaja kazniće se za prekršaj pravno lice, preduzetnik i fizičko lice, a novčanom kaznom u iznosu od 20.000 dinara do 150.000 dinara odgovorno lice u pravnom licu, ako:*

- 1) prikriva stvarnu nameru, cilj ili pravni osnov raspolaganja deklarisanom robom, prilažuci neverodostojnu dokumentaciju pri deklarisanju robe, organizuje ili planira sprovođenje lažnih isporuka, primanja ili kretanja deklarisanе robe ili posredno ili neposredno učestvuje u njima, posredno ili neposredno učestvuje u izradi neverodostojne carinske, poslovne, prevozne ili druge dokumentacije u vezi sa deklarisanom robom ili u korišćenju takve neverodostojne dokumentacije, neovlašćeno ili samovoljno koristi podatke drugih lica radi obavljanja ili stvaranja uslova za obavljanje prevarnih radnji, postupanja i raspolaganja deklarisanom robom, kao primaoca deklarise ili navede nepostojeće lice ili lice bez čijeg znanja i volje je korišćen njegov identitet ili njegovi podaci (član 12.);***
- 2) ne prijavi na propisan način robu koju unosi u ili iznosi iz carinskog područja Republike Srbije (član 12. stav 1, čl. 112, 115. i 227, član 232. stav 3. i član 234.);***
- 3) iznošenjem netačnih i neistinitih podataka ili na bilo koji drugi način navođenjem carinskog organa na pogrešan zaključak, stekne ili pokuša da stekne plaćanje dažbina u manjem iznosu, preferencijalni tarifni tretman, oslobođenje od plaćanja uvoznih dažbina, olakšicu u plaćanju uvoznih i drugih naknada, povraćaj ili otpust uvoznih ili izvoznih dažbina (član 12. stav 2.);***
- 4) izuzme ispod carinskog nadzora stranu robu bez dozvole carinskog organa (član 118.);***

5) stranu robu za koju su pri izlasku iz carinskog područja Republike Srbije okončane carinske formalnosti bez odlaganja ne iznese iz carinskog područja Republike Srbije (član 118. stav 4.);*

6) unese u carinsko područje Republike Srbije ili iznese iz carinskog područja Republike Srbije robu koja podleže zabranama ili ograničenjima, sa namerom da izbegne mere carinskog nadzora i carinske kontrole, u suprotnosti sa propisima kojima se uređuje unošenje ili iznošenje takve robe ili bez odgovarajućih dokumenata (čl. 118. i 230.);*

7) u carinsko područje Republike Srbije robu unese ili pokuša da unese na skriven način ili iz carinskog područja Republike Srbije robu iznese ili pokuša da iznese na skriven način (čl. 118. i 230.);*

8) ne podnese deklaraciju za robu ili deo robe, ako se radi o robi komercijalne prirode ili o robi za koju su propisane zabrane ili ograničenja pri uvozu ili izvozu (član 139.);*

9) suprotno zakonskim odredbama robu koja je bila oslobođena od plaćanja uvoznih dažbina otuđi, da na korišćenje drugom licu, da u zalog, na pozajmicu ili kao obezbeđenje za izvršenje druge obaveze ili upotrebi u bilo koje druge svrhe, osim onih za koje je ta roba bila oslobođena od plaćanja uvoznih dažbina, pre nego što se plate uvozne dažbine u punom iznosu (član 249.);*

10) preko graničnog prelaza u vreme kada granični prelaz nije otvoren za promet ili izvan graničnog prelaza unese ili pokuša da unese robu u carinsko područje Republike Srbije ili ako preko graničnog prelaza u vreme kada granični prelaz nije otvoren za promet ili izvan graničnog prelaza iznese ili pokuša da iznese robu iz carinskog područja Republike Srbije (član 264a).*

Primenom odredaba stava 1. ovog člana ne može se utvrditi novčana kazna u iznosu višem od najvišeg iznosa novčane kazne propisanog zakonom kojim se uređuju prekršaji.*

*Službeni glasnik RS, broj 138/2022

Član 266.*

Novčanom kaznom u iznosu od 100.000 dinara do 2.000.000 dinara kazniće se pravno lice, novčanom kaznom u iznosu od 50.000 dinara do 500.000 dinara kazniće se preduzetnik, novčanom kaznom u iznosu od 15.000 dinara do 150.000 dinara kazniće se odgovorno lice u pravnom licu i fizičko lice, ako:*

1) na zahtev carinskog organa ne pruži tom organu sve neophodne isprave i informacije u odgovarajućem obliku ili ne pruži neophodnu

pomoć za okončanje carinskih formalnosti ili carinskih kontrola (član 12. st. 1, 3. i 4. i član 35.);*

2) podnese deklaraciju ili deklaraciju za privremeni smeštaj, deklaraciju za ponovni izvoz ili zahtev za izdavanje odobrenja ili neke druge odluke, sa netačnim ili nepotpunim podacima navedenim u deklaraciji ili sa netačnim podacima navedenim u zahtevu, osim u slučaju da takvi podaci nemaju nikakav uticaj na postupak po deklaraciji ili zahtevu, odnosno u slučaju da izmeni ili dopuni podatke u deklaraciji ili izmeni podatke u zahtevu, pre preduzimanja bilo koje radnje carinskog organa u vezi sa učinjenom radnjom ili propustom, odnosno pre otpočinjanja carinske kontrole (član 12. stav 2. tačka 1) i st. 3. i 4.);*

3) neverodostojnu ili netačnu ili ispravu koja nije punovažna priloži uz deklaraciju, deklaraciju za privremeni smeštaj, deklaraciju za ponovni izvoz ili uz zahtev za izdavanje odobrenja ili druge odluke (član 12. stav 2. tačka 2) i stav 3.);*

4) ne ispuni, ako je potrebno, sve obaveze koje se odnose na stavljanje robe u određeni carinski postupak ili privremeni smeštaj ili na sprovođenje odobrenih aktivnosti (član 12. stav 2. tačka 3) i stav 3.);*

5) ne postupa u skladu sa obavezama iz odobrenja ili odluke (član 18. stav 1.);*

6) bez odlaganja ne obavesti carinski organ o svakoj okolnosti koja je nastala nakon donošenja odobrenja ili odluke, a koja može da utiče na dalju primenu ili sadržinu odobrenja ili odluke (član 18. stav 2.);*

7) ne čuva ispravu ili informaciju iz člana 12. stav 1. ovog zakona ili je ne čuva na način dostupan ili prihvatljiv za carinski organ ili je ne čuva u skladu sa rokom određenim carinskim propisima (član 37.);*

8) sastavi ili omogući da se sastavi isprava sa netačno navedenim podacima o poreklu robe (čl. 44. i 48.);*

9) sastavi ili omogući da se sastavi isprava koja sadrži netačne podatke na osnovu kojih se za robu na koju se isprava odnosi neosnovano ostvari preferencijalno poreklo (član 48.);*

10) ne podnese carinskom organu obaveštenje o dolasku broda ili vazduhoplova (član 117. stav 1.);*

11) ne preveze robu unetu u carinsko područje Republike Srbije, bez odlaganja, u carinarnicu koju je odredio carinski organ ili do bilo kog drugog mesta koje je odobrio ili odredio taj organ ili u slobodnu zonu ili ne preveze robu putem koji je odredio carinski organ i u skladu sa njegovim uputstvima (član 119. stav 1. i član 121. stav 3.);*

- 12) robu unetu u carinsko područje Republike Srbije ne dopremi određenoj carinarnici ili na drugo mesto koje je odredio ili odobrio carinski organ ili u slobodnu zonu (čl. 123. i 210.);***
- 13) bez dozvole carinskog organa ukloni dopremljenu robu sa mesta na kom je bila dopremljena (član 123. stav 7.);***
- 14) bez odobrenja carinskog organa istovari ili pretovari robu sa prevoznog sredstva na kom se nalazi ili robu sa prevoznog sredstva na kom se nalazi istovari ili pretovari na mesto koje carinski organ nije odredio ili odobrio (član 124. stav 1.);***
- 15) ne podnese deklaraciju za robu nekomercijalne prirode ili deklaraciju za privremeni smeštaj ili dopunsku deklaraciju ili deklaraciju za ponovni izvoz (član 128. st. 1. i 3, čl. 139. i 146. i član 233. stav 1.);***
- 16) robu u privremenom smeštaju ne smesti u prostor za privremeni smeštaj u skladu sa članom 131. ovog zakona ili na drugo mesto koje je odredio ili odobrio carinski organ (član 130. stav 1. i član 131.);***
- 17) ne obezbedi da roba u privremenom smeštaju bude predmet samo onih oblika postupanja kojima bi se očuvala u nepromenjenom stanju, bez menjanja njenog izgleda ili tehničkih karakteristika (član 130. stav 2.);***
- 18) ne vodi evidenciju ili ne vodi evidenciju u obliku koji je odobrio carinski organ ili evidenciju vodi netačno ili nepotpuno ili neblagovremeno (član 131. st. 6–8. i član 186.);***
- 19) stranu robu koja se nalazi u privremenom smeštaju ne stavi u carinski postupak ili ponovo ne izveze u određenom roku (član 132.);***
- 20) ne dostavi carinskom organu prateće isprave neophodne za primenu odredaba kojima se uređuje postupak za koji se roba deklariše, ako je dostavljanje tih isprava propisano ili ako su neophodne za carinsku kontrolu (član 143. stav 2.);***
- 21) ukloni ili uništi sredstva za identifikaciju bez odobrenja carinskog organa (član 166. stav 2.);***
- 22) sa robom koja nije puštena od strane carinskog organa raspolaže kao da je puštena od strane carinskog organa (član 168.);***
- 23) ne okonča posebni postupak na propisan način (član 187.);***
- 24) odredišnoj carinarnici ne dopremi robu ili zahtevane podatke ili ne dopremi robu u nepromenjenom stanju ili ne dopremi robu u skladu sa merama koje je preduzeo carinski organ kako bi obezbedio identifikaciju robe ili ne poštuje druge carinske odredbe u vezi sa postupkom tranzita (član 199.);***

25) započne izgradnju bilo kog građevinskog objekta u slobodnoj zoni bez prethodnog odobrenja carinskog organa (član 209. stav 1.);*

26) privrednu delatnost u slobodnoj zoni ne obavlja pod uslovima koji su propisani ovim zakonom ili o obavljanju te delatnosti u slobodnoj zoni ne obavesti unapred carinski organ (član 209. stav 2.);*

27) ne poštuje zabrane ili ograničenja koje je uveo carinski organ za delatnosti iz člana 209. stav 2. ovog zakona (član 209. st. 3. i 4.);*

28) postupa sa robom kao da ispunjava uslove za privremeni uvoz, a to postupanje je u suprotnosti sa uslovima za odobravanje privremenog uvoza ili sa robom stavljenom u postupak privremenog uvoza postupa suprotno uslovima ili obavezama ili u suprotnosti sa svrhom odobrenog privremenog uvoza u skladu sa carinskim propisima i Konvencijom o privremenom uvozu (član 215.);*

29) ne izveze robu sa nedostacima u roku od dva meseca od dana kada je carinski organ prihvatio deklaraciju za stavljanje u slobodan promet proizvoda za zamenu (član 226. stav 3.).*

*Službeni glasnik RS, broj 138/2022

Član 267.*

Novčanom kaznom u iznosu od 200.000 dinara kazniće se pravno lice, novčanom kaznom u iznosu od 100.000 dinara kazniće se preduzetnik, a novčanom kaznom u iznosu od 30.000 dinara kazniće se odgovorno lice u pravnom licu i fizičko lice, ako:*

1) bez odlaganja ne obavesti nadležni carinski organ o nepredviđenoj okolnosti ili višoj sili zbog koje ne može da ispuni obavezu iz člana 119. stav 1. ovog zakona ili carinski organ ne obavesti o tačnom mestu gde se roba nalazi ako nepredviđena okolnost ili viša sila zbog koje ne može da ispuni obavezu iz člana 119. stav 1. ovog zakona nije prouzrokovala potpuni gubitak robe (član 121. stav 1.);*

2) bez odlaganja ne obavesti carinski organ o situaciji u kojoj je zbog nepredviđenih okolnosti ili više sile vazduhoplov odnosno brod iz člana 119. stav 6. ovog zakona prinuđen da se privremeno prizemlji, odnosno uplovi na carinsko područje Republike Srbije (član 121. stav 2.);*

3) bez odlaganja ne obavesti carinski organ o slučaju neposredne opasnosti zbog koje je potreban hitan istovar robe ili dela robe (član 124. stav 2.);*

4) na zahtev carinskog organa ne istovari ili ne raspakuje robu radi njenog pregleda, uzimanja uzoraka ili pregleda prevoznih sredstava kojima se prevozi (član 124. stav 3.);*

5) ne prisustvuje, na zahtev carinskog organa, pregledu robe ili uzimanju uzoraka ili ne pruži pomoć neophodnu za olakšanje tog pregleda ili uzimanja uzoraka (član 163. stav 2.);*

6) ne okonča posebni postupak u određenom roku (član 187.);*

7) odredišnoj carinarnici ne dopremi robu u propisanom roku u postupku tranzita (član 199.);*

8) robu stavljen u postupak carinskog skladištenja privremeno iznese iz tog skladišta bez unapred dobijenog odobrenja od strane carinskog organa (član 205. stav 3.);*

9) ne obezbedi da se roba u postupku carinskog skladištenja ne izuzima ispod carinskog nadzora ili ne ispunjava obaveze koje proizlaze iz smeštaja robe obuhvaćene postupkom carinskog skladištenja ili ne ispunjava obaveze koje proizlaze iz stavljanja robe u postupak carinskog skladištenja (član 207.).*

*Službeni glasnik RS, broj 138/2022

Član 268.*

Novčanom kaznom u iznosu od 100.000 dinara kazniće se pravno lice, novčanom kaznom u iznosu od 50.000 dinara kazniće se preduzetnik i novčanom kaznom u iznosu od 20.000 dinara kazniće se odgovorno lice u pravnom licu i fizičko lice koje izvrši prekršaj iz člana 266. stav 1. tač. 2), 4), 11) i 13)–16) i člana 267. ovog zakona, pod uslovom da carinska vrednost robe koja je predmet prekršaja ne prelazi iznos od 1.000 evra, u dinarskoj protivvrednosti, preračunato u skladu sa članom 39. ovog zakona.*

*Službeni glasnik RS, broj 138/2022

Član 269.*

Novčanom kaznom u iznosu od 30.000 dinara kazniće se fizičko lice za prekršaj iz člana 266. stav 1. tačka 15) ovog zakona koje ne podnese deklaraciju za robu nekomercijalne prirode, pod uslovom da carinska vrednost robe koja je predmet prekršaja prelazi iznos od 1.000 evra, a ne prelazi iznos od 3.000 evra, u dinarskoj protivvrednosti, preračunato u skladu sa članom 39. ovog zakona.*

*Službeni glasnik RS, broj 138/2022

Član 270.*

Pravno lice, preduzetnik, fizičko lice i odgovorno lice u pravnom licu kod kojeg se u državini zatekne roba, odnosno koje kupi, proda, preda drugom, primi na poklon, prikrije, primi na čuvanje ili prevoz, koristi ili primi po bilo kom drugom osnovu robu za koju zna ili je prema

okolnostima slučaja moglo znati da se radi o robi koja je predmet prekršaja propisanog čl. 265–269. ovog zakona, kazniće se kaznom koja je propisana za taj prekršaj.*

*Službeni glasnik RS, broj 138/2022

II Zaštitne mere

Oduzimanje robe

Član 271.*

Roba koja je predmet prekršaja iz člana 265. ovog zakona oduzeće se. Pored robe koja je predmet prekršaja oduzeće se prenosno sredstvo upotrebljeno za smeštaj robe koja je predmet prekršaja (kontejner, pakovanje ili drugi predmeti).*

Roba iz stava 1. ovog člana oduzeće se i ako nije u svojini učinioca prekršaja.*

Ako roba koja je predmet carinskog prekršaja ne bude pronađena ili se ne može oduzeti iz bilo kog razloga, učinilac prekršaja je dužan da plati vrednost robe utvrđenu u skladu sa odredbama ovog zakona, uz pokretanje posebnog postupka naplate dažbina i naknada koje se naplaćuju prilikom uvoza ili izvoza robe.*

Roba koja je predmet carinskog prekršaja, za koju je propisana zaštitna mera iz stava 1. ovog člana, oduzeće se i u slučaju da je prekršajni postupak obustavljen zato što je učinilac prekršaja u vreme izvršenja prekršaja bio maloletan ili se protiv učinioca nije mogao voditi postupak zato što je učinilac bio nedostupan ili nepoznat carinskom organu ili zbog postojanja drugih zakonskih smetnji, osim u slučaju nastupanja apsolutne zastarelosti.*

Ako postoji više od jednog učinioca prekršaja, učinioци će biti solidarno odgovorni za plaćanje vrednosti robe i dažbina.*

Roba koja je predmet carinskog prekršaja za koju je propisana zaštitna mera oduzimanja robe, privremeno se zadržava i ostaje pod carinskim nadzorom do okončanja prekršajnog postupka.*

*Službeni glasnik RS, broj 138/2022

Oduzimanje prevoznog sredstva

Član 272.*

Prevozno sredstvo koje je korišćeno za prevoz robe koja je predmet prekršaja iz člana 265. ovog zakona, oduzeće se ako vrednost te robe prelazi 1/3 vrednosti prevoznog sredstva, kada je vlasnik tog prevoznog sredstva znao ili mogao znati da će se ono koristiti za prevoz robe koja je predmet prekršaja.*

Prevozno sredstvo iz stava 1. ovog člana oduzeće se bez obzira na vrednost robe i prevoznog sredstva, ako je posebno konstruisano, adaptirano, izmenjeno ili na bilo koji drugi način prilagođeno svrsi skrivanja robe.*

Oduzimanje prevoznog sredstva na osnovu st. 1. i 2. ovog člana ne utiče na prava trećih lica da od učinioca prekršaja zahtevaju naknadu štete.*

*Službeni glasnik RS, broj 138/2022

Plaćanje zatezne kamate

Član 273.

Na kaznu koja nije plaćena u roku naplaćivaće se i zatezna kamata. Kamata se obračunava na iznos kazne, počev od dana dospelosti za plaćanje te kazne, po stopi jednakoj godišnjoj eskontnoj stopi Narodne banke Srbije, uvećanoj za 10 procentnih poena, primenom prostog interesnog računa od sto.

Nadležnost organa

Član 274.

Carinski organ izdaje prekršajni nalog za prekršaje za koje je propisana novčana kazna u fiksnom iznosu u skladu sa odredbama zakona koji uređuje prekršaje.

Za prekršaje za koje se ne izdaje prekršajni nalog, carinski organ podnosi zahtev za pokretanje prekršajnog postupka.

Hitnost

Član 275.

Ako je učinilac prekršaja lice čije je boravište van carinskog područja Republike Srbije, a ispunjeni su svi uslovi za izdavanje prekršajnog naloga, prekršajni nalog se mora izdati u roku od 48 sati.

Zastarevanje

Član 276.

Prekršajni postupak ne može se pokrenuti ako protekne tri godine od dana kada je prekršaj učinjen.

Postupak za izdavanje prekršajnog naloga ne može se pokrenuti niti voditi ako protekne tri godine od dana kada je prekršaj učinjen.

Zastarevanje se prekida svakom radnjom nadležnog organa koja se preduzima radi izdavanja prekršajnog naloga ili pokretanja prekršajnog postupka pred nadležnim sudom.

Zastarevanje počinje ponovo da teče posle svakog prekida, ali apsolutna zastarelost nastaje u svakom slučaju po isteku roka od šest godina od dana kada je prekršaj učinjen.

Primena odredaba zakona kojim se uređuju prekršaji

Član 277.

Na postupak u carinskim prekršajima primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuju prekršaji.

**DEO DVANAESTI
PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE**

Carinske povlastice

Član 278.

Prava iz pojedinačnih akata u vezi sa oslobođenjem od plaćanja uvoznih dažbina ili drugim carinskim povlasticama koje su doneli nadležni organi, a nisu u celini ili delimično iskorišćena do dana početka primene ovog zakona mogu se iskoristiti u rokovima utvrđenim tim aktima.

Obaveze iz pojedinačnih akata u vezi sa oslobođenjem od plaćanja uvoznih dažbina ili drugim carinskim povlasticama koje su doneli nadležni organi, moraju se izvršiti do isteka roka utvrđenog tim aktima.

Carinski postupci

Član 279.

Carinski postupci koji su započeti pre dana početka primene ovog zakona okončaću se u skladu sa propisima koji su važili do dana početka primene ovog zakona.

Promet robe sa Autonomnom pokrajinom Kosovo i Metohija

Član 280.

Odredbe ovog zakona shodno se primenjuju i na promet roba sa Autonomnom pokrajinom Kosovo i Metohija u periodu važenja Rezolucije Saveta bezbednosti UN broj 1244.

Vlada može utvrditi posebne uslove za vršenje prometa robe iz stava 1. ovog člana.

Propisi koji prestaju da važe

Član 281.

Danom početka primene ovog zakona, prestaje da važi Carinski zakon („Službeni glasnik RS”, br. 18/10, 111/12, 29/15 i 108/16) osim člana 310. stav 1. tog zakona.

Propisi za izvršavanje ovog zakona doneće se najkasnije u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do stupanja na snagu propisa iz stava 2. ovog člana primenjivaće se propisi doneti na osnovu Carinskog zakona („Službeni glasnik RS”, br. 18/10, 111/12, 29/15 i 108/16), ako nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Član 282.

Prestao je da važi (vidi član 3. Zakona - 91/2019-78)

Stupanje na snagu

Član 283.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije“, a počinje da se primenjuje protekom roka od šest meseci od dana stupanja na snagu.

ODREDBE KOJE NISU UNETE U „PREČIŠĆEN TEKST“ ZAKONA

Zakon o izmenama i dopunama Carinskog zakona: "Službeni glasnik RS", broj 138/2022-271

Član 6.

Prekršajni postupci započeti do dana stupanja na snagu ovog zakona okončaće se po odredbama propisa po kojima su započeti.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, ako je to povoljnije za učinioca prekršaja, prekršajni postupci započeti do dana stupanja na snagu ovog zakona okončaće se po odredbama ovog zakona.

Član 7.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije“.